

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Registrikood: 90001478

Aruandeaasta algus: 01.01.2019

Aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

Address: L. Puusepa 1A Tartu 50406

Telefon: 731 9401, faks: 731 9402

e-posti aadress: kliinikum@kliinikum.ee

veebilehe aadress: www.kliinikum.ee

SISUKORD

KONSOLIDEERITUD TEGEVUSARUANNE 2019	3	Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad.....	40
Üldandmed	3	Lisa 1. Arvestuspõhimõtted.....	40
Terviklik tervishoiupiirkond.....	6	Lisa 2. Raha.....	49
Meie töötajad	7	Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed.....	49
Põhinäitajad.....	10	Lisa 4. Nõuded ostjate vastu	50
Strateegiliste eesmärkide täitmine.....	13	Lisa 5. Varud.....	50
Strateegiline eesmärk 1.....	13	Lisa 6. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	51
Strateegiline eesmärk 2.....	14	Lisa 7. Investeeringud sidusettevõtjatesse	51
Strateegiline eesmärk 3.....	16	Lisa 8. Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	52
Strateegiline eesmärk 4.....	16	Lisa 9. Pikaajalised finantsinvesteeringud.....	53
Strateegiline eesmärk 5.....	17	Lisa 10. Muud nõuded	53
Strateegiline eesmärk 6.....	19	Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud.....	54
Tervishoiuteenuste osutamine	20	Lisa 12. Materiaalsed põhivarad	55
Ambulatoorne eriarstiabi.....	20	Lisa 13. Immateriaalsed põhivarad.....	56
Päevaravis osutatud teenused	23	Lisa 14. Kapitalirent	57
Statsionaarne arstiabi	24	Lisa 15. Kasutusrent.....	58
Tervishoiuteenuste rahastamine	28	Lisa 16. Laenukohustised	59
Kiirabi teenuse osutamine.....	30	Lisa 17. Võlad ja ettemaksed.....	60
Muud osutatud tegevused.....	31	Lisa 18. Võlad tarnijatele	61
Teadus-, õppe- ja arendustöö.....	31	Lisa 19. Võlad töövõtjatele	61
Peamised suhtarvud konsolideeritud aruandes.....	35	Lisa 20. Tingimuslikud kohustised ja varad.....	61
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	36	Lisa 21. Sihtfinantseerimine.....	62
Konsolideeritud bilanss.....	36	Lisa 22. Tulu ettevõtlusest	64
Konsolideeritud kasumiaruanne.....	37	Lisa 23. Muud tulud	64
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	38	Lisa 24. Tegevuskulud	65
Konsolideeritud netovara aruanne.....	39	Lisa 25. Tööjõukulud	65
		Lisa 26. Muud kulud	66
		Lisa 27. Intressikulud	66
		Lisa 28. Muud finantstulud ja -kulud.....	66
		Lisa 29. Seotud osapooled	66
		Lisa 30. Sündmused pärast aruandekuupäeva	67
		Lisa 31. Bilansiväline vara	67
		Lisa 32. Bilanss.....	68
		Lisa 33. Tulemiaruanne	69
		Lisa 34. Rahavoogude aruanne	70
		Lisa 35. Netovara aruanne	71

KONSOLIDEERITUD TEGEVUSARUANNE 2019

Üldandmed

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi kliinikum) on ülikoolihaigla, mis on teenuste mahult suurim raviasutus Eestis. Kliinikumile oli 2019. aasta läbi aegade üks kõige edukamaid – seda nii ravitöises mõttes kui ka teadus- ja arendustöö valdkonnas. Kliinikumis osutatakse kõrgetasemelist eriarstiabi kõikidel meditsiinierialadel. Kasutatakse maailmatasemel diagnostika- ja ravimeetodeid, juhendatakse töenduspõhisest praktikast, lähtudes eelkõige riiklikest ja rahvusvahelistest ravijuhistest. Kliinikum osutab ambulatoorset, päevaravi ja statsionaarset eriarstiabi kõigile Eesti elanikele ja ka välismaalastele. Mitmel meditsiinilisel erialal on kliinikum ainuke teenusepakkuja Eestis. Kliinikumis on innovatsioon tagatud läbi hästi integreeritud ravi-, õppe- ja teadustöö. Siin võetakse järjepidevalt kasutusele uusi ravimeetodeid ja ravimeid, korraldatakse konverentse, koolitusi ja teadusüritusi ning juhendatakse kliinilist praktikat. Kliinikumi on koondunud oluline osa Eesti kliinilise meditsiini teadus-, arendus- ja innovatsioonialasest tegevusest. Koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniateaduste valdkonnaga ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga toimub kliinikumis arstide, õdede ja teiste tervishoiuvaldkonna erialade diplomieelne ning -järg-

ne õpe ning täienduskoolitus. Kliinikum töötab aktiivselt koos esmatasandi ja teiste raviasutuste ning sotsiaalsüsteemiga, et tagada patsiendikeskne ja ladus raviteekond kogu raviperioodi vältel. Viimase edendamiseks loodi 2019. aastal kliinikumis patsientide nõukoda ja insuldikeskus. Kliinikumi suurimaks väärtuseks on tema töötajad. Töötajate väärtustamiseks uuendati 2019. aastal personalipoliitika, rakendati staaži ja kogemust arvestav palgaastmestik arstidele ning töötati välja arstkonna erialase ja juhtimisalase karjäärimudel. Kliinikum on Instari poolt läbiviidud uuringu tulemuste põhjal juba mitmendat aastat meditsiinitudengite arvates tervishoiusektori kõige atraktiivsem tööandja Eestis.

Tervishoiuteenuste ühtlase kättesaadavuse tagamiseks üle riigi näeb Vabariigi Valitsuse poolt vastu võetud dokument „Eesti tervishoiu arengusuunad aastani 2020“ ette Eesti haiglavõrgu jagunemise kaheks vastutuspiirkonnaks, kus vastavad pädevuskeskused, Tartu Ülikooli Kliinikum ja Põhja-Eesti Regionaalhaigla tagavad tervishoiuteenuste ühtlase kättesaadavuse. Kliinikum alustas 2019. aastal regulaarseid koostöökohtumisi tütarhaiglatega, et tagada

tervishoiu vastutuspiirkonnas ühtne töökorraldus ja inimkeskne lähenemine. Samuti korraldas kliinikum aasta alguses oma arengukavasse ja 2019. aasta tegevuskavasse sisendi saamiseks arenguseminari, kuhu kaasas lisaks oma tütarettevõtetele ka koostööpartnerite ja ka rahastajate esindajad. Võrgustumise jätkamine ja selle sisustamine sõltub jätkuvast olulisel määral poliitilisest tahtest, selle toest ning Eesti Haigekassa rollist. Kliinikumi kõige olulisem koostööpartner on Tartu Ülikool. 2019. aasta suvel alustati Tartu Ülikooliga 1999. aastal sõlmitud koostöölepingu uuendamist, et tagada senisest veelgi tulemuslikum koostöö.

2019. aasta lõpus moodustub Tartu Ülikooli Kliinikumi kontsern üheksast ettevõttest (Joonis 1). Kliinikumi haiglates raviti 2019. aastal statsionaarselt 51 866, päevaravis 20 412 haiget ning tehti kokku 604 719 ambulatoorset vastuvõttu. E-konsultatsioonide arv oli 2019. aastal 7 628, mis on 55% enam kui aastal 2018. Õe iseseisvaid vastuvõtte tehti 2019. aastal 116 759, mis on 6% enam kui aastal 2018. Rahvusvahelistes eelretsenseeritavates teadusajakirjades avaldati 2019. aastal kokku 252 teadusartiklit, mis on 11,5% enam kui aastal 2018 (226 artiklit). Kontserni tulud olid 2019. aastal kokku 262 396 555 eurot ja kasvasid võrreldes 2018. aastaga (239 468 631 eurot) 9,41%, Tööjõukulud moodustasid 2019. aastal kontserni tuludest kokku 55,9%.

Nii kontserni haiglate kui asutuste personal, seadmed, ruumid kui ka majanduslik olukord võimaldavad jätkuvalt pakuda kaasaegsel tasemel kvaliteetseid tervishoiu teenuseid ning nendega seonduvaid teenuseid.

Organisatsioon ja juhtimine

Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni kuuluvad:

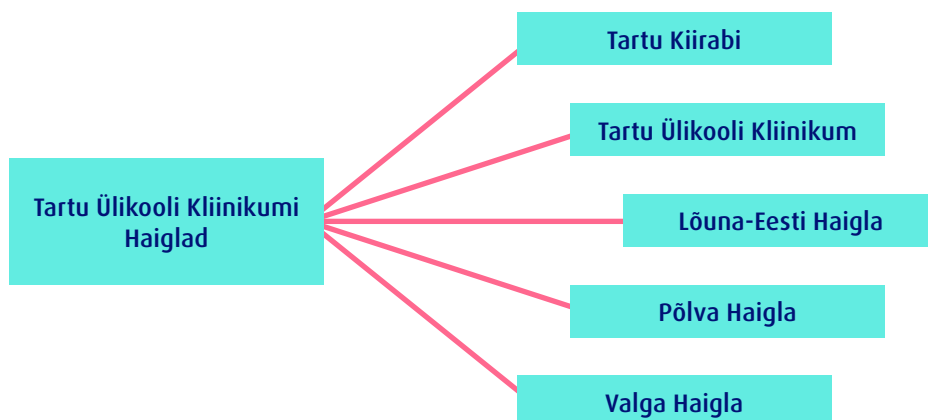
- ▶ Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum
- ▶ Sihtasutus Tartu Kiirabi
- ▶ Lõuna-Eesti Haigla AS
- ▶ Põlva Haigla AS
- ▶ Valga Haigla AS

2019. aasta lõpuks moodustub Tartu Ülikooli Kliinikumi kontsern üheksast ettevõttest.

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikumi (edaspidi Kliinikum) kõrgeim juhtorgan on 8-liikmeline nõukogu. Nõukogu esimees on Urmas Klaas, liikmed Kristjan Vassil, Eero Vasar, Raul-Allan Kiivet, Ennu Sepp, Maris Jesse, Vladimir Šokman, (üks koht täitmata).

Kliinikumi juhatuse esimees on Priit Eelmäe, liikmed ravijuht dr Andres Kotsar, haldusjuht Marek Seer, finantsjuht Maret Tark ja infotehnoloogijuht Kati Korm.

Tartu Ülikooli Kliinikum on ülikoolihaigla, kus praktiseeritakse kõiki meditsiinierialasid. Kliinikum osutab ambulatoorset, päevaravi ja statsionaarset eriarstiabi kõigile Eesti elanikele ja ka välismaalastele. Mitmete erialade ja raviviiside osas on Kliinikum ainuke teenusepakkuja Eestis. Kliinikumis tegeletakse õppe- ja teadustööga, kohaldatakse uusi ravimeetodeid ja ravimeid, korraldatakse konverentse ning muid teadusüritusi. Koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnaga ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga toimub arstidele, õdedele ja muule meditsiinipersonalile diplomieelse ning diplomijärgse välja- ja täiendõppe andmine.

Joonis 1. Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni juriidiline struktuur seisuga 31.12.2019.

Kliinikumi koosseisu kuuluvad 17 kliinikut, sh 42 statsionaarset osakonda 964 voodikohaga ning 9 meditsiinilist ja 11 mittemeditsiinilist teenistust.

Kliinikum tagab ööpäevaringse vältimatuabi valmisoleku 27 valveringiga.

AS Lõuna-Eesti Haigla (edaspidi Lõuna-Eesti haigla) kõrge-
mad juhtimisorganid on aktsiaseltsi üldkoosolek ja nõukogu. Nõukogu koosneb kuuest liikmest alljärgnevas koosseisus: dr Andres Kotsar, nõukogu esimees ja nõukogu liikmed Mart Einasto, dr Jana Jaal, Priit Süüden, Anneli Ott, Rein Järvelill.

Lõuna-Eesti haigla juhatus koosneb ühest liikmest: Arvi Vask, juhatuse liige.

Haigla meditsiiniteenuste struktuuri moodustavad kuus osakonda (sisehaiguste osakond, psühhiaatriaosakond, kirurgiaosakond, sünnitus-günekoloogia osakond, aneste-
sioloogiaintensiivravi osakond, kiirabi ja erakorralise meditsiini osakond) ja kaks keskust (õendusabikeskus, taastusravikeskus) ning üks teenistus (diagnostikateenistus).

Lõuna-Eesti haigla tagab ööpäevaringse valmisoleku neljal arstlikul erialal, ööpäevaringselt töötab labor, tehakse radioloogilisi uuringuid ning erakorralisi operatsioone. Kolme kiirabibrigaadi ja erakorralise meditsiini osakonna abil tagatakse kõikidele Võrumaal olevatele inimestele erakorralise meditsiiniabi ööpäevaringne kättesaadavus. Lisaks tervishoiuteenustele osutatakse ka sotsiaalhoolekandeteenuseid.

Lõuna Eesti Haigla AS aktsiaid omavad kaks juriidilist isikut. Enamusaktsionäriks on SA Tartu Ülikooli Kliinikum, kellele kuulub 51% aktsiatest ja vähemusaktsionäriks Võrumaa Omavalitsuste Liit. Lõuna-Eesti Haigla ASil on kaks tütarettevõtet: Pesuring OÜ ja Metsakohvik OÜ. Tütarettevõtete osakud kuuluvad 100% Lõuna-Eesti haiglale.

AS Põlva Haiglas (edaspidi Põlva haigla) kõrgeim juhtimisorgan on aktsiaseltsi üldkoosolek. Aktsiaseltsi tegevust planeerib ja juhtimist korraldab nõukogu. Nõukogu koosneb kuuest liikmest: Marek Seer, nõukogu esimees ja nõukogu liikmed dr Jana Jaal, Mart Einasto, Anne Nook, Sirje Tobreluts, Liivi Maran.

Kuni 2019. aasta juunikuuni oli Põlva haigla juhatus kolmeliikmeline: juhatuse esimees Koit Jostov ja liikmed dr Margit Rikka, Aili Tilgre. Alates 2019. aasta juunist on juhatus üheliikmeline: Margot Bergmann, juhatuse liige.

Põlva haiglas oli aasta lõpuni ööpäevaringne valmisolek kolmel arstlikul erialal (sise-, aneste-
sioloogia ja sünnitus-günekoloogia erialal). 2020. aasta algusest ei osutata Põlva

haiglas enam sünnitusabiteenust. Ööpäevaringselt töötab veel labor ning kodusel valvel on radioloogiatehnikud. Kiirabiteenust Põlvamaal osutab Tartu Kiirabi. Põlva haigla erisuseks võrreldes teiste üldhaiglatega on statsionaarse taastusravi osutamine Lõuna-Eesti patsientidele. Lisaks tervishoiuteenusele osutab Põlva haigla rehabilitatsiooniteenust ja pakub ka tasulist hooldusteenust.

AS Põlva Haiglal on kaks aktsionäri. Enamusaktsionär on SA Tartu Ülikooli Kliinikum, kellele kuulub 51% aktsiatest ja vähemusaktsionär on Põlva Vald, kellele kuulub 49% aktsiatest.

AS Valga Haigla (edaspidi Valga haigla) kõrgeim juhtimisorgan on aktsiaseltsi nõukogu, mis koosneb kuuest liikmest: Marek Seer, nõukogu esimees ja nõukogu liikmed dr Jana Jaal, Mart Einasto, Margus Lepik, Külliki Siilak, Külli Laugesaar.

Juhatus üheliikmeline: Margus Ulst, juhatuse liige.

Valga haigla tagab ööpäevaringse tervishoiuteenuse osutamise neljal arstlikul erialal, ööpäevaringselt töötab labor, tehakse radioloogilisi uuringuid ning erakorralisi operatsioone. Kolme kiirabibrigaadi (2 asuvad Valga linnas ja 1 brigaad Tõrva linnas) ja erakorralise meditsiini osakonna abil tagatakse kõikidele Valgamaa inimestele erakorralise meditsiiniabi ööpäevaringne kättesaadavus. Lisaks tervishoiuteenustele osutatakse ka sotsiaalhoolekandeteenuseid.

AS Valga Haigla enamusaktsionäriks on SA Tartu Ülikooli Kliinikum, kellele kuulub 51% aktsiatest ja vähemusaktsionäriks Valga Vald. Valga Haigla konsolideerimisgruppi kuuluvad peale haigla veel SA Terve Valgamaa ja OÜ Valga Haigla Apteek.

Sihtasutus Tartu Kiirabi kõrgeim juhtimisorgan on viieliikmeline nõukogu: Maret Tark, nõukogu esimees ja nõukogu liikmed Verni Loodmaa, Jelena Frunze, Marek Seer, Joel Starkopf.

Tartu Kiirabi juhatus koosneb kahest liikmest: Ago Kõrgvee, juhatuse esimees ja Aire Voogla, juhatuse liige koolituse ja meditsiini alal.

Tartu Kiirabi põhiliseks tegevusalaks on haiglaeelse erakorralise meditsiiniabi ehk kiirabiteenuse osutamine. Täiendavalt osutab Tartu Kiirabi koolitusteenust ja patsiendi transporditeenust. Seisuga 31.12.2019. a osutati kiirabiteenust kokku 26 kiirabibrigaadiga. Kvaliteetse kiirabiteenuse osutamiseks teeb Tartu Kiirabi koostööd Häirekeskuse, kõigi Eesti erakorralise meditsiiniabi haiglatega, teiste kiirabiasutustega, päästeteenistuse, politsei ning piirivalvega.

Kliinikumi visioon

Olla Euroopas tunnustatud ülikoolihaigla, millel on juhtiv roll Eesti meditsiinis.

Kliinikumi missioon

Tagada Eesti meditsiini kestmine ja areng läbi kõrgetasemelise integreeritud ravi-, õppe- ja teadustöö.

Olles tervishoiuasutus ja baas Tartu Ülikooli õppe-teadustööle, on Kliinikumi eesmärgiks oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu kõrgetasemelise arstiabi osutamine ning koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnaga arstidele ja muule meditsiinipersonalile diplomieelse ning -järgse välja- ja täiendõppe andmine ning meditsiinialane teadustöö. Oma eesmärgi saavutamiseks Kliinikum:

- ▶ osutab statsionaarset ja ambulatoorset arstiabi ja sellega seonduvaid teisi tervishoiuteenuseid kõigile Eesti Vabariigi kodanikele ning Eesti Vabariigis viibivatele teistele isikutele seadustes ja lepingutes ettenähtud tingimustel ja ulatuses;
- ▶ osutab tervishoiu- ja oma eesmärgiga kooskõlas olevaid muid teenuseid vastavalt sõlmitud lepingutele;
- ▶ tagab tervishoiuteenuste osutamise kõrge kvaliteedi; teostab vajadusel ekspertiise;
- ▶ töötab välja, täiustab ja aprobeerib uusi diagnostika- ja ravivõtteid, aprobeerib uusi ravimeid;
- ▶ teeb koostööd tervishoiu alal tegutsevate teiste institutsioonidega Eestis, tervishoiu- ja sotsiaaltöötajate kutseliitudega ja teiste vabatahtlike ühendustega ning samas valdkonnas tegutsevate rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- ▶ annab Kliinikumis korraldatava meditsiinialase õppe- ja teadustöö tagamiseks kooskõlas Kliinikumi ja Tartu Ülikooli vahel sõlmitava lepinguga Tartu Ülikoolile kasutada õpperuume, võimaldab Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste

valdkonna põhikohaga kliinilise eriala õppejõudude töötamise Kliinikumis praktiseerivate arstidena ning loob ja arendab koostööd teiste riikide ülikoolide baastervishoiuasutustega;

- ▶ viib läbi tervishoiualaseid uuringuid ja teeb tervishoiualast metoodilist tööd;
- ▶ tagab tervishoiuteenuste osutamiseks vajalike tervisekaitseliste, töötervishoiu- ja tööohutusvaldkondade tingimuste täitmise;
- ▶ loob Kliinikumi tegevuseks ja eesmärgi täitmiseks vajaliku materiaal-tehnilise baasi ja infrastruktuuri, tagab selle töö ja arengu;
- ▶ on tööandjaks oma töötajatele;
- ▶ peab raamatupidamislikku, statistilist ja muud arvestust;
- ▶ arendab töötajate erialase, loomingulise-, kultuurilise- ja sportliku eneseteostuse võimalusi, tõstes selle kaudu tööalase tegevuse efektiivsust.

Kliinikumi väärtused

Kliinikumi väärtused ladina keeles on „*Compassio, Scientia, Fides*“, eesti keeles „hoolivus, pädevus, usaldusväarsus“. Oma väärtuste elluviimisel lähtume neist põhimõtetest järgnevalt:

- ▶ COMPASSIO – austus, hoolivus ja eetilisus. Suhtume kõikidesse inimestesse lugupidamise, väärikuse ja viisakusega ning pakume parimat ravi. Austame ja hindame nii patsientide kui kolleegide erilistust ja panust.
- ▶ SCIENTIA – meisterlikkus ja uuenduslikkus. Innustame kaastöötajaid igakülgset arenemist. Töötame pidevalt, et arendada oma oskusi ja teadmisi. Anname oma parima teadmise Eesti riigi teenimisel tervishoiusüsteemi täiustades.
- ▶ FIDES – vastutus ja meeskonnatöö. Parima tulemuse saavutame kõigi erialade ja töötajate koostöös. Oleme nii üksikisikuna kui kollektiivina vastutavad oma töö ja tulemuste eest.

Terviklik tervishoiupiirkond

Tervikliku tervishoiupiirkonna kujundamiseks on välja töötatud Tartu Ülikooli Kliinikumi haiglate strateegia ja tegevuse eesmärgid. 2019. aastal jätkati varem välja töötatud strateegia elluviimist, erinevate kliiniliste erialade ja tugiteenistuste koostööd patsiendi ravi terviklikkuse ja järjepidevuse tagamiseks. Varem alustatud teenuste osutamist Ida-Viru Kesksaiglas ja tütarhaiglates jätkati (nt medikamentoosne onkoloogiline ja hematoloogiline ravi ning onkoloogide, uroloogide, üld-, laste- ja veresoontekirurgide ning psühhiaat-

riaõdede ambulatoorsed vastuvõttud). Kliinikumi haiglates Kagu-Eestis käivitati üldkirurgide päevakirurgia lõikused (Põlvas) ning kiiritusravi saavate patsientide majutamine oma maakonna haiglas (Valga).

Käivitati regulaarsed Kliinikumi haiglate juhtide ning ülemarstide ühised nõupidamised. Algselt kord kuus peetud nõupidamistest kasvas välja kaks korda kuus toimuvad ühiseminarid, kus käsitletakse üldisemaid ja erialaspetsiifilisi

küsimusi, et leida parim tööjaotus ja tuua võimalusel maakonda uusi teenuseid. Alustati ööpäevaringse erakorralise arstiabi osutamise praktikatega Kagu-Eestis. Ühiselt koostati ettepanekud residentuuri programmi muutmiseks ning tehti plaan võimekuse parandamiseks Põlvas ja Valgas – mõlemas on kavas põhjalik erakorralise meditsiini osakonna remont. Kavas on käivitada valuravikabinetid Kagu-Eestis, milleks

koostatakse täpne tööplaan 2020. aastal. Haiglate juhtidega arutatakse administratiivset laadi küsimusi: strateegiad ja tööplaanid, eelarve, tugiteenuste tsentraliseerimine. Ühisel nõupidamisel on oluliselt parandanud haiglate koostööd ja infovahetust, mis on heaks eelduseks üleriigiliste projektide elluviimisel – insuldiravi teekond, samuti koostöö kiirabi, perearstide ja sotsiaaltöötajatega.

Meie töötajad

Kliinikumi haiglate suureks väärtuseks on tema töötajad. Suur osa Kliinikumi tööperest töötab ka Tartu Ülikoolis ja/või Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis. Kliinikumi kui ülikoolihaigla erisus tuleneb teadus- õppe- ja arendustegevuse integreeritusest. Suurem osa Kliinikumi arstidest on arst-õppejõud, kes teevad nii ravi- kui ka õppetööd, tegelevad teadustööga ning osalevad teadusprojektides. Ravi-, õppe- ja teadustöö seisukohalt on Kliinikumi jaoks olulise tähtsusega akadeemilise kraadiga töötajad, töötajate enesetäiendamine, järjepidev atesteerimine ja kvalifikatsiooni tõstmine. 2019. aastal töötas Kliinikumis 152 doktorit ja sellele vastava kraadi omajat ning 196 magistrit.

2019. aastal uuendati ja ajakohastati Kliinikumi personalipoliitika põhimõtteid, mille kohaselt kliinikute ja teenistuste

ning nende osakondade juhtivtöötajad hakkavad juhtimisülesandeid täitma tähtajaliselt. Personali planeerimisel lähutatakse tervishoiuteenuste osutamise lepingutega tagatud töömahtudest, olemasoleva personali ettevalmistusest ja kogemustest ning lisanduvatest tööülesannetest.

► Kliinikumi haiglates oli 31.12.2019 seisuga täidetud ametikohti 4 823

Kliinikumis töötas 4 400 füüsilist isikut 3 862 ametikohal. 76% ametikohtadest oli otseselt seotud tervishoiuteenuste osutamisega. Võrreldes 2018. aastaga suurenes täidetud ametikohtade arv suurenenud 47,9 koha võrra, neist arstidel 7,0 kohta, õenduspersonalil 16,8 kohta, hoolduspersonalil 10,1 kohta ja tugipersonali 19,1 kohta. Arst-residentide ametikohtade arv vähenes 5,1 kohta.

Tabel 1. Täidetud ametikohad 31.detsembri seisuga aastatel 2015–2019.

PERSONAL	2015	2016	2017	2018	2019	muutus 2018/2019	muutuse %
Täidetud ametikohtade arv	4 612	4 671	4 748	4 799	4 823	24	0%
Tartu Ülikooli Kliinikum	3 655	3 707	3 761	3 814	3 862	48	1%
Lõuna-Eesti Haigla	412	418	434	435	431	-4	-1%
Põlva Haigla	219	219	232	232	217	-15	-6%
Valga Haigla	326	327	321	318	313	-5	-2%
sh arstid	693	708	711	717	719	2	0%
Tartu Ülikooli Kliinikum	567	578	577	585	592	7	1%
Lõuna-Eesti Haigla	49	54	58	58	58	0	0%
Põlva Haigla	35	35	35	35	35	0	0%
Valga Haigla	42	41	41	39	34	-5	-13%

Kliinikumi tööjõu volavus on madal, vastavalt 2,1%. 2019. aastal lahkus Kliinikumist töölt 59 arsti ja konkursi korras asus tööle 58 arst-õppejõudu (sh 12 residentuurist). Konkursiväliselt värvati residentuurist 3 arst-residenti arst asenduskohtadele. Õendusjuhtide kohtadel toimusid ka muutused,

anestesioloogia ja intensiivravi kliinikus alustas tööd uus ülemõde ning viies osakonnas vahetusid vanemõed.

Kliinikumi töötajate keskmine vanus oli 2019. aasta lõpus 46 aastat. Arstkonna keskmine vanus oli 50, õenduspersonalil

42, hoolduspersonalil 48 ja tugipersonalil 50 aastat. 70-aastaseid ja vanemaid töötajaid oli Kliinikumis 154, neist arst-konna seas 39 ning õenduspersonalil seas 26.

Lõuna-Eesti haiglas oli 31.12.2019 seisuga täidetud ametikohti 431. Täiendkoolitusel osales 270 töötajat ja tasemeõppes 25 töötajat.

Valga haiglas töötas 31.12.2019. a seisuga 350 töötajat 313 ametikohal. Aasta jooksul asus Valga haiglas tööle 8 arsti, töölt lahkus 4 arsti. Töötajate keskmine vanus oli 50 aastat sh arstide keskmine vanus 49 ja õenduspersonalil 47 aastat. 70-aastaseid ja vanemaid töötajaid oli 13, neist arste 5 ning õendustöötajaid 4. Pidev koostöö toimub Valgamaa Kutseõppekeskusega, kus töökohapõhise õppe raames tuli 2019. aasta tööle 15 hooldustöötajat. Praktikal viibis Tallinna ja Tartu Tervishoiu Kõrgkoolist 20 üliõpilast. Valga haigla tööalased koolitused planeeritakse töötajate arenguvajadusi silmas pidades ning eelarve võimaluste piires. Täiendkoolitusel osales 168 töötajat.

Põlva haiglas töötas aasta lõpu seisuga 314 töötajat 217 ametikohal. Aruandeaasta jooksul asus tööle 7 arsti, lahkus 11 arsti. Töötajate keskmine vanus 50,6 aastat. Aruandeaastal töötas lepinguga haiglas 19 üliõpilast ja praktikal viibis 23 üliõpilast. Põlva haigla toetab ja soosib elukestvat õpet. Aastal 2019 omandas tasemeõppes haridust 15 töötajat ja täienduskoolitustel osales 111 töötajat.

Kliinikum on kasutanud suveperioodidel puhkuste ajal Tartu Ülikooli meditsiini valdkonna üliõpilasi abiarstidena, kes on saanud valitud eriala proovida päristööna. Eelmisel aastal oli abiarste tööl erinevates osakondades kokku 15 ja nende rakendamise kogemus oli positiivne, mistõttu on plaanis abiarstide värbamist jätkata.

2019. aastal tegutsesid Kliinikumis vabatahtlikena Tartu Ülikooli arstiteaduskonna tudengid ning projektide „Kaisukarahaigla“ ja „Doktor Kloun“ noored, kes tegelesid õppimisest vabal ajal lastekliiniku patsientidega.

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikumi 2019. a tööjõukulud koos sotsiaalmaksu ja tööandja töötuskindlustusmaksuga olid 146 724 621 eurot, sh emaettevõttes 115 028 907 eurot. 2018. aastal olid tööjõukulud 131 418 035 eurot, sh emaettevõttes 102 698 014 eurot. Juhatuse ja nõukogu liikmete tasud (maksudeta) olid 2019. aastal 946 582 eurot (2018. aastal 806 399 eurot). Juhatuse liikmega sõlmitud teenistuslepingu lõppemisel seoses volituste ennetähtaegse lõppemisega makstavate hüvitiste suurused on toodud raamatupidamise aastaaruande lisas nr 29 (seotud osapooled). Nõukogu liikmetele nende ametist lahkumisel hüvitist ei maksta.

Kliinikum hoolib oma töötajatest ning oluline on teada põhjuseid, miks inimesed meil töötada tahavad ja mis motiveerib neid seda tegema. Sügisel viidi läbi rahulolu-uuring kõikides Tartu Ülikooli Kliinikumi haiglates ja küsiti töötajate arvamusi, kas meie organisatsioon on parim koht töötamiseks ning millised valdkonnad vajavad muutmist või täiendamist (juhtimine, motivatsioon, kommunikatsioon jne). Uuringus käsitleti nelja teemavaldkonda – üldine rahulolu tööga seotud erinevate teguritega, tööelu ja töökorraldus, vahetu juhtimine ning töökiusamine. Töötajatel oli võimalus anda ka täiendavat tagasisidet, teha ettepanekuid ja kommenteerida igat teemavaldkonda vaba tekstina.

Uuringus osales kokku 1 770 töötajat, Kliinikumist 1 379 ehk 29% töötajatest, Põlva haiglast 175, Valga haiglast 106 ja Lõuna-Eesti haiglast 110 töötajat.

Uuringu tulemused näitasid, et töötajate rahulolu ja pühendumine tööle on suhteliselt kõrge, Kliinikumis oli väga rahul või pigem rahul 95%, Põlva ja Lõuna-Eesti haiglas 92% ning Valga haiglas 91% töötajatest. Kõige rohkem oldi rahul oma töö sisuga, haigla juhtimisega ja informeeritusega eesmärkidest ning tulemustest. Töötajaid teavad täpselt oma tööülesandeid, saavad tööl oma oskuseid ja teadmisi rakendada ning tulevad tööle hea meelega.

Rahulolu oli mõnevõrra madalam töökeskkonnaga, töö tasustamisega ning täiendava heaoluga (üritused, spordivõimalused, -toetused). Töötasuga oli Kliinikumis väga rahul ja pigem rahul 59% vastajatest. Rahulolu oli madalam ja parandamist vajab aga koostöö nii üksuste siseselt kui ka üksuste vaheliselt. Vahetute juhtide puuduseks oli töö osas tagasiside andmine ja töötajate tunnustamine.

Esmakordselt uurisime töökiusamise esinemist. Tagasiside kommentaarid näitasid, et töökiusamist tunnetavad ja hindavad töötajad väga erinevalt. Töökiusamine võib tähendada halvustavate märkuste tegemist, kuulujuttude levitamist, kolleegi kulul naljatlemist, tööks vajaliku info varjamist, ähvardamist, pealekaebamist jne. Küsitlustulemuste analüüs näitas, et Kliinikumi haiglates olid töötajad töökiusamist saanud tunda erineval määral, jäädes 14%–28% vahele. Ainult 50% vastanutest ütles kindlalt, et nad ei ole kogenud töökiusamist.

Töötajate rahulolu tulemuste analüüs tehti ka haiglate üksuste lõikes ning iga üksus sai tulemusi võrrelda haigla näitajatega ning teha järeldused, millised on nende olulised tegurid rahulolu taseme tõstmiseks.

Kliinikum toetab ja annab praktika võimalusi erinevate valdkondade nooretele. Tartu Tervishoiu Kõrgkoolist, Tartu Ülikoolist ja Tartu kutsehariduskeskusest olid 2019. aastal juhtimisalasel praktikal õendusala magistriõppe ning sekretäri- ja personalitöö eriala tudengid (personaliteenistuses, ühendkantselil). Jätkus põetajate ja puhastajate töökohapõhine õpe Järvamaa ja Valgamaa kutsehariduskeskustes.

Aasta-aastalt on suurendatud Kliinikumi koolitusmahtu sisekoolituste osas ja loodud erinevaid e-koolituse võimalusi. 34% Kliinikumi töötajatest läbis eelmisel aastal küberhügieeni e-koolituse. E-koolituskeskkonnas Moodle alustati uute kursuste loomisega ja läbimisega. Näiteks radio- ja onkoteraapia õdedele koostati e-õppe programm, mis võimaldab uutel õdedel saada esimestel kuudel vajalik erialane teave.

Ühendlaboris valmis kaks e-õppe programmi õdedele: „Happe-aluse tasakaal ja veregaasid“ ja „Veeniverevõtt ja ühendlabori analüüside preanalüütika“.

Kliinikumi töötajate 2019. aasta koolituse võtavad kokku järgmised näitajad:

- ▶ koolitusi kokku 27 533 ja 149 940 akadeemilise tunni ulatuses, neist
 - arstide koolitusi 7 700 ja arst-residentide koolitusi 2 244;
 - õenduspersonali koolitusi 11 961;
 - hoolduspersonali 2 341.

Koolituskäikudest 52% olid struktuuriüksuste endi korraldatud ja 14% personaliteenistuse koolitusosakonna korraldatud koolitused. 28% moodustasid väliskoolitused ja 6% e-koolitusel osalemised.

Koolitusosakond pakkus väga erinevaid koolitusprogramme, mille põhiteemad lähtusid kliinikumi töötajate täiendusõppe vajadustest. Nii oli juhtudele suunatud koolitused „Huvide konflikti olukordade vältimine ja ennetamine“, kus osales 121 töötajat ja „Konfliktide lahendamine, suhtlemis- ja koostööoskused“, kus osales 95 töötajat.

Kliinikumi koolitusosakond korraldas 2019. aastal 327 koolitust (sh 116 taaselustamise koolitust), kokku 2 746 akadeemilise tunni ulatuses. Osalejaid oli 7 616 (sh väljastpoolt kliinikumi 14 97 osalejat). Kliinikumi õendus- ja hooldustöötajatele toimus 300 tunni ulatuses praktilisi infektsioonikontrollialased koolitusi. Samuti viidi läbi tööohutuse ja Kliinikumi töökeskkonnavolinike täiendõppe koolitus.

Praktilised koolitused on Kliinikumis muutumas simulatsioonipõhiseks: sh elustamiskoolitused, hingamisprobleemide koolitus, vastsündinute simulatsioonikoolitus, erakorralised situatsioonid operatsioonitoas.

Kliinikumi spetsialistid juhendasid 360 akadeemilise tunni ulatuses individuaalõppeid (erialaseid stažeerimisi) Eesti teiste meditsiinasutuste töötajatele.

Põhinäitajad

Tabel 2. Tervishoiuteenuste osutamise põhinäitajad statsionaaris aastatel 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	muutus 2018/2019	muutuse %
TERVISHOIUTEENUSTE OSUTAMINE							
Statsionaarne arstiabi							
Haigete arv (haiglast lahkumised)	53 277	51 106	50 623	51 211	51 866	655	1%
Tartu Ülikooli Kliinikum	42 546	41 035	41 008	41 586	42 453	867	2%
Lõuna-Eesti Haigla	5 019	4 836	4 511	4 741	4 692	-49	-1%
Põlva Haigla	2 869	2 645	2 610	2 522	2 549	27	1%
Valga Haigla	2 843	2 590	2 494	2 362	2 172	-190	-8%
Aktiivravi ravikestus (päevades)							
Tartu Ülikooli Kliinikum	5,7	5,8	5,9	5,9	5,9	0	0%
Lõuna-Eesti Haigla	6,7	7,2	7,5	7,5	7,4	0	-1%
Põlva Haigla	7,2	7,1	7,1	7,0	7,7	1	10%
Valga Haigla	4,5	5,3	5,7	5,9	6,0	0	2%
Õendusabi ravikestus (päevades)							
Tartu Ülikooli Kliinikum	25,0	24,3	18,9	20,3	20,7	0	2%
Lõuna-Eesti Haigla	23,4	21,4	22,4	24,3	22,0	-2	-9%
Põlva Haigla	25,9	30,5	29,5	28,5	36,4	8	28%
Valga Haigla	16,4	15,4	15,0	17,4	18,8	1	8%
Ravivoodite keskmine arv aastas	1 377	1 330	1 334	1 286	1 301	15	1%
Tartu Ülikooli Kliinikum	965	937	944	955	964	9	1%
Lõuna-Eesti Haigla	164	156	155	158	164	6	4%
Põlva Haigla	128	117	115	100	100	0	0%
Valga Haigla	120	120	120	73	73	0	0%
Voodihõive (%)							
Tartu Ülikooli Kliinikum	73%	75%	74%	76%	76%	0%	
Lõuna-Eesti Haigla	72%	76%	76%	80%	72%	-7%	
Põlva Haigla	58%	61%	63%	68%	74%	7%	
Valga Haigla	42%	42%	42%	70%	69%	-1%	
Opereeritud haigete arv	19 044	18 146	17 765	18 326	19 054	728	4%
Tartu Ülikooli Kliinikum	17 100	16 308	15 924	16 418	17 136	718	4%
Lõuna-Eesti Haigla	794	732	612	600	653	53	9%
Põlva Haigla	396	406	434	344	370	26	8%
Valga Haigla	754	700	795	964	895	-69	-7%
Sünnituste arv	3 145	3 127	3 060	3 252	3 235	-17	-1%
Tartu Ülikooli Kliinikum	2 456	2 473	2 424	2 640	2 673	33	1%
Lõuna-Eesti Haigla	274	291	245	304	341	37	12%
Põlva Haigla	232	231	244	237	221	-16	-7%
Valga Haigla	183	132	147	71	0	-71	-100%

Tabel 3. Tervishoiuteenuste osutamise põhinäitajad päevaravis ja ambulatoorses ravitöös aastatel 2015–2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	muutus 2018/2019	muutuse %
TERVISHOIUTEENUSTE OSUTAMINE							
Päevaravi ja -kirurgia							
Haigete arv	16 998	18 175	18 135	19 971	20 418	447	2%
Tartu Ülikooli Kliinikum	13 366	14 548	14 503	16 548	17 063	515	3%
Lõuna-Eesti Haigla	1 503	1 393	1 351	1 435	1 511	76	5%
Põlva Haigla	1 142	1 224	1 278	1 229	1 068	-161	-13%
Valga Haigla	987	1 010	1 003	759	776	17	2%
Ambulatoorne arstiabi							
Arsti vastuvõttude arv	610 919	619 580	612 694	610 244	604 719	-5 525	-1%
Tartu Ülikooli Kliinikum	498 680	506 844	503 194	506 339	509 438	3 099	0,6%
Lõuna-Eesti Haigla	39 357	39 416	37 544	39 578	39 125	-453	-1,1%
Põlva Haigla	32 096	32 563	30 082	27 473	24 034	-3 439	-13%
Valga Haigla	40 786	40 757	41 874	36 854	32 122	-4 732	-13%
e-konsultatsioonide arv	0	732	3 199	4 916	7 628	2 712	55%
Tartu Ülikooli Kliinikum	0	732	3 134	4 809	7 455	2 646	55%
Lõuna-Eesti Haigla	0	0	65	107	173	66	62%
Põlva Haigla	0	0	0	0	0	0	0%
Valga Haigla	0	0	0	0	0	0	0%
EMO-sse pöördumised	72 572	72 332	70 167	72 876	73 302	426	1%
Tartu Ülikooli Kliinikum	45 906	44 817	42 929	44 154	45 196	1 042	2%
Lõuna-Eesti Haigla	13 228	14 424	14 554	15 667	16 033	366	2%
Põlva Haigla	6 340	5 809	5 653	5 826	5 358	-468	-8%
Valga Haigla	7 098	7 282	7 031	7 229	6 715	-514	-7%
Hambaravi vastuvõttude arv	79 381	80 585	78 745	77 550	72 540	9	0%
Tartu Ülikooli Kliinikum	73 645	75 627	72 941	70 503	66 485	-4 018	-6%
Lõuna-Eesti Haigla	0	0	0	0	0	0	0%
Põlva Haigla	0	0	0	0	0	0	0%
Valga Haigla	5 736	4 958	5 804	7 047	6 055	-992	-14%
Õe iseseisvate vastuvõttude arv	84 626	92 469	102 876	110 433	116 759	6 326	6%
Tartu Ülikooli Kliinikum	78 415	86 421	96 815	102 129	108 450	6 321	6%
Lõuna-Eesti Haigla	3 248	2 889	2 606	3 131	3 467	336	11%
Põlva Haigla	1 187	1 094	1 237	2 443	1 887	-556	-23%
Valga Haigla	1 776	2 065	2 218	2 730	2 955	225	8%

Tabel 4. Ravi rahastamise leping ja selle täitmine aastatel 2015–2019.

Ravi rahastamise leping ja selle täitmine	2015	2016	2017	2018	2019	muutus 2018/2019	2018/2019 muutuse %
Lepingu ravijuhtude arv (aasta lõpu seisuga)	639 765	648 510	618 873	656 975	680 168	23 193	4%
Kliinikum	534 868	549 525	552 586	561 496	582 668	21 172	4%
Lõuna-Eesti Haigla	39 528	38 809	37 880	35 373	39 058	3 685	10%
Põlva Haigla	29 584	27 928	28 407	27 478	25 397	-2 081	-8%
Valga Haigla	35 785	32 248	33 797	32 628	33 045	417	1%
Lepingu summa (aasta lõpu seisuga), tuh eur	146 878	155 858	166 776	184 969	202 383	17 415	9%
Kliinikum	131 571	140 224	150 006	166 830	181 935	15 105	9%
Lõuna-Eesti Haigla	6 567	6 753	7 113	7 661	8 972	1 311	17%
Põlva Haigla	4 394	4 522	4 857	5 327	5 736	409	8%
Valga Haigla	4 345	4 358	4 800	5 151	5 741	590	11%
Lepingu täitmine, ravijuhtude arv	661 635	668 912	670 170	685 828	700 238	14 410	2%
Kliinikum	555 720	564 653	565 151	581 118	596 193	15 075	3%
Lõuna-Eesti Haigla	40 237	41 183	39 568	41 337	42810	1 473	4%
Põlva Haigla	30 275	29 064	28 549	27 138	25 214	-1 924	-7%
Valga Haigla	35 403	34 012	36 902	36 235	36 021	-214	-1%
Lepingu täitmine (saadud tulu*), tuh eur	149 379	157 919	169 300	188 289	204 889	16 600	9%
Kliinikum	133 807	141 848	151 974	169 335	183 755	14 420	9%
Lõuna-Eesti Haigla	6 807	7 143	7 523	8 310	9 499	1 189	14%
Põlva Haigla	4 414	4 530	4 861	5 322	5 724	402	8%
Valga Haigla	4 351	4 397	4 941	5 322	5 911	589	11%

* Saadud tulu on haigekassa poolt väljamakstud raviarvete summa (sh koefitsiendiga makstud raviarvete summa)

Tabel 5. Publikatsioonide arv aastatel 2015–2019.

TEADUSTÖÖ	2015	2016	2017	2018	2019	muutus 2018/2019
Publikatsioonide arv						
sh artiklid rahvusvahelistes ajakirjades (ETIS 1.1, 1,2)	236	242	227	226	252	26
sh ajakirjas Eesti Arst (ETIS 1.3)	49	49	42	53	64	11
Doktoriväitekirjade arv	6	2	11	5	6	1

Strateegiliste eesmärkide täitmine

Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatus

Strateegiline eesmärk 1

Patsiendi- ja perekesksus, parim patsiendikogemus

Loome õhkkonna, mis soosib patsiendi ja tema lähedaste kaasatust, seda nii füüsilises keskkonnas kui ka e-lahendustes. Suhtlemine patsientidega on tähelepanelik ja hooliv. Tagame patsiendile parimad võimalikud olmetingimused haiglas viibimise ajal. Rakendame aktiivselt erinevaid viise, et analüüsida igakülgset patsientide rahulolu.

Patsientidele suunatud tegevuste läbiviimisel arvestati nii patsientide kui ka tema lähedaste vajaduste ja ootustega.

2019. aasta sügisel moodustati Tartu Ülikooli Kliinikumi patsientide nõukoda, mille eesmärk on patsientide ja nende lähedaste kogemuste, arvamuste ja ettepanekute kasutamine tervishoiuteenuste arendamisel ja patsiendikesksemaks muutmisel. Patsientide nõukoda annab kliinikumile sisen-deid tervishoiuteenuste arendamiseks, patsiendi ja tema lähedaste haiglakogemuse parandamiseks ning patsientide ja Kliinikumi töötajate koostöö edendamiseks. Nõukoja esimesel töösügisel lepiti kokku nõukoja töökorras ja arendus-plaanis, algatati patsientide tagasiside meetodite arenda-mine ning tehti hulgaliselt ettepanekuid patsientide olme ja heaolu parendamiseks.

Aprillikuus toimus Eesti suuremates haiglates ühtse me-toodika alusel statsionaarsel ravil viibinud patsientide ra-hulolu-uuring. Küsitluse tulemused näitasid, et patsientide rahulolu oli kõrge arstide ja õdede usaldusväärusega ja os-kustega, samuti õdede poolt patsientide murede ja soovide mõistmisega. Rahul oldi ka ruumide puhtusega ja palatisse abi kutsumise võimalustega. Rahulolu oli madalam ravi-järjekordade pikkusega, kaasamisega raviotsustuste tege-misse ja teabega ravimite ning erinevate raviviiside kohta. Patsiendid sooviksid saada rohkem selgitusi enne haiglast lahkumist, kuidas oma terviseprobleemidega kodus toime tulla. Saadud tagasiside alusel koostatakse Kliinikumis igal aastal uusi patsiendiinfo materjale ja uuendatakse olemas-olevaid. 2019. aastal uuendati 10 patsiendiinfo materjali, uusi koostati 25 (17 eestikeelset ja 8 venekeelset), kokku on kasutusel 437 Kliinikumi standarditele vastavat patsien-diinfo materjali. Patsiendiinfo materjalid on kättesaadavad nii Kliinikumi kodulehel kui ka kliinikutes ja patsiendiinfo keskuses. Kliinikumi patsiendiinfo materjalide rohkus tingis Kliinikumi kodulehe uuendusena materjalide kategoriseeri-mise elundkondade kaupa.

Patsiendiinfo edastamise uue meetodina võeti kasutusele digitaalsed ekraanid hematoloogia-onkoloogia kliiniku ja sisekliiniku ambulatoorse vastuvõtu alal. Edaspidi laienda-takse veelgi digitaalsete ekraanide kasutamise võimalusi.

Parema patsiendikogemuse tagamise eesmärgil viidi läbi kliiniline audit patsiendi haiglast lahkumiseks ettevalmistamise protseduuri rakendumise kohta Kliinikumis. Auditi tulemusel selgusid kitsaskohad patsientide ettevalmistamisel haiglast lahkumisel ja tehti ettepanekud selle valdkonna parendamiseks, näiteks avalike patsiendipõhiste kontroll-loendite kasutusele võtmine palatites.

Patsiendi- ja perekeskse tervishoiuteenuse enesehindamise pilootuuring viidi läbi hematoloogia-onkoloogia kliinikus, mis andis sisendi patsiendi- ja perekeskse tervishoiuteenuse arendamiseks ja planeerimiseks. Pilootuuring selgitas valdkonnad, millega edasi minnakse: patsientide vestlusringide ja infotundide planeerimine, patsiendijuhendite koostamine, haiglast väljakirjutamise planeerimine, olmetingimuste parendamine, uute korpuste planeerimine, patsientide tugirühmade loomine jne.

Parima patsiendikogemuse loomiseks tehti veel mitmeid olulisi tegevusi, mis patsientide ootuseid ja vajadusi arvestasid:

- ▶ patsientidele mõeldud infomaterjalide väljatöötamise ja levitamise kaasati tütarhaiglad;
- ▶ uuendatud Kliinikumi kodulehel arvestati patsientide vajaduste ja ootustega (näide: kesksele kohale toodi arsti vastuvõtule broneerimine, patsiendiinfo materjalide kasutamiseks loodi eraldi andmebaas, ligipääs erakorralisele abi informatsioonile paranes, loodi Kliinikumi kodulehe mobiilne vaade);
- ▶ toimus 33 vestlusringi erinevatel teemadel (vähiravi, südamepuudulikkus, insult, diabeet jne), et pakkuda patsientidele, lähedastele ja kõikidele teistele soovijatele infot ja tuge haigusest taastumisel, haiguste ennetamisel ja elukvaliteedi parendamisel. Vestlusringides jagatakse uut infot, kinnistatakse juba kuuldu ning toetatakse patsientide poolsete kogemuste jagamist, et kokku saaks nii tõendus põhine teave kui ka reaalne patsiendi kogemus;
- ▶ tervishoiuteenuste kättesaadavus paranes mitmete erinevate tegevuste läbi:
 - e-konsultatsioone osutati kõikidel Eesti Haigekassa poolt kinnitatud erialadel;
 - ambulatoorset kiiremat käsitlust vajavad patsiendid said eelisjärjekorras eriarsti vastuvõtule ja/või uuringutele;
 - öe ja ämmaemandate iseseisvate vastuvõtu erialade ja teenuste arv kasvas;
 - ambulatoorsete vastuvõttude kohta hakati lisaks e-kirja meeldetuletusele saatma ka SMS meeldetuletusi;

- ▶ patsientidele suunatud haiglasisesse infokanali Haigla-TV käivitamiseks vajalikud tehnilised ettevalmistused jõudsid lõppjärku;
- ▶ ravikvaliteedi parendamiseks käimasolevad ehitustööd (südamekliiniku kliinilise füsioloogia osakonna, magnetresonantstomograafia ja ultraheli ruumid, L. Puusepa 1a polikliinik) jätkusid vastavalt kavale;
- ▶ Kliinikum läks ambulatoorsetes vastuvõttudes täielikult üle digitaalsetele saatekirjadele;
- ▶ patsientide rahulolu-küsitlused arutati kliinikutes läbi ning planeeriti parendustegevused;
- ▶ Kliinikum sai 2019. aastal 627 tänuavaldust, nii tulemusliku ravitöö- kui ka meeldiva ja mõistva suhtlemise eest. Patsientide ja nende lähedaste poolt esitati ka 208 kaebust ja 111 ettepanekut, mis kõik arutati läbi ja planeeriti vajalikud parendustegevused.

Strateegiline eesmärk 2

Meie töötajad

Kliinikum on atraktiivne töökoht kõikidel erialadel ja ametitel. Meie töökultuuri lahutamatuks osadeks on lugupidamine ja kaasahaaratus. Panustame personali pidevasse arengusse ning loome kaasaegse ning turvalise töökeskkonna, motiveeriva palgasüsteemi ning parima akadeemilise õhkkonna. Toetame töötajate teadustöös osalemist. Seisame hea selle eest, et tagada akadeemiline järelkasv kõigil erialadel.

Tähtajalised juhtimisülesanded ja Kliinikumi arstkonna karjäärimudel töötati 2019. aastal välja töötatud koostöös Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudi esindajatega ning on kooskõlastatud ka Tartu Arstide Liidu poolt. Rakendamine on plaanis 2020. aastal.

Kõikide kliinikute ja teenistuste juhtidega toimusid arenguvestlused 2019. aasta alguses, mille käigus lepiti kokku konkreetsed tulemusmõõdikud. Kliinikumi arstkonna kogemuste väärtustamiseks seati sisse ja käivitati staažipõhine palgaastmestik ning doktorikraadi olemasolul igakuine püsisasu.

Tartu Ülikooli Kliinikumi haiglates viidi läbi töötajate rahulolu-uuring 2019. aasta sügisel. Kokku osales uuringus 1 770 töötajat, Kliinikumist 1 379 ehk 29% töötajatest, Põlva haiglast 175, Valga haiglast 106 ja Lõuna-Eesti haiglast 110 töötajat.

Töötajate rahulolu ja pühendumine tööle on suhteliselt kõrge, Kliinikumis oli väga rahul või pigem rahul 95%, Põlva- ja Lõuna-Eesti haiglas 92% ning Valga haiglas 91% töötajatest,

kusjuures Valga haiglas oli väga rahul olevate töötajate osakaal kõige kõrgem, 36%.

Uuringu tulemused kinnitasid, et enamus töötajaid teavad täpselt oma tööülesandeid, saavad tööl oma oskuseid ja teadmisi rakendada, saavad tööks vajalikku informatsiooni ning tulevad tööle hea meelega. Kliinikumis ollakse rahul ka organisatsiooni juhtimisega ja informeeritusega eesmärkidest ning tulemustest. Rahulolu oli mõnevõrra madalam töökeskkonnaga, töö tasustamisega ning täiendava heaoluga.

Küsitlusest saadud tagasiside alusel tuleb parandada kliinikute ja teenistuste vahelist ning ka tütarhaiglate vahelist koostööd. Samuti ootavad töötajad, et vahetu juht tagaks meeldiva ja toetava tööõhkkonna ning annaks rohkem tagasisidet.

Küsitluse tulemusi arutati põhjalikult kõikides haiglates ja nende üksustes (tulemuste analüüs tehti haigla ja selle osakondade tasandil) ning saadud tagasiside põhjal saab rakendada muudatusi, mis parandab töötajate heaolu ning suurendab rahulolu.

Kliinikumi töötajate pidevat arengut ja kaasaegse ning turvalise keskkonna olemasolu toetasid järgmised tegevused:

- ▶ kõigi koolituste ja nendel osalejate üle peetakse arvestust personalitarkvaras, mis võimaldab töötajatel ja nende juhtidel saada hea ülevaate;
- ▶ kõik õendusjuhid läbisid suhtlemise ja koostööskuste koolituse;
- ▶ koostöös Tartu Ülikooliga rajati simulatsioonikeskus, mille jaoks remonditi ja kohandati spetsiaalselt ruumide kompleks L. Puusepa 8 hoone B-korpuses. Simulatsioonikeskuse kaasaegne taristu annab võimaluse kliiniliste ja praktiliste oskuste omandamiseks ja simuleerimiseks;
- ▶ uudse lahendusena viidi läbi kõiki töötajaid hõlmav küberhügieeni koolitus e-koolituse vormis, mille läbis 34% töötajatest;
- ▶ käivitati töötajate infotehnoloogiliste probleemide raporteerimiseks mõeldud iseteenindusportaal. Kasutajate tagasiside on olnud väga positiivne;
- ▶ valmis töötajate tervislikke eluviiside toetamiseks lukustatav jalgrattaparkla;
- ▶ suvel töötas Kliinikumi erinevates kliinikutes 10 vanemkursuse tudengit abiarstidena. See andis tudengitele hea töökogemuse ning aitasid puhkuste perioodil ravitöö sujuvamalt korraldada. Nõudlus nendele kohtadele oli suur ja tagasiside positiivne.

Strateegiline eesmärk 3

Terviklik tervishoiupiirkond

Eesti ainus ülikoolihaigla peab tagama parima võimaliku ravi-, õppe- ja teadustöö keskkonna. Kliinikum moodustab kompetentsikeskuse, kus arendatakse võimaluste piires kõiki meditsiinierialasid. Piisava kliinilise baasi õppe- ja teadustööks tagame kollegiaalselt oma tüdrettevõtete ja koostööpartnerite parima kogemuse kaasamisega. Kompetentsi tagamiseks osaleme ka rahvusvahelises koostöös. Kasutame uusi võimalusi mobiilseid teenuseid ja digitaaltehnoogiaid arendades. Jätkame Maarjamõisa meditsiinilinnaku pidevat kaasajastamist.

Tervikliku tervishoiupiirkonna kujundamiseks on välja töötatud kontserni strateegia ja tegevuse eesmärgid. Lähtutud on patsientide vajadustest ja parima tervishoiuteenuse saamise võimalusest.

Kliinikum valiti Eesti Haigekassa insuldiprojekti I etappi. Projekti sisuks on insuldipatsiendi tervikliku raviteekonna ravikorralduslike muutuste väljatöötamine ja testimine, mille käigus koostöö eriarstiabi, esmatasandi ja sotsiaalvaldkonna vahel muutub tõhusamaks ning patsiendi ravitulemused paranevad. Kliinikumi esindajad on kõigis insuldiprojekti tööühmades aktiivselt kaasa löönud, nii insuldi rahastuse, indikaatorite kui ka raviprotsessi tööühmas.

Parimate ravitulemuste tagamiseks avati Kliinikumi närvikliinikus Lõuna-Eesti Insuldikeskus,

kuhu tuuakse kiirabi poolt kõik Lõuna-Eesti ägedad insuldihaiged. Insuldihaigete hospitaliseerimiseks avasime üheksa täiendavat voodikohta. Aasta lõpu nelja viimase kuuga kasvab haigete arv kolmandiku võrra.

Eriarstiabi teenuste paremaks tagamiseks teevad Põlva haiglas üldkirurgia vastuvõtte ka kliinikumi üldkirurgid ja laste psühhiaatrilise abi parandamiseks avasime Elvas vaimse tervise õe kabineti (koostöös kohaliku omavalitsusega).

Kõigis Kliinikumi haiglates võeti kasutusele Kliinikumi haiglainfosüsteem eHL ja arendati selles osas vajalikke valdkondi:

- ▶ Valga, Põlva ja Lõuna-Eesti haiglas käivitati labori vastuste ja immuniseerimise teatiste saatmine TIS-i;
- ▶ Lõuna-Eesti haiglas mindi üle haigekassa raviarvete x-tee põhisele saatmisele;
- ▶ ühtlustati aruandlussüsteemi ja korda;
- ▶ ühtlustatud on ämmaemanduse dokumenteerimise nõuded;

- ▶ kasutusele võeti uus operatsioonide planeerimine ja EMO töölaud.

Ühtse tervishoiupiirkonna arendamiseks toimus veel mitmeid edasimineku:

- ▶ koostöös Valga haiglaga tagati sealsetele elanikele kiirem kiiritusravi alustamine ja osutamine. Patsiendid olid jälgimisel Valga haiglas ja toodi Kliinikumi vaid kiiritusravi protseduuriks ning vajalikeks uuringuteks;
- ▶ loodi hästi toimiv transpordiring Valga haiglaga, et tagada personali ja ka kiiritusravil käivate haigete transport;
- ▶ Kliinikumi ja tüdrettevõtete põhitegevuse eelarved ja tegelikud majandustulemused on tasakaalus. Eelarved kinnitatud, kord kvartalis toimub tsentraalne aruandlus. Kogu Kliinikumi haiglate raamatupidamise korralduses ja eelarvesüsteemis kehtivad ühtsed vormid ja juhendid;
- ▶ ämmaemandusabi kvaliteedi ühtlustamiseks koostati Lõuna-Eesti ämmaemanduse *masterplan* 2020–2024. aastaks ning ühtlustati ambulatoorse ämmaemandusabi teenuseid;
- ▶ põhjalikult valmistati ette ambulatoorse ämmaemandusabi osutamine Põlva Haiglas alates 01.01.2020. Põlva haiglas alustas 01.01.2020 tegevust Lõuna-Eesti esimene ämmaemanduskeskus;
- ▶ valmis Maarjamõisa meditsiinilinnaku CasaNova III põhiprojekt, ehitustööd kestavad 2020–2022;
- ▶ valmis Maarjamõisa parkimismaja, mis on eelduseks meditsiinilinnaku uue, III ehitusjärguga alustamiseks. Kliinikumi eesmärk parkimismaja ehitades oli ennekõike suurendada patsientide ja töötajate parkimisvõimalusi;
- ▶ südamekliiniku funktsionaaldiagnostika osakond kolis uutesse ja funktsionaalselt kaasaegetesse ruumidesse.

Strateegiline eesmärk 4

Integreeritud ja järjepidev ravi

Ravi-, õppe- ja teadustöö tihe integratsioon tagab tõendus- põhise meditsiini parimal viisil rakendamise meie patsientide ravis. Kliinikumi kontserni liikmed tagavad patsiendi ravi- protsessi terviklikkuse. Erialade vahel valitseb hea ja tihe koostöö. Teeme aktiivset koostööd nii esmatasandi kui teiste ravisutustega ning sotsiaalsüsteemiga tervishoiuteenuse järjepidevuse tagamiseks.

Maakondliku koostöövõrgustiku väljaarendamine toimus koostöös tütarhaiglatega, keskenduti mitmetele haigedid käsitletavatele probleemidele, mille kokkulepitud tegevuste käigus paranes haigete suunamine, üleviimine ja -toomine, transport ja patsientide ravi puudutavate otsuste tegemine. Ühistel koosolekutel käsitleti ja otsiti lahendusi patsientide ja personali ühist käsitlust puudutavatele probleemidele.

E-konsultatsioon toimub riiklikult reguleerituna perearsti-eriarst vahel ja koostöö perearstidega on läinud hästi. Kliinikum osutab e-konsultatsioone kõikidel kokkulepitud erialadel, iga uue aastaga on antud valdkonda lisandunud uusi erialasid ja e-konsultatsioonidele suunamiste arv on jõudsalt kasvanud, 2019. aastal kasv oli 55%. Ligemale pooltele (47%) e-konsultatsiooni saatelkirjadele vastati konsultatsiooniga, kus anti juhised patsiendi edasiseks jälgimiseks ja raviks ning kohapealset patsiendi vastuvõttu ei toimunud. Kliinikum on haigekassale teinud ettepanekuid laiendada e-konsultatsiooni ka eriarst-eriarst vaheliseks teenuseks, kuid praktiliste lahenduseni ei ole jõutud.

Insulditeekonna ettevalmistustööde käigus kaardistati peamiste partnerhaiglate (Põlva, Lõuna-Eesti, Valga, Elva, Jõgeva ja Viljandi haigla) võimalusi ja vajadusi, et tagada kvaliteetse ja sujuva raviteekonna jätkumine pärast Tartu Ülikooli Kliinikumis toimuvat aktiivravi. Lisaks partnerhaiglatele kaasatakse ka nendega koostööd tegevad kohalikud omavalitsused ja perearstid, insuldiprojekti töörühma kuuluvad Eesti Perearstide Seltsi ja Tartu Linnavalitsuse esindajad. Lisaks teeme koostööd Sotsiaalkindlustusameti ja Eesti Töötukassaga.

Patsiendi tervikliku raviprotsessi tagamiseks ja arendamiseks tehti veel mitmeid tegevusi:

- ▶ äärmiselt olulise ja kauaoodatud elektroonilise intensiivravi- ja anestesioloogia infosüsteemi hankimiseks tehti olulisi eeltöid (litsentsid, projekti eelarve).

Dr Tanel Laisaar

Koostöös kliiniku esindajatega ja tehnikateenistusega kaardistati meditsiinilise tehnika uuendusvajadused koos eelarvega;

- ▶ tervishoiuteenuste elektroonilise dokumenteerimise ja andmevahetuste arenduste osas viidi edukalt lõpule järgmised e-arendused:
 - riiklikud e-surmasündmuse teenused käivitati tähtaegselt;
 - riikliku Digiregistratuuriga liitumine toimus vastavalt kokkulepitud graafikule tähtaegselt;
 - uuendati epikriisi standard;
 - koostöös Eesti Haigekassaga käivitati ja toimus teenuse PHIS/REEK (raviarvete andmevahetus üle x-tee) täiendamine. Lisaks Kliinikumile läks sügisel antud teenusele üle ka Lõuna-Eesti Haigla.

Strateegiline eesmärk 5

Ravikvaliteet

Kliinikum on kvaliteediliider Eestis ning rahvusvaheliselt tunnustatud meditsiinikeskus. Arendame kvaliteedisüsteeme ning laiendame osalust rahvusvahelistes kvaliteediorganisatsioonides ja teadusvõrgustikes.

Ravikvaliteedi kohta erapooletute ja professionaalte hinnangute saamine on oluline. Kliinikumil on mitmetes valdkondades rahvusvaheline akrediteering või vastav kvaliteedi sertifikaat:

- ▶ Kliinikumile omistati tubakavaba haigla kuldtaseme akrediteering organisatsioonilt Global Network for Tobacco Free Healthcare services;
- ▶ hematoloogia-onkoloogia kliiniku vähiravi-alane tegevus on akrediteeritud Euroopa Vähiinstituutide organisatsiooni (OECI) poolt kliinilise vähikeskusena „Clinical Cancer Centre“. Nii vähikeskuse kui ka hematoloogia-onkoloogia kliiniku raames on jätkunud akrediteerimise-järgse parendusplaani tegevused. Kliinikumile omistatud Euroopa Vähiinstituutide Organisatsiooni (OECI) akrediteering „Clinical Cancer Centre“ kehtib kuni 12.02.2020.
- ▶ kirurgiakliiniku uroloogia ja neerusiirdamise osakond omab (2016–2021) Euroopa Uroloogia Nõukogu – EBU (European Board of Urology) koolituskeskuse sertifikaati (mai 2016). Sertifikaadi olemasolu kinnitab keskuse diagnostika, ravi ja õppetöö vastavust rahvusvahelise taseme nõuetele;
- ▶ naistekliinik on akrediteeritud European Board and College of Obstetrics and Gynaecology (EBCOG) poolt 2016. aastal kui nõuetele vastav residentide koolituse baas. Kordusakrediteerimine on plaanis 2020;

- ▶ keskkonnaosakond algatas Euroopa Liidu keskkonnajuh-timise ja auditeerimise protsessi (Eco-Management and Audit Scheme, EMAS);
- ▶ Kliinikumi ühendlabor on akrediteerinud Eesti Akredi-teerimiskeskuse (EAK) poolt, akrediteerimistunnistus M005 29.05.2015–29.05.2020 ja omab European Federa-tion of Immunogenetics (EFI) sertifikaati 01-EE-001.999, 26.10.2019–26.10.2020. Suurem osa uuringutest on akre-diteeritud vastavalt ISO 15189:2012 standardi “Kvaliteedi ja kompetentsi erinõuded meditsiinilaboritele” nõuetele. Igal aastal toimub akrediteerimisala plaaniline laienda-mine;
- ▶ Kliinikumi apteeki auditeeris Ravimiamet ravimite aseptilise käitlemisega seondult, ettekirjutusi ei tehtud ja apteegi tööga jääd rahule. Esitatud soovitusi arvestatakse töökorralduses;
- ▶ patoloogiategenistus osaleb välistes kvaliteedikontrolli süsteemides (Labquality ning NordiQC) ja alustas akre-diteerimist ette valmistama;
- ▶ verekeskuse kvaliteedi tagamise süsteem katab kõiki tegevusloike, millest oleneb veretoodete kvaliteet. Kõik olulised toimingud, nagu doonorite valik, vere kogumi-ne, veretoodete valmistamine, säilitamine, laboratoorne testimine ja kvaliteedi kontroll on kirjeldatud kvaliteedi käsiraamatus.

Patsientidele suunatud tegevused arvestavad igas aspek-tis sellega, et raviteenused ja -keskkond oleks patsiendile ohutu. Selleks, et teada, mis kahjustasid või oleksid võinud kahjustada patsiendi tervist või heaolu, registreeritakse ja menetletakse kõik haigla osakondades aset leidnud juhtu-mid (POI süsteem). 2019. aastal registreeriti Kliinikumis 845 patsiendi kahju- ja ohujuhtumit, mis on veidi vähem kui aas-ta tagasi. Kõige rohkem pandi kirja vägivaldaga seotud juhtu-meid, mis leidsid aset valdavalt psühhiaatrikliinikus (165 personalile suunatud vägivalda juhtumit ja 42 patsiendi en-nast kahjustava käitumisega seotud juhtumit). Traumadega seotud juhtumitest 137 oli kukkumised ning 37 komistamised ja libisemised. Nimetatud juhtumite arv 2019. aastal vähenes ja võib seostada psühhiaatrikliiniku töötajate koolitamisega enda ja teiste patsientide kaitsmise eesmärgil ning kukku-miste vähenemine seotud ennetustegevustega ning pat-sientide jälgimise tõhustamisega statsionaarses õendusabi osakonnas. POI juhtumite registreerimine on tõusnud perso-nali ja töökorralduse/-keskkonna kategoorias, mis on and-nud olulisi sisendeid selle valdkonna parendusteks: töötajate vajaduspõhised koolitused (konfliktide ennetamine), töökor-ralduse muudatused (uute töötaja koolitus, vereanalüüside transport), töökeskkonna muutused (valgustite vahetus, remonditööd). Võrdluses Helsingi Ülikooli Haiglaga võib ar-vata, et Kliinikumis on alaregistreeritud ravimitega seotud juhtumid, mistõttu on järgmiseks aastaks planeeritud läbi viia kliiniline audit juhtumite registreerimise hindamiseks.

Patsiendi ohujuhtumite (POI) süsteem on juurutatud Lõu-na-Eesti haiglas. Põlva- ja Valga haigla teevad ettevalmistusi süsteemi kasutusele võtmiseks, plaanis on tegeleda tehnilise lahenduse juurutamise ja personali koolitamisega.

Kvaliteedialastes tegevustes oli palju erinevaid tegevusi ja saavutus:

- ▶ ravimikomitee valmistas ette ravimipoliitika dokumendi uue versiooni, mis on plaanis rakendada ka tütarhaig-lates;
- ▶ ravitüvisüsteemide dokumenteerimine on paranenud ja täie-nenud uute valdkondade osas (endoskoopiaradioloogia ning kiiritus- ja keemiaravi). Registreeritud tüvisüsteemi ana-lüüsitakse kõikides kliinikutes;
- ▶ toimus Kliinikumi ülene kliiniline audit „Patsiendi haig-last lahkumiseks ettevalmistamise korra rakendamine“;
- ▶ kvaliteetsete õendus- ja ämmaemandusabi teenuste ta-gamiseks mõõdeti haiglas tekkinud lamatisi, kukkumisi, libisemisi, ravimitega seotud juhtumeid ning neid ana-lüüsi, et kordumisi vähendada ja vältida;
- ▶ psühhiaatrikliiniku ambulatoorses osakonnas võeti ka-sutusele uus neuropsühhiaatiline hindamisvahend, mis ühtlustab õdede poolt osutatud teenuste kvaliteeti;
- ▶ õendustöö tugineb Kliinikumis tõenduspõhistele ju-henditele, kõik Kliinikumi haiglad on kaasatud õendu-sabi tegevusjuhendite väljatöötamise ja uuendamisse, haiglatel on juurdepääs Kliinikumi elektroonilisele kva-liteedi käsiraamatule (180 õendusabi tegevusjuhendit, sh 2019. aastal koostati või korrigeeriti 8 tõenduspõhist tegevusjuhendit);
- ▶ analüüsi haiglainfosüsteemis dokumenteeritavate andmete kvaliteeti. Aruandlussüsteemi täiendati uute kvaliteediindikaatorite andmetega (EMO, neuroloogia, onkoloogia).

Strateegiline eesmärk 6

Kliiniline õpe, teadustöö ja innovatsioon

Koostöös Tartu Ülikooli, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli ja teis-te õppeasutustega valmistame ette tervishoiutöötajaid ja teadlasi kogu Eestile. Tagame uuendusliku õppekeskkonna ning loomingulise atmosfääri. Väärtustame nii õppimist kui õpetamist. Üliõpilased on Kliinikumis oodatud noored kol-leegid. Kliinikum on kliinilise teadustöö, sh siirdemeditsiini ning uute ravi- ja diagnostikameetodite, juurutamise tipp-keskus Eestis. Tagame teadustöö keskkonna, mis hõlbustab kliiniliste erialade ja baasteaduste koostööd. Oleme avatud teaduslikule koostööle kõigi huvitatud osapooltega nii kodu-kui välismaal.

Koostöölepingu uuendamine Tartu Ülikooliga on töös. Moodustati töögrupid (haldus, infovahetus, õppetöö ja struktuur ning personali ja tegevuste kooskõlastamine).

Põhja-Eesti Regionaalhaiglaga sai sõlmiti koostöö raamleping, mille keskmes saab olema vähiravi, traumaravi, harvikaigused ning tervikliku patsiendi raviteekonna kujundamine, samuti kõrgema etapi ravitegevuse ühtsed põhimõtted ja tegevused.

Toimused kohtumisviisiidid Tampere Ülikoolihaigla, Helsinki Ülikoolihaigla ja Karolinska ülikoolihaigla esindajatega eesmärgiga teha koostööd ravi alal ja jagada praktilisi kogemusi haigla töökorralduse osas. Plaanis on alustada esmalt sisulise koostööga ja siis vastavalt sõlmida ametlikud koostöölepingud.

Ülevaade on saadud käimasolevatest kliinilistest uuringutest. Uute uuringute registreerimine toimub ühtsetel ja selgetel alustel DHSs. Kokku on saadud kliiniliste uuringute keskuse (KUK) teise osapoole – Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudi esindajatega ja arutatud on KUK edasiarendamist. Kokku sai lepitud, et olemasolevast projektist luuakse nii Tartu Ülikooli kui ka Kliinikumi juurde kaks eraldi struktuuriüksust, mis aga teevad tihedalt koostööd.

- ▶ riiklikus siirdamisnõukogus on jõutud konsensusele siirdamisesiirdamise programmi edasiste tegevuste osas. Jätkatakse südamepuudulikkusega haigete käsitluse parandamist ja tehakse ettevalmistusi, et kiiremini võtta siirdatud haigeid meile jälgimisele;
- ▶ luupanga tööks uuendati vajalikud kvaliteedistandardid;
- ▶ kliiniliste uuringute registreerimine toimub kõigis kliinikutes ühtsetel alustel;
- ▶ töötajate teadustöö tegemist ja erialast arengut toetati ja anti välja 8 doktoritöö tegemiseks mõeldud stipendiumi. Arendusfondist on toetatud töötajate osalemist teaduskonverentsidel ja koolitustel;
- ▶ Kliinikum on keskkonda hoidev ja väärtustav ettevõtte, mis juhindub oma tegevuses keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise süsteemist. Keskkonnaaspektide ja Eco-Management and Audit Scheme (EMASi) rakendamise ulatus sai täpsustatud ja taotlus Keskkonnainvesteeringute Keskusele rahastuse leidmiseks EMASi rakendamisele ja registreerimisele esitatud. EMASi rakendamiseks vajaliku konsultatsiooniteenuse hange viidi edukalt läbi ja leping on sõlmitud.

Tartu Ülikooli Kliinikumi patsientide nõukogu

Tervishoiuteenuste osutamine

Ambulatoorne eriarstiabi

Ambulatoorne arstiabi hõlmab eelkõige arsti vastuvõtte, mille käigus tehakse uuringuid, analüüse ja protseduure, nõustatakse patsienti ning vajadusel määratakse edasine ravi. Eriarstiabi tegevuste kõrval osutatakse ka õendusabi-, hambaravi-, koolitervishoiu- ja kiirabi teenuseid.

Kõikides Kliinikumi haiglates töötab erakorralise meditsiini osakond (edaspidi EMO), kus osutatakse ööpäevaringset vältimatut arstiabi. 2019. aastal oli pöördumisi kokku 68 649, mis võrreldes 2018. aastaga kasvas 2% võrra. EMO-sse pöördumiste arv kasvas Kliinikumis ja Lõuna Eesti haiglas, vähenes Põlva ja Valga haiglas.

Tabel 6. Erakorralise meditsiini osakonda pöördumised aastatel 2017-2019.

	2017	2018	2019	Muutus 2018/2019	Muutuse %	Pöördumisi päevas 2019
EMO-sse pöördumisi kokku	70 167	72 876	73 302	426	1%	201
Tartu Ülikooli Kliinikum	42 929	44 154	45 196	1 042	2%	124
Lõuna-Eesti Haigla	14 554	15 667	16 033	366	2%	44
Põlva Haigla	5 653	5 826	5 358	-468	-8%	15
Valga Haigla	7 031	7 229	6 715	-514	-7%	18

Kõigist Kliinikumi EMO haigetest 18% (7 954) vajas hospitaliseerimist erakorralisel näidustusel ja 82% sai ambulatoorse arstiabi ja läks koju. Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haiglas hospitaliseeriti erakorralisel näidustusel 22-24% EMO-sse pöördujatest.

Kliinikumi EMO-sse pöördunud haigetest 45% olid eluohtlikus või potentsiaalselt eluohtlikus seisundis (punane, oranž või kollane triaazi kategooria) ja vajasis edasilükkamatut arstiabi. Ülejäänud haiged olid nn rohelise- või sinise triaazi kategooriaga, mis aga kõikidel juhtudel ei tähenda seda, et pöördumine oli põhjendamatu. Suur osa sellistest haigetest pöördus traumakabinetti ja vajasis haavaõmblust, luumurruravi või uuringuid erakorralise seisundi välistamiseks.

Kliinikumi erakorralise meditsiini osakonnas osutatakse väga head ja professionaalset arstiabi, mida kinnitavad nii ravitulemused kui ka riiklikult kokku lepitud indikaatornäitajad. Näiteks, vähem kui 3% EMO-sse pöördunud patsientidest pöördus 72h jooksul tagasi.

Erialspetsiifiliste erakorraliste terviseprobleemiga võeti patsiente vastu ööpäevaringselt veel neljas valvekabinetis

► Erakorralise meditsiini osakonda oli pöördumisi kokku 73 302, sh

- Kliinikum – 45 196 (+1 042/+2%)
- Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla – 28 106 (-616/-2%)

Päevas osutati arstiabi Kliinikumi EMO-s keskmiselt 124 haigele, nendest üle poole olid seotud üldhaigestumise või raske traumaga (24 491 ehk 54%) ja ligemale pooled väiksemate traumadega (20 705 ehk 46%). Lõuna-Eesti haigla EMO-sse pöördus päevas keskmiselt 44 haiget, Valga haiglasse vastavalt 18 ja Põlvasse 15 haiget.

(kõrvkliiniku, lastekliiniku, silmakliiniku ja psühhiaatrikliiniku valvekabinet), kokku 28 035 korral.

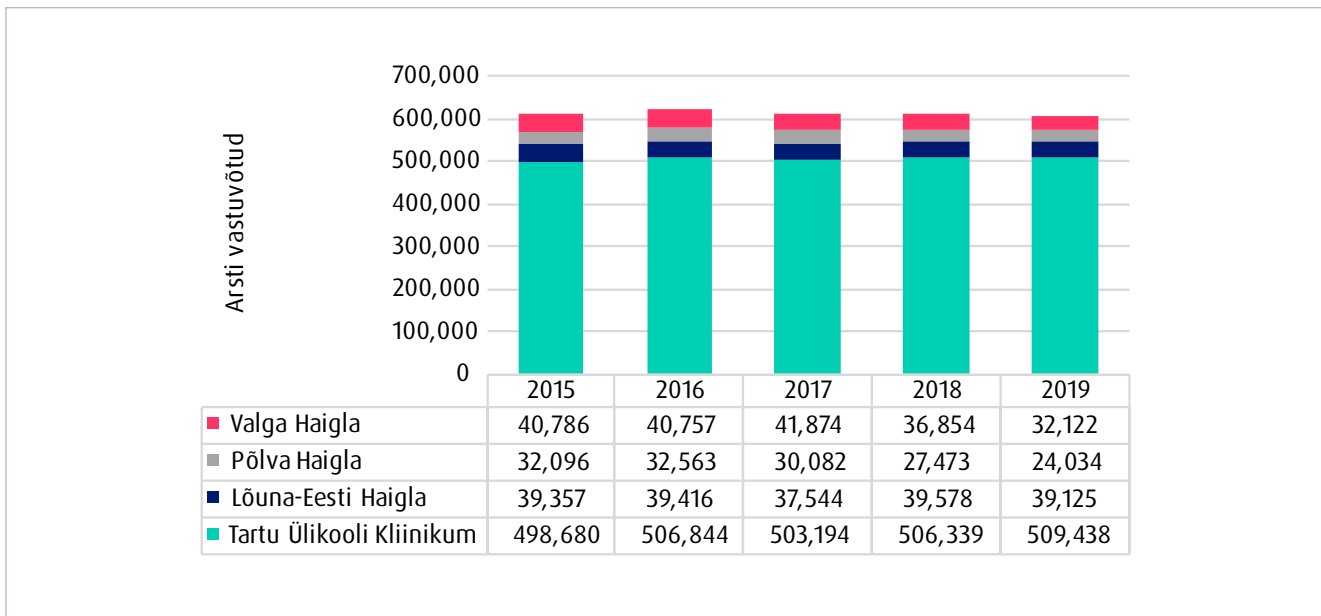
Plaanilisi ambulatoorseid arstivastuvõtte tehti Kliinikumi haiglates kokku 604 719, mis võrreldes 2018. aastaga vähenes ligemale 5 000 vastuvõtu võrra ehk -0,6%.

► Ambulatoorseid arstivastuvõtte kokku 604 719, sh

- Kliinikum – 509 438 (+3 099/+0,6%)
- Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla – 95 281 (-8 624/-8%)

Arsti vastuvõttude arv suurenes Kliinikumis (kardioloogias rütmihäirete osas, silmahaigustes ja sisehaigustes), kuid vähenes Lõuna-Eesti haiglas (-1%), Põlva haiglas (-13%) ja Valga haiglas (-13%). Kliinikumi silmaarstid tegid ligemale 4 000 vastuvõttu ehk 9% rohkem nii Tartus kui ka Põlva kabinetis ning toimusid konsultatsioonid ka Võrus ja Räpinas.

Vastuvõttude hulk Kliinikumis vähenes üldkirurgias, vereosoonkirurgias, pulmonoloogias, gastroenteroloogias, ortopeedias ja täiskasvanute nakkushaigustes, mis oli enamik erialadel tingitud haigekassa lepingumahu piiratud võimalustest.

Joonis 2. Ambulaarsed arstivastuvõtted aastatel 2015–2019.

Viimasel aastakümnel on ödede ja ämmaemandate roll inimeste tervise hoidmisel ja taastamisel ning terviseprobleemide ennetamisel märkimisväärselt suurenenud, seda eriti ambulatoorses valdkonnas.

► **Õe ja ämmaemanda iseseisvaid vastuvõtte tehti kokku 116 759, sh**

- Kliinikum – 108 450 (+6 321/+6%)
- Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla – 8 309 (+5/0%)

2019. aastal tehti 115 836 õe ja ämmaemanda iseseisvat ambulatoorset vastuvõttu (aastane kasv vastavalt 6%), mis suurendas oluliselt öendus- ja ämmaemandusabi teenuste kättesaadavust. Kliinikumi öendustegevus laienes kõrvkliinikus, mis parandas oluliselt pre- ja postoperatiivsete patsientide käsitlemist. Kuuldeaparaatide sobitamise seotud tegevuste osas läbisid öed vastava koolituse ja said abivahendi spetsialisti kutsetunnistuse. Sisekliiniku sisehaiguste erialal alustasid öed tegelemist venoosse tromboosi patsientidega, diabeediõe ja toitumisenõustaja teenused said kättesaadavamaks nii statsionaarsetele kui ka ambulatoorsetele patsientidele ning nahakliiniku öed hakkasid iseseisvalt tegelema ka haavandite raviga. Öendustegevus kasvas uroloogias, pediaatrias, kõrva-nina-kurguhaigustes, neuroloogias, psühhiaatrias, silmahaigustes ning günekoloogias ämmaemandate tegevuse osas.

Valga haiglas alustasid öed iseseisvaid vastuvõtte jalaravi ja uneapnoe erialal. Neuroloogiaöed tegid vastuvõtte peavalu, insuldi sekundaarne profülaktika ja kognitiivsete võimete hindamine alal, reumatoloogia öed nõustasid patsiente reumatoloogi supervisioonil. Koostöös Kliinikumi psühhiaatriakliinikuga on Valga haiglas käivitatud Tervise Arengu Ins-

tituudi programm „Kainem ja tervem Eesti“, mille raames toimuvad ka öe nõustamised.

Koos tütarhaiglatega töötati läbi teemad, milliseks peaksid kujunema Lõuna-Eesti ämmaemandusabi teenused. Eesmärgiks on tagada kõikides Kliinikumi haiglates ämmaemanda põhitegevused, nagu rasedusaegne jälgimine, sünnitusjärgne koduviit, imetamisnõustamine, sünnitusjärgne kontroll ja kontraseptsiooni nõustamine ning emakakaelavähi sõeluuring. Ämmaemanda rolli ja vastutuse jaotus võimaldab tagada patsientidele rasedusaegse jälgimise teenuse võimalikult kodule lähedal ning vähendab ka günekoloogide koormust.

Elanikkonna terviseteadlikkuse tõstmiseks korraldati patsientidele ja külalistele kaks tervisepäeva teemadel „Mida tasub teada kodusest esmaabist“ ja „Fookuses on silmad“ ning 33 tervisetemalist vestlusringi.

Kliinikum osaleb aktiivselt Eesti Haigekassa poolt rahastatavates ennetusprojektides, mis aitavad kaasa haiguste varajasele avastamisele (vähi sõeluuringud jm):

- **tehti 20 000 ennetuse uuringut ja tervisekontrolli, sh**
- rinnavähi varajane avastamine
 - emakakaelavähi varajane avastamine
 - jämesoolevähi varajane avastamine
 - noorsportlaste tervisekontroll
 - noorte reproduktiivtervise kontroll
 - meeste tervise projekt.

Nimetatud ennetusprojektide osas tehti uuringuid kõikidele patsientidele, kes vastavasse vanusgruppi kuulusid või

uuringle suunati. Uuringute arv väikeses mahus kasvas, märkimisväärseim kasv oli jämesoolevähi söeluuringute osas (345-lt 503-le ehk 46%). Meeste tervisekontrolli osas osutati teenuseid noorte reproduktiivtervise tervise projekti raames ning aasta lõpus lisandus meeste tervise projekt, mille käigus uuritakse 40–49 aastaste meeste tervise seisundit, et leida lahendusi meeste tervise parandamiseks ja terviseteadlikkuse tõstmiseks.

Ennetuse projektidest kõige suurema mahulisem oli rinnavähi varajane avastamine (12 988 uuringut), mille uuringutest kolm neljandikku tehti mammograafiabussis. Antud uuring oli inimestele hästi kättesaadav, kuna teenust pakuti mitmetes linnades ja maakonnakeskustes ning ka mitmel suurematel üritustel, et võimalikult palju naisi saaks uuritud osaleda.

Põlva haiglas osutati samuti teenuseid naistele suunatud ennetusprojektide osas, kokku 294 uuringut.

Kliinikumi stomatoloogia kliinikus osutati erinevaid hambaproteesiteenuseid nii täiskasvanutele kui ka lastele, suu- ja hambahaiguste, suukirurgia, ortodontia kui ka hambaproteesi valdkonnas. Kliinikumi tagada on ka vältimatu hambaproteesiteenus ning seda ka puhkepäevadel ning riiklikel pühadel. Teenuste eest maksab Eesti Haigekassa.

- ▶ Hambaravile pöördumisi Kliinikumis – 66 485
- ▶ Hambaravile pöördumisi Valga haiglas – 6 055

Hambaarstile pöördumisi oli Kliinikumis kokku 66 485, mis on ca 4 000 (-6%) pöördumist vähem kui aasta tagasi. Patsiente oli vähem nii laste hambaravis kui ka hambaproteesi teenuste osas. Hambaravile pöördumiste vähenemist mõjutab erahambaarstide rohkus ja tihe konkurents Tartus.

Valga haiglas tehakse stomatoloogilist ravi ning kirurgiat ja hambaproteesimist. 2019. aastal hambaproteesiteenuste osutamine vähenes 14% võrra.

Ambulatoorse arstiabi kättesaadavust mõõdetakse ja hinnatakse ravijärjekorra pikkuse kaudu esmaste arsti vastuvõtude osas. Kliinikumis on paljude erialade vastuvõttudele ravijärjekorrad pikemad kui 42 päeva ning inimeste nõudlus ületas nii ravi rahastamise lepingu kui ka pakutavaid võimalusi. Ambulatoorseid vastuvõtte on Kliinikumis planeeritud kuni 104% ravi rahastamise lepingu võimalustest rohkem. Jälgitakse pidevalt, et kõikidel erialadel oleks vastuvõtugraafikud ette ulatuvalt avatud (saatekirjaga erialadel vähemalt 4 kuud ette ja saatekirjata erialadel vähemalt 3 kuud ette) ja kõikidel erialadel oleks vastuvõtuaegu broneerimiseks.

Aasta lõpu seisuga sai lubatud ooteaja piires (< 42 päeva) arstile 11 erialal, näiteks onkoloogile ja kõrva-nina-kurguarstile nädala jooksul, kardioloogile, urooloogile ja hematoloogile 3–4 nädala jooksul.

Samas on mitmeid aastaid jätkuvalt pikimad järjekorrad neurokirurgile, oftalmoloogile, ortopeedile, neuroloogile, gastroenteroloogile ja seda rohkem kui 100 päeva. Sageli valivad patsiendid pakutavate vabade aegade osas pike- ma ooteaja, eelistades konkreetset arsti, kelle vastuvõtule soovitakse tulla. Patsiendid eelistavad eriarsti perearstile ja pole harv see, kui saatekirjal on kirjas „patsiendi nõud- misel“. Esineb ka põhjendamata suunamisi, kus uuringud ja eelnevad analüüsid on perearstide poolt üldse tegemata.

Samuti mõjutab ravijärjekorda ümbritsevates maakondades eriarstiabi vastuvõtu võimaluste vähenemine või kadumine ning patsiente suunatakse rohkem piirkondlikku haiglasse ehk Kliinikum. Kliinikum on krooniliste ja eriarsti jälgimist vajavate pikkade ravidega haigete osakaal suur, mistõttu olu- line osa vastuvõttudest, lepingu mahust ja tööjõu ressursist läheb nende haigete ravile ja jälgimisele. Näiteks bioloogiline ravi gastroenteroloogias, reumatoloogias, neuroloogias, na- hahaigustes, endokriinhaiguste ravi endokrinoloogias.

Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla ambulatoorsed järjekorrad jäid lubatud ooteaja sisse, olles alla 6 nädala.

Kui patsiendil oli kiiremat sekkumist vajav tervisemure, oli tagatud vältimatu abi või vajaliku aja jooksul kiirem arstiabi.

Ambulatoorse eriarstiabi kättesaadavuse paranemisele aitas kaasa e-konsultatsiooni teenus, mis võimaldas pere- arstil patsiendi terviseküsümuse asjus kiiresti konsulteerida eriarstiga. Kiiremat käsitlust vajava terviseprobleemiga pat- siendid said eelisjärjekorras eriarsti vastuvõtule ja/või uurin- gutele. 2019. aasta andmete alusel vajas e-konsultatsiooni puhul kiiremat ehk patsiendi ravi üle võtmist 7 päeva jooksul vaid 13% juhtudest. E-konsultatsioone võiks aga olla oluliselt rohkem ja see võiks rakenduda ka eriarst-eriarsti vahelis- tele suunamistele. Patsiendile oleks see oluliselt mugavam ja kindlasti jääks teatud osa ambulatoorseid vastuvõtte ka toimumata.

► **Kliinikumist vastati kokku 7 455 e-konsultatsiooni saa- tekirjale**

Kliinikum osutas perearstide poolt tellitud e-konsultatsioone enamikul erialadel, lisandusid onkoloogia, veresoontekirur- gia, taastusravi ja valuravi konsultatsioonid. Kokku saade- ti 7 455 e-konsultatsiooni saatekirja, millest 52% juhtudel võeti ravi eriarsti poolt üle ja patsient kutsuti vastuvõtule. Võrreldes 2018. aastaga kasvas e-konsultatsioonidele suu- namiste arv 55%, kõige rohkem konsulteeriti neuroloogia erialal (1 064 juhtu), järgnesid endokrinoloogia (922 juhtu), gastroenteroloogia (899 juhtu) ja ortopeedia (779 juhtu).

► **Lõuna-Eesti haiglas vastati 173 e-konsultatsiooni saa- tekirjale**

Kliinikum on mitmete erialade vastuvõttude osutamisega läinud patsiendi elukohale lähemale ning taganud eriala vastuvõttud, vähihaigetele ka keemiaravi kesk- või kohaliku haigla juures. Ambulatoorseid vastuvõtte sooritati väljas- pool põhitegevuskohta 33 647 (7% kõikidest eriarsti vastu- võttudest): androloogia erialal Tallinnas ja Pärnus, meditsii- nigeneetika alal Tallinnas, silmaarst Võrus, Rāpinas ja Põlvas, hematoloogia ja onkoloogia osas Ida-Virumaal. Mobiilsetes vastuvõtukabinettides tehti ligemale 2 000 arsti ja 4 000 õe vastuvõttu androloogia ja nahahaiguste erialal ning noors- portlaste terviseuuringute osas.

Päevaravis osutatud teenused

Viimasele aastakümnele tagasi vaadates on päevaravi hai- gete arv kasvanud märkimisväärselt ja seda ligemale 6 000 haige võrra ehk 52%. Kirurgilistele päevaravi teenustele on lisandunud narkoosis protseduurid, ajaliselt pikemad infu- siooniravid, sh keemiaravi ja bioloogiline ravi.

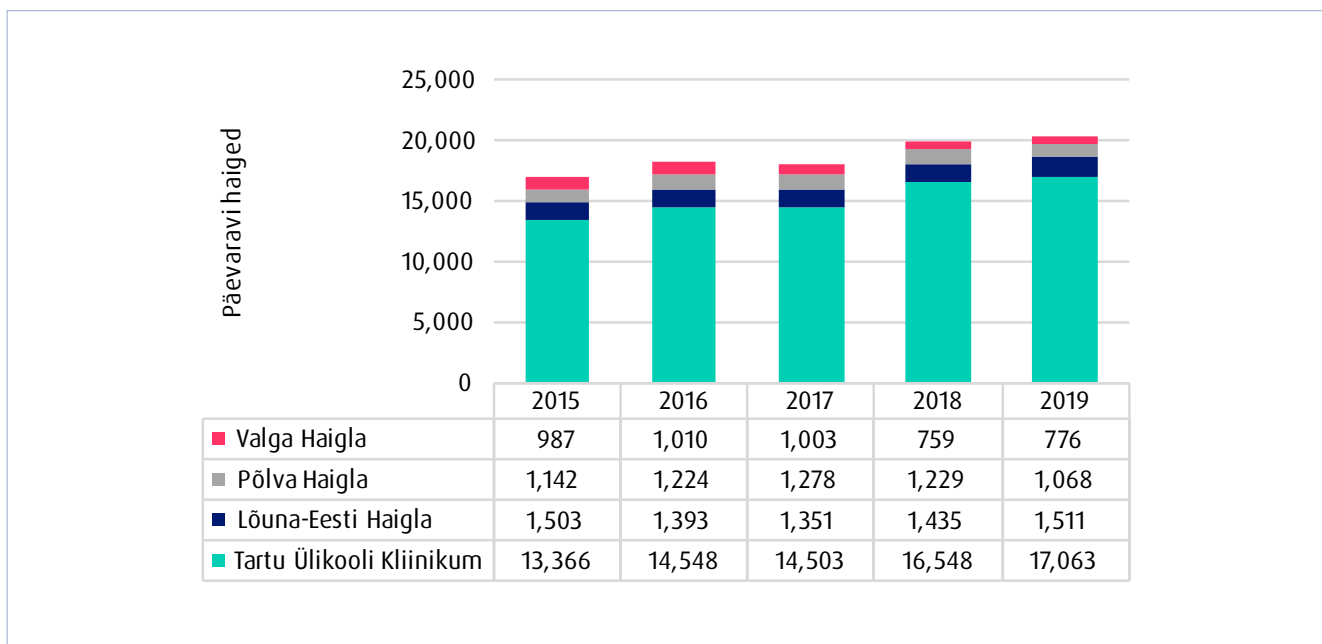
- **Päevaravi haigeid oli kokku 20 418, sh**
 - **Kliinikum – 17 063 (+515/+3%)**
 - **Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla – 3 355 (-68/-2%)**

Patsientide arv kasvas võrreldes 2018. aastaga ca 500 võrra ehk 3% ja seda Kliinikumi päevaravi osas, kõige enam naha- haigustes, gastroenteroloogias, endokrinoloogias, nefroloog- ias ja traumatoloogias. Suurimad päevaravi teenuse pakku- jad olid silmakliinik (5 129 patsienti), sünnituseelne osakond (2 404), günekoloogia osakond (1 814) ja kõrvakliinik (1 574). Enamus ehk 91% silmakliiniku haigetest raviti päevaravi korras, günekoloogias oli vastav näitaja 60% ja kõrvaklii- nikus 31%. Kõrvakliiniku päevakirurgia osakaal plaaniliste tonsillektoomiate teostamisel on olnud läbi aegade madal ja võiks olla suurem, kuid praeguseni on täiskasvanute mandli- lõikused tehtud verejooksu tüsistuse tõttu statsionaaris, kus patsiendid on üks öö jälgimisel.

Kliinikumi 17 063 päevaravi haigest opereeriti ca 10 500. Ki- rurgilisi protseduure sooritati kokku 14 200. Täiskasvanute operatsioonidest kasvas absoluutarvudes kõige enam naha- ja naha aluskoe operatsioonide, günekoloogiliste operat- sioonide ja liigese artroskoopiliste operatsioonide arv.

Päevaravi haigete arv kasvas 5% võrra Lõuna-Eesti haiglas, kuid vähenes märkimisväärselt Põlva haiglas (-13%).

Tähelepanu väärivaks muutuseks Kliinikumist oli see, et ravil viibis rohkem haigeid Jõgevamaalt (+5%), Põlvamaalt (+20%), Viljandimaalt (+11%) ja Võrumaalt (+8), vähenes aga Ida-Virumaa haigete hulk (-8%).

Joonis 3. Päevaravis ravitud haigete arv aastatel 2015–2019.

Kliinikum jälgib ravikvaliteedi näitajate osas ja efektiivse ressursi kasutuse seisukohalt teatud operatsioonide tegemise suhet statsionaaris ja päevaravis. Vastavad näitajad olid järgmised:

- ▶ 99% kataraktioperatsiooni tehti päevaravis
- ▶ kubemesonga operatsioonide osakaal oli 41% (madalam võrreldes teiste haiglatega)
- ▶ laste (alla 18-aastaste) tonsillektoomiate, adenoidektoomiate osakaal päevaravis oli 61%.

Statsionaarne arstiabi

Statsionaarne ravitöö Kliinikumi ja tütarhaiglate vahel muutus tihedamaks. Kliinikumi koondus rohkem aktiivravi ja intensiivravi vajavaid haigeid, samas suunati haigeid kiiremini tütarhaiglatesse ja teistesse partnerhaiglatesse ravi jätkamiseks.

Statsionaarne ravitöö (aktiivravi) toimus Kliinikumi haiglates kokku 1 127 voodikohal, Tartu Ülikooli Kliinikumis 892, Lõuna-Eesti haiglas 117, Põlva haiglas 70 ja Valga haiglas 48 voodikohal. Voodihõive oli haiglates erinev, 69–75% vahel.

Haiglate, sh Kliinikumi voodikohtade arv praktiliselt ei muutunud, kuid voodikohtade vajadus on kasvanud seoses elanikkonna vananemise ja ravivajaduse suurenemisega ning üldhaiglate eriarstiabi osutamise vähenemisega. EMO-st hospitaliseerimist vajavatele haigetele ei ole Kliinikumis sageli kohe voodikohta, mistõttu EMO-s haigete viibimine

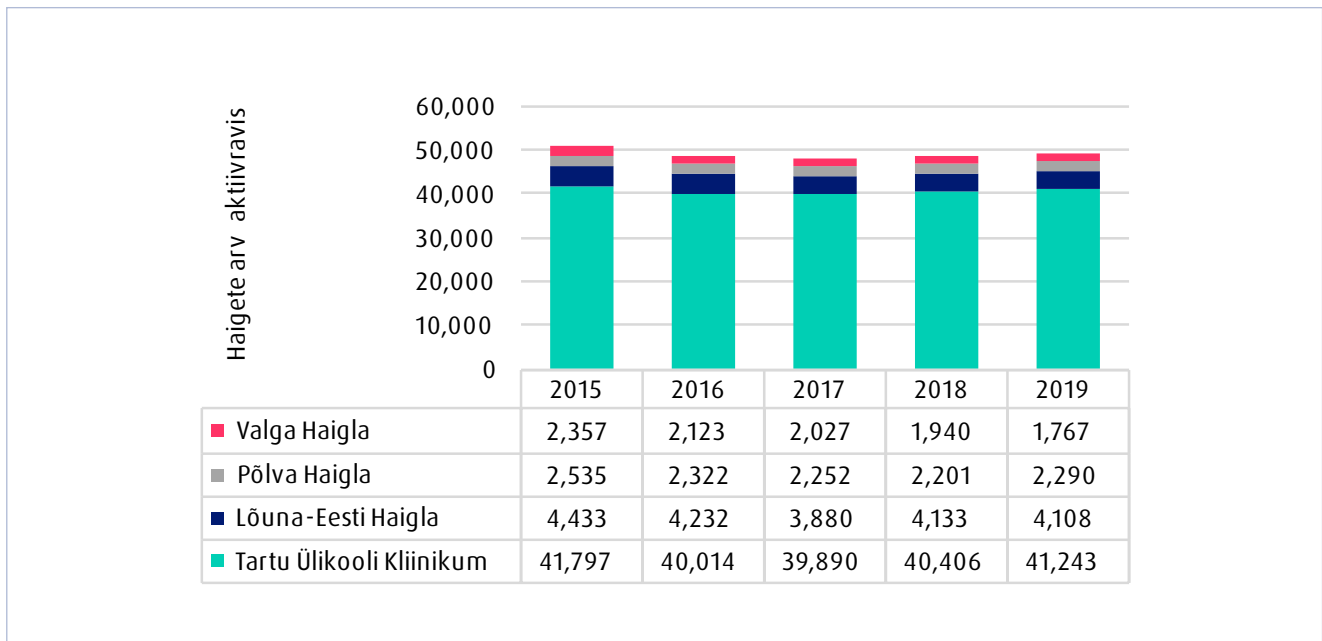
voodikoha ootamisega on pikenenud. Probleem oli eelkõige sisehaiguste, neuroloogia, kardioloogia ja pulmonoloogia kohtadega (voodihõive kuni 95%). Arvestades III ehitustapi ehitusperioodiga ja olukorraga, kus voodite arvu suurendamiseks võimalusi ei ole, püüti leida muid lahendusi. L. Puusepa 8 majas rakendati ühist voodifondi kasutust, haigeid suunati ravi jätkamiseks kiiremini tütarhaiglatesse ja teistesse partnerhaiglatesse ning parandati haiglate vahelist transpordikorraldust. Natuke leevendas olukorda sügisel lisandunud 9 täiendavat voodikohta neuroloogia osakonnas ja 4 voodikohta sisekliinikus.

- ▶ Statsionaari aktiivravis raviti kokku 49 408 patsienti, sh
 - Kliinikum – 41 243 (+837/+2%)
 - Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla – 8 165 (-109/-1%)

Ravitud haigete arv Kliinikumis kasvas eelmise aastaga võrreldes aktiivravi osas 837 ehk 2% võrra, mida saab hinnata väga positiivseks tulemuseks, arvestades vajadust. Oluline haigete arvu vähenemine oli aga Valga haiglas (-173/-9%).

Kliinikumi ja tütarhaiglate vahelist tihedamat koostööd kajastab selgelt statsionaari haigete neljandiku võrra suurem liikumine, nii Lõuna-Eesti, Valga kui ka Põlva haigla vahel, nii raskemas seisus haigete üle toomises Kliinikumi kui ka haigete üleviimises järelraviks või ravi jätkamiseks.

Kliinikumis pikalt kulgevaid (< 30 päeva) ja väga raskeid haigusjuhte oli aktiivravis 980, mis on veidi enam kui aasta tagasi. Nii nagu päevaravi osas, vähenes ka statsionaarises ravis Ida-Virumaa ja ka Harjumaa haigete osakaal ning

Joonis 4. Statsionaari aktiivraavis ravitud haiged aastatel 2015–2019.

Tabel 7. Statsionaarse ravi kestus aastatel 2015–2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Ravikestus aktiivraavis (päevades)					
Tartu Ülikooli Kliinikum	5,7	5,8	5,9	5,9	5,9
Lõuna-Eesti Haigla	6,7	7,2	7,5	7,5	7,4
Põlva Haigla	7,2	7,1	7,1	7,0	7,7
Valga Haigla	4,5	5,3	5,7	5,9	6,0

kasvas Põlvamaa, Valgamaa, Võrumaa ja ka Viljandimaa elukohaga haigete arv.

Rohkem oli haigeid Kliinikumis ravil kardioloogias, uroloogias, neuroloogias, traumatoloogias, silmahaigustes, kõrva-nina-kurguhaigustes, psühhiaatrias sõltuvusravi osas. Mõnevõrra vähem haigeid oli pediatrias ja pulmonoloogias.

Ravikestus statsionaaris Kliinikumi haiglates jäi 5,9–7,7 päeva vahele.

2019. aasta sügisel alustas Kliinikumi närvikliiniku neuroloogia osakonnas tegevust Lõuna-Eesti Insuldikeskus, kuhu hospitaliseeritakse kiirabi poolt kõik Lõuna-Eesti ägedad insuldihauged. Insuldistrateegiate kaasajastamine põhineb Euroopa Insuldiorganisatsiooni väljatöötatud põhimõtetel, mille eesmärgiks on insuldikäsitluse kvaliteedi parandamine haiguse akuutses faasis. Neuroloogia osakonnas avati selleks 9 täiendavat voodikohta ja aasta lõpu nelja viimase kuuga kasvas haigete arv kolmandiku võrra, kuus oli kesk-

miselt 54 insuldihauget varasema 40 asemel. 34% EMO-sse jõudnud isheemilise insuldiga patsientidest tehti rekanaliseeriv protseduur (trombolüüs või mehaaniline trombi eemaldamine ajuarteritest), mis vastab eesmärgile (30%) ning on väga hea tulemus ja haiglate võrdluses kõrgeim näitaja. Esmase insuldihauge ravi jätkumine statsionaarses taastusravis on kuust kuusse ka kasvanud ja jõudnud 30%ni (eesmärk on 40%).

Kliinikumi haiglates toimus 2019. aastal 3 235 sünnitust, sh Kliinikumi naistekliinikus toimus 2 673 sünnitust (2018. a 2 640) sünnitust, sündis 2 725 last (nendest 52 paari kak-sikud). Sünnituste arv kokku praktiliselt ei muutunud, kuid maakonniti ja haiglati olid muutused järgnevad: Kliinikumis oli väike kasv Tartumaal, Põlvamaal ja Valgamaal elavate sünnitajate osas, Lõuna-Eesti haiglas toimus 37 sünnitust rohkem kui aasta varem, Põlva haiglas oli 16 sünnitust vähem ning Valga haiglas 2019. aastal sünnitusabi teenust ei osutatud.

Tabel 8. Sünnitused aastatel 2015–2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Sünnituste arv	3 145	3 127	3 060	3 252	3 235
Tartu Ülikooli Kliinikum	2 456	2 473	2 424	2 640	2 673
Lõuna-Eesti Haigla	274	291	245	304	341
Põlva Haigla	232	231	244	237	221
Valga Haigla	183	132	147	71	0

Kliinikumis oli keisrilöikesünnituste osakaal 21%, neist üle pooltel juhtudest vajati kirurgilist sekkumist erakorralisel näidustusel. Kliinikumi naistekliinikusse suunatakse ja tulevad sünnitama ka kõrgema sünnitusriskiga rasedad ümberkaudsetest maakondadest, mistõttu on siin keisrilöigete ja enneaegsete vastsündinute osakaal üle Eesti keskmise.

Sünnitusabi ja neonataalset head professionaalset taset näitavad mitmed Kliinikumi sünnitusabi indikaatorid:

- ▶ surnultsünnimuskordaja 1 000 sünni kohta oli 3,3 (Eestis vastav näitaja 2018. a oli 3,2)
- ▶ perinataalsuremuskordaja 1 000 sünni kohta oli 3,3 (Eestis 2018. a oli 4,0).

Perinataalsurmade põhjuseks oli eluks sobimatu kaasasündinud väärareng või sügav enneaegsus.

Kliinikumi vähikeskus on Eestis ainus OECI (**Euroopa Vähiinstituutide Organisatsioon**) akrediteeringuga vähikeskus, kus tegeldakse pidevalt parimate võimalike ravitulemuste saamisel raviprotsesside jälgimise ja parendamisega. Hematoloogia-onkoloogia kliinik on Kliinikumi vähikeskuse tuumikkliinik, kus 2019. aastal tehti vähiravi spetsiifilisi (keemia- ja kiiritusravi) ravikuure 1 936 inimesele, kokku 27 881 ravikuuri (11 235 keemiaravi ja 16 646 kiiritusravi kuuri). Kiiritusravi teenuste ning kiiritusravi saanud isikute arv kasvas ning lühenes ka ravi alustamise aeg.

- ▶ **Vähiravikuure viidi läbi kokku 27 881, sh soliidtuumorite ravis 9 300 ja hematoloogiliste kasvajatate ravis 1 935 kuuri**

2019. aastal sai 224 Ida-Virumaa vähihaiget 1 146 keemiaravikuuri oma elukoha lähedal Ida-Viru keskhaiglas. Uuringud tehti ja raviotsused langetati konsiiliumi korras endiselt Tartus ning kirurgiline ja kiiritusravi toimus Ida-Viru piirkonnas elavaile patsientidele ka Tartus, kuid keemiaravi tehti Ida-Viru keskhaiglas Kliinikumi arstide jälgimisel.

Kliinikumi aktiivravi haigetest 42% opereeriti (17 136 haiget). Opereeritud haigete arv Kliinikumis kasvas ca 700 (+4%), seda nii erakorraliste kui ka plaaniliste operatsioonid osas. Kokku tehti 25 429 kirurgilist protseduuri. Rohkem opereeriti haigeid uroloogias (neeru-, kusepöie- ja eesnäärme kasvaja operatsioonid), neurokirurgias (seljaaju ja närvijuurte dekompresiooni operatsioonid), kõrva-nina-kurguhaigustes (kõri-, nina-, mandlite ja adenoidide operatsioonid), silmahaigustes (sarvkesta operatsioonid), traumatoloogias (luumurru jm operatsioonid) ja üldkirurgias (LAP sapipöie ja soole operatsioonid).

Kardiokirurgias tehti 358 lahtist südameoperatsiooni, sealhulgas üks LVAD-i operatsioon, mille käigus paigaldati südame vatsakesi toetav seade. Kliinikum on Eestis ainus haigla, kus opereeritakse laste kaasasündinud südamerikkeid, mida oli kokku 2019. aastal kokku 42, sh 25 kunstliku vereringega. Nii kardiokirurgias kui ka kardioloogias tehti varasema aastaga võrreldes enam koronaaršunteerimisi ning püsiva kardiostimulaatori paigaldusi.

Kirurgiliste protseduuride tüsistuste registreerimine on aasta-aastalt kasvanud, mis näitab üha suuremat teadlikkust tüsistuste dokumenteerimise vajalikkusest. Aastal 2019 registreeriti Kliinikumis kokku 856 kirurgilise protseduuri tüsistust, neist 177 operatsiooniaegsed ja 679 postoperatiivsed. Opereeritud haigetel tekkinud tüsistuste määr oli 4%, kardiokirurgias 21%, torakaalkirurgias 17%, kirurgilises onkoloogias 11%, veresoontekirurgias 10%, uroloogias 9%, üldkirurgias 7%, abdominaalkirurgias 4% jne. Sagedasemad tüsistused olid haava operatsioonijärgne infektsioon, soolesulgus, verejooks haavast või hematoom, kodade virvendusarütmia ja pneumoonia.

2019. aasta oli Tartu Ülikooli Kliinikumis organsiirdamiste juubeliaasta, mida tähistati rahvusvahelise konverentsiga. Kliinikumis on neere siiratud juba pool sajandit ja kokku 1 250, maksasiirdamisi tehtud 20 aastat ning esimesest kopsusiirdamisest on möödunud 10 aastat.

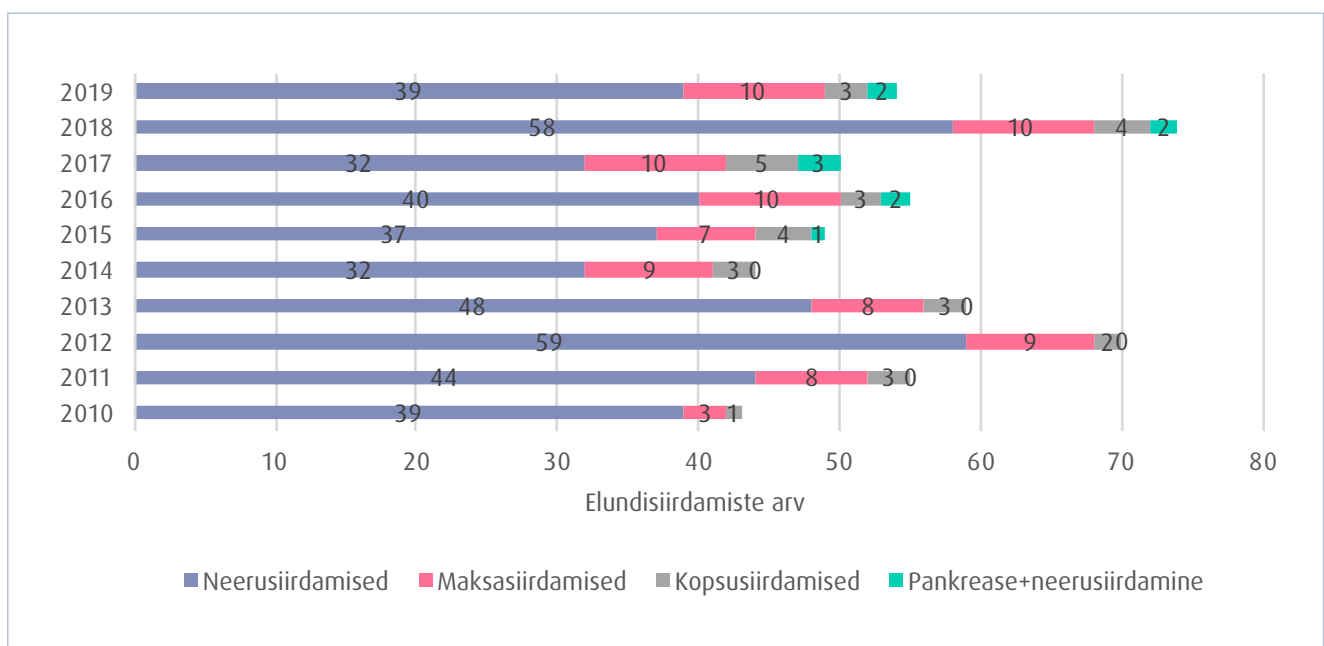
- **2019. aastal oli elundsiirdamisi Kliinikumis kokku 54:**
- 41 neerusiirdamist, sh 2 neeru ning kõhunäärme samaaegset siirdamist
 - 10 maksasiirdamist
 - 3 kopsusiirdamist.

Võrreldes 2018. aasta elundsiirdamisega kujunes aasta selles valdkonnas tagasihoidlikumaks, siirdamisi oli vähem eelkõige neerusiirdamiste osas.

Mitmeid aastaid kestnud koostöö Scandiatriansplandiga on andnud siirdamistele, doonororganite olemasolule ja sellega

kaasnevatele arengutele ning teadusuuringutele uued võimalused. Ükskõik, kui head on meditsiiniseadmed, arstide oskused või teadusuuringud, on siirdamise puhul oluliseks faktoriks doonororgani olemasolu. Scandiatriansplandi elundisiirdamise keskuste vahel on korraldatud riikidevaheline elundivahetus, samuti on toimub koostöö selles osas Eesti teiste haiglatega. Aasta lõpu seisuga jäi elundisiirdamise ootelehele 54 patsienti.

Vereloome tüvirakkude siirdamisi toimus kokku 44; embrüosiirdamisi 640 (raseduste tekkimine 28%).

Joonis 5. Elundisiirdamised Kliinikumis aastatel 2010–2019.

Plaanilise ravi järjekorrad, sh operatsiooni järjekorrad olid päevaravis ja statsionaaris enamikel erialadel lubatud ooteaja ehk 8 kuu piires, v.a üldkirurgia, kus järjekord on nii päevaravis kui ka statsionaaris 10 kuud.

Täiskasvanute kõrva-nina-kurgu operatsioonide ooteaeg lühenes kahe kuu võrra ning jäi lubatud 1,5 aasta piiridesse. Järjekord lühenes ka uroloogias ja günekoloogias.

Statsionaarne õendusabi ja koduõendusabi

Statsionaarset õendusabi osutati kõikides Kliinikumi haiglates kokku 174 voodikohal, Kliinikumis 72, Lõuna-Eesti haiglas 47, Põlva haiglas 30 ja Valga haiglas 25 voodikohal.

- **Statsionaarses õendusabis viibis ravil kokku 2 458 patsienti, sh**
- Kliinikum – 1 210 (+30/+3%)
 - Lõuna-Eesti, Põlva ja Valga haigla – 1 248 (-103/-8%)

Statsionaarsete õendusabi haigete arv vähenes kõige suuremas osas Põlva haiglas (-62/-19%). Ravikestus jäi vahemikku 19 päeva Valga haiglas kuni 36 päevani Põlva haiglas.

Koduõendusteenuse pakkumine, sh õe koduvisiidi, on iga aastaga kasvanud. 2019. aastal oli selliseid visiite kokku 23 685, millest pooled tehti Kliinikumis.

Tervishoiuteenuste rahastamine

Suurem osa Kliinikumi haiglate tervishoiuteenustest rahastatakse „Ravi rahastamise lepingu“ alusel Eesti Haigekassa (edaspidi haigekassa) poolt. Lisaks lepingule maksab haigekassa ka kindlustamata isikute vältimatu arstiabi ja Euroopa Liidu kindlustatutele osutatud vajaminevate tervishoiuteenuste eest. Liikluskindlustusfirmad tasuvad vastavalt liikluskindlustuse seadusele traumaga seotud ravijuhtude eest ning teenuseid osutatakse ja müüakse ka teistele asutustele, sh teistele haiglatele ja perearstidele.

Patsiendid maksavad tervishoiuteenuste eest ka ise erinevatel põhjustel, kui puudub ravikindlustus, saatekirjata- ja üldisest järjekorrast kiiremini pöördumised. Samuti tasuvad osutatud teenuste eest ise välismaalased, kui tegemist ei ole vältimatu- või vajamineva abiga.

Kliinikumi „Ravi rahastamise leping“ rahaline maht moodustas jätkuvalt 94% Kliinikumi kogu tervishoiuteenuste rahalisest mahust.

Asutustest olid suuremad tervishoiuteenuste ostjad Tervise Arengu Instituut (edaspidi TAI), kohalikud omavalitsused ja Kliinikumi puhul ka teised tervishoiuteenuste osutajad (suurimad teenuste tellijad Ida-Viru Kesksaigla ning Narva Haigla radioloogia- (sh teleradioloogia) ja patoloogia teenustega).

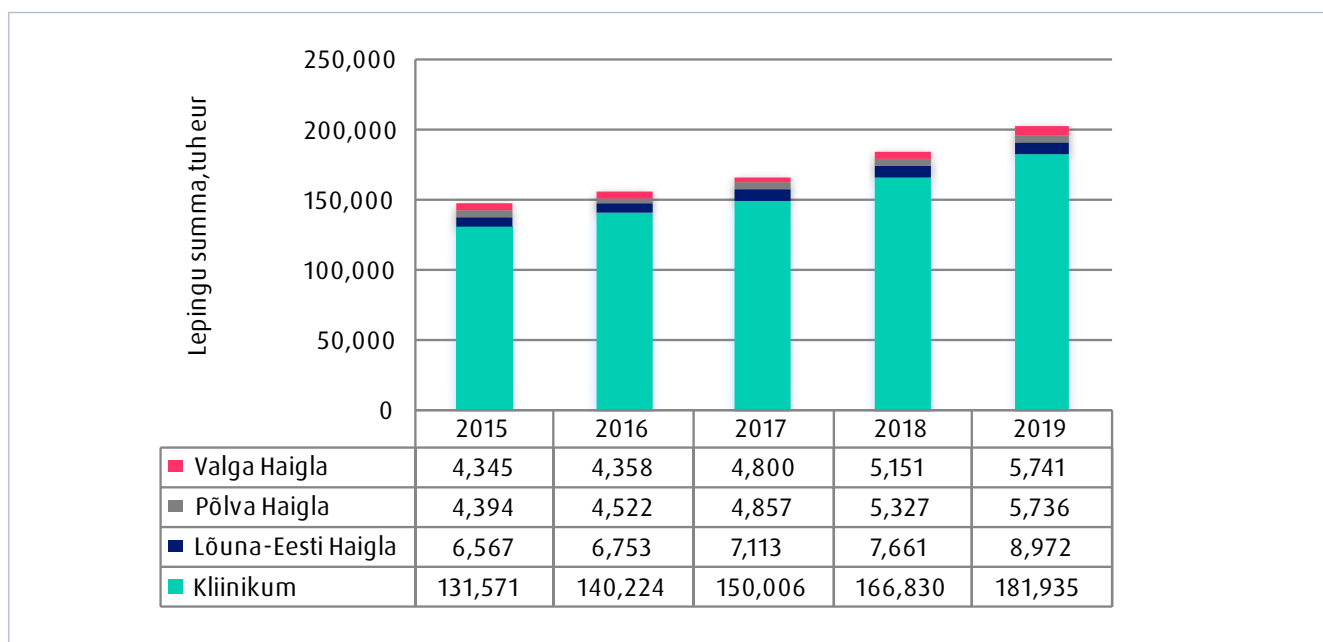
Kliinikumi haiglate 2019. aasta ravi rahastamise leping oli võrreldes 2018. aasta lepinguga (aasta lõpu seisuga) rahali-

ses mahus 9% ja ravijuhtudes 4% suurem: rahalises mahus suurem Kliinikumis 9%, Lõuna-Eesti haiglas 17%, Põlva haiglas 8%, Valga haiglas 11%. Lepingu rahalist kasvu mõjutasid nii tervishoiuteenuste loetelu muudatused koos palgakomponendi kasvuga, kui ka ravijuhtude kasv Kliinikumis, Lõuna-Eesti haiglas ja Valga haiglas.

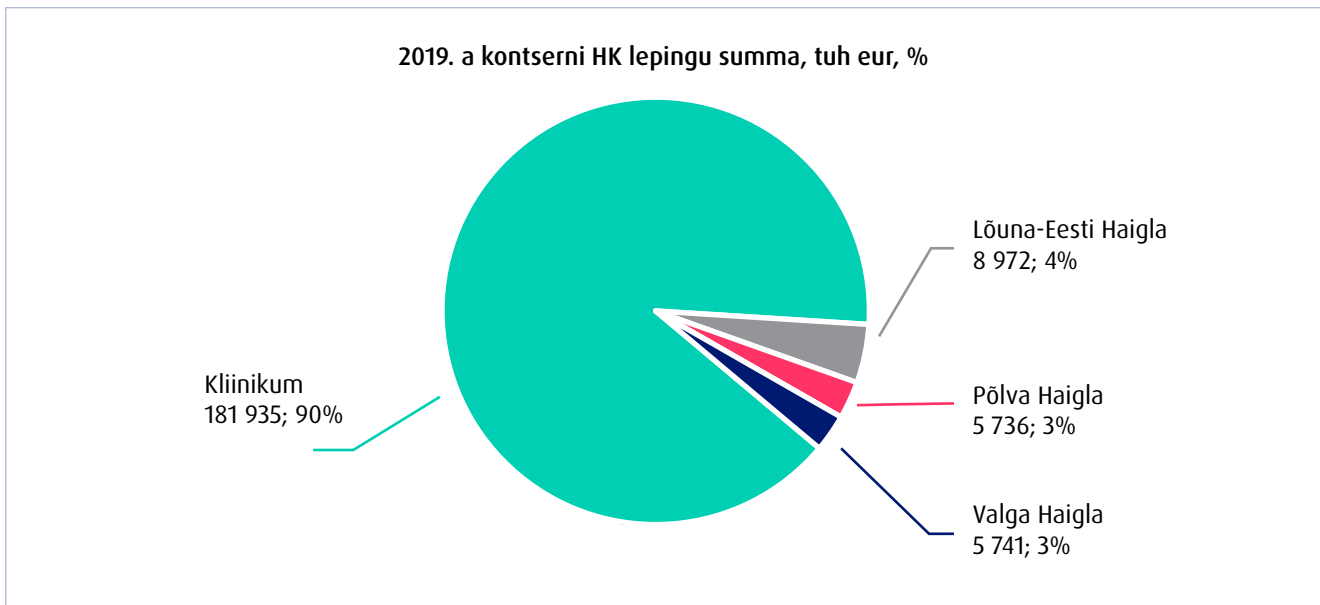
Aasta lõpu seisuga oli haiglate lepingu kogumaht 202 383 tuhat eurot ja 680 168 ravijuhtu, sellest Kliinikumi lepingu kogumaht 181 935 tuhat eurot ja 582 668 ravijuhtu.

2019. aasta ravi rahastamise lepingu täitmine (saadud tulu) Kliinikumi haiglates kokku oli rahalises mahus 204 889 tuhat eurot ehk 101% ja ravijuhtudes 700 238 ravijuhtu ehk 103%, sh Kliinikumi 2019. aasta lepingu täitmine oli 183 755 tuhat eurot ehk 101% ja ravijuhtudes 596 193 ravijuhtu ehk 102%. Lepingu täitmine (saadud tulu) oli haigekassa poolt väljamakstud raviarvete summa (sh koefitsiendiga makstud raviarvete summa).

Osutatud tervishoiuteenuste rahaline maht ületas haiglate lepingus kokkulepitud rahalist mahtu ning ületöö, mis läks maksmisele koefitsiendiga oli 6 406 tuhat eurot, sh Kliinikumis 4 534 tuhat, Lõuna-Eesti haiglas 1 553 tuhat ja Valga haiglas 320 tuhat eurot. Põlva haiglal ületööd ei olnud.

Joonis 6. Ravi rahastamise lepingu rahaline maht aasta lõpu seisuga aastatel 2015–2019.

Joonis 7. Ravi rahastamise lepingu rahaline maht haiglate lõikes 2019. aastal.

Tabel 9. Ravi rahastamise lepingu täitmine (saadud tulu) ja ületöö 2019.

2019. a Haigekassa leping ja täitmine, tuh eurot	Kliinikum	Lõuna-Eesti Haigla	Põlva Haigla	Valga Haigla
Ravi rahastamise lepingu summa (aasta lõpu seisuga)	181 935	8 972	5 736	5 741
Lepingu täitmine (saadud tulu)	183 755	7 496	5 724	5 911
Koefitsiendiga maksmisele läinud ületöö	4 534	1 553	0	320
Ületööst saamata jäänud tulu	2 297	1 011	0	136
KOKKU	372 521	19 032	11 460	12 108

Kliinikumi saamata jäänud tulu oli kokku 2,3 mln eurot, suurim närvikliinikul (445 tuh eurot), psühhiaatriklinikul (320 tuh eurot) ja sisekliinikul (352 tuh eurot).

Kliinikumi eriarstiabi statsionaarne leping täideti ravijuhitudes 100% (+112 RJ) ja rahalises mahus 103% (+2 528 tuh eurot), ravijuhu keskmine maksumus oli 3% kallim. Suurim ületöö oli neurokirurgias, psühhiaatrias, kardioloogias ja nefroloogias, kus raviti rohkem haigeid ja ka ravijuhu maksumus oli lepingus planeeritust kallim.

Ambulatoorse tervishoiuteenuste osas täideti leping nii ravijuhitudes kui ka rahalises mahus 104% (+17 tuh RJ / +2,1 milj eurot). Kuna nõudlus paljude erialade ambulatoorsele vastuvõttele oli suur ja ravijärjekorrad pikad, siis oli ambulatoorse ravitöö osutamine planeeritud ka suuremas mahus kui seda oli leping. Ületöö koefitsiendiga 0,7 läksid maksmisele ravijuhud paljudel erialadel, sh suuremas mahus otorinolarüngoloogia-, oftalmoloogia-, günekoloogia-, ortopeedia-, endokrinoloogia-, nefroloogia- ja taastusravi arved.

Päevaravi leping täideti plaanipäraselt ja üsna täpselt (ravijuhitudes 101% ja rahaliselt 99%). Õendusabi leping täideti rahalises mahus 100%.

Kiirabiteenuse osutamine

Tartu Kiirabi põhiliseks tegevusalaks on haiglaeelse erakorralise meditsiiniabi ehk kiirabiteenuse osutamine. Täiendavalt osutab Tartu Kiirabi koolitusteenust ja patsiendi transporditeenust.

Tartu Kiirabi osutas kiirabiteenust seisuga 31.12.2019 kokku 26 kiirabiigaadiga, mis paiknesid järgnevalt: Tartu baasis 9 brigaadi (millest 3 reanimobiili), Elva baasis 1, Alatskivi baasis 1, Põlvas 2 brigaadi, Râpinas 1 brigaad, Jõgeval 2 brigaadi, Põltsamaal 1 brigaad, Mustvees 1 brigaad, Otepâäl 1 brigaad, Paides 2 brigaadi, Tûril 1 brigaad, Viljandis 2 brigaadi, Suure-Jaanis 1 brigaad ja Abja-Paluoja 1 brigaad.

Kiirabiteenust rahastati haigekassa eelarvest vastavalt kiirabi rahastamise lepingule.

Tartu Kiirabi töötab e-kiirabina ehk elektroonilise kiirabiigaadiga.

► 2019. a tehti 57 905 kiirabivisiiti

2019. aastal tehti 57 905 kiirabivisiiti (2018. a 59 808), elustamiskatseid oli 168 korral, millest 83 olid efektiivsed ja ebaefektiivseid oli 85. Raskes üldseisundis haigete transporti tehti viis korda Tartu-Helsingi vahel Kliinikumiga.

Aasta jooksul avati viis uut kiirabiigaadi asukohaga Abja-Paluoja, Suure-Jaani, Râpina, Tûri ja Põltsamaa.

Tulenevalt põhikirjast koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnaga ja Tartu Ülikooli Kliinikumiga toimus meditsiini personali diplomieelne ja järgne täiendõpe.

Tartu Kiirabi koolituskeskus korraldas 365 koolituspäeva (2018. a 367 koolituspäeva), kus kokku oli osalejaid 4 146 inimest (2018. a 4 107 osalejat). Sellest laekus tulu (2018. a 307 936) eurot.

Tartu Kiirabis töötas 31.12.2019 seisuga 541 töötajat, neist 108 arsti, 254 õde, 134 autojuht-kiirabitehnikut ning juhtiv- ja abipersonali 45 töötajat.

Tartu Kiirabi autopark koosnes 31.12.2019 seisuga 68 autost. 2019. aastal riigihanke käigus soetati 15 kiirabiigaadi. 2 autot 15-st olid reanimobiilid ja ülejäänud 13 olid tava kiirabiigaadid. Kõik autod on varustatud uute mGis arvutitega ja patsiendiraamidega. Detsembris tutvustati Tartus, Raekoja platsil uusi kiirabiigaadid ka linnarahvale. 2020. aastal on plaanis soetada kuni 5 uut kiirabiigaadi.

2019. aastal pakuti turvamisteenust paljudele Eesti rahvaspordi ja motospordi üritustele. Suurimad rahvaspordi üritused olid Tartu Maratoni sarja kuuluvad ratta-, jooksu- ja rulluisumaratonid. Samuti turvasime ka Tartus toimunud Euroopa meistrivõistlusi triatlonis ja Otepâäl toimunud Ironman Otepâä 70.3 triatlonit. Juulis toimus Lõuna Eestis Baltikumi suurim mootorisportüritus Shell Helix Rally Estonia. Meditsiinilise turvalisuse eest vastutas SA Tartu Kiirabi.

Osaleti reageerijana ja korraldajana erinevatel koostööopustel. „Sinu käed päästavad elu 2019“ tegevustes keskendusime 15. oktoobril valdavalt meie teeninduspiirkonnas erinevate elanikkonna gruppide koolitamisele.

Lõuna-Eesti haigla osutas kiirabiteenust kolme õe-brigaadiga. Brigaadide põhibaasid asusid Võrus ja Antslas. Igal tööpäeval hommikul raporteerivad telesilla abil kiirabiigaadid haigla valvuritele õöpäeva jooksul toimunud sündmused ning saavad valvuristidelt otsest tagasisidet.

Valga haigla osutas kiirabiteenust samuti kolme õe-brigaadiga, millest kaks asusid Valga linnas ja üks brigaad Tõrva linnas.

Kiirabi visiitide ning hospitaliseeritud patsientide arv on viimastel aastatel püsinud stabiilsena.

Tabel 10. Kiirabivisiitide arv aastatel 2015–2019.

Näitajad	2015	2016	2017	2018	2019	Muutus 2018/2019	Muutuse %
Kiirabi visiitide arv kokku	72 970	76 149	73 048	73 983	71 509	-2 474	-3%
Tartu Kiirabi	60 848	61 959	59 276	59 808	57 905	-1 903	-3%
Lõuna-Eesti Haigla	7 529	7 714	7 414	7 622	7 355	-267	-4%
Valga Haigla	4 593	6 476	6 358	6 553	6 249	-304	-5%

Muud osutatud tegevused

Valga haigla osutab ka üldhooldekodu-tüüpi hooldusteenust, erihoolekandeteenust sügava liitpuudega isikutele ja päevahoiuteenust eakatele ning puudega isikutele.

Kohtade arv. 2019. aasta lõpu seisuga oli üldhooldekodu teenustel 86 klienti (kohti 90) ja erihooldusteenusel 20 klienti (kohti 20). Kogu aruandeaasta jooksul pakuti üldhooldekodu hooldusteenust 126 hoolealusele.

Hoolekande osakonnal on alates 2017. aastast kvaliteedisüsteemi EQUASS Assurance sertifikaat.

Valga haigla hoolekande osakonna tulubaas koosneb Valga Vallavalitsuselt, Sotsiaalkindlustusametilt, hoolealuste pensionist ning ülalpidamisteenuste müügist.

SA Terve Valgamaa ja OÜ Valga Haigla Apteek

Valga Haigla konsolideerimisgruppi kuuluvad peale haigla veel SA Terve Valgamaa ja OÜ Valga Haigla Apteek. Terve Valgamaa tegevuse eesmärgiks on vahendite kogumine, vahendamine ja jaotamine Valga linna ning sellega piirnevate alade elanike tervishoiu tagamiseks, haiguste ravi ja vaevuste leevendamiseks, apteegiteenuste ja ravimite müügi korralduse parandamiseks ning edasiarendamiseks. 2019. aastal oli tegevus tagasihoidlik, annetusi ei kogutud ja uut kogumiskampaaniat ei käivitatud. OÜ-st Valga Haigla Apteek väljavõetav kasum läks sihtasutuse igapäevase teenindamise kulude katteks ja samuti soetati hüsteroskoop, mis anti kasutusele Valga haiglale.

Lõuna-Eesti Haigla ASil on kaks tütarettevõtet: Pesuring OÜ ja Metsakohvik OÜ. Tütarettevõtete osakud kuuluvad 100% Lõuna-Eesti Haiglale.

OÜ Metsakohvik ja OÜ Pesuring

Lõuna-Eesti haigla konsolideerimisgruppi kuuluvad peale haigla veel OÜ Metsakohvik ja OÜ Pesuring. OÜ Metsakohviku tegevusaladeks on ravitoitlustus, toitlustuse korraldamine kahes kohvikus, toidu ja tööstuskaupade müük ning kondiitritoodete müük. Metsakohvik OÜ müügitulu 2019. aastal oli 798 322 eurot (2018. a 757 963 eurot). Ettevõtte kasum 2019. aastal oli 114 eurot. Müügitulu kasvas peamiselt kohvikute ja muu müügi arvelt, müük ematettevõttele moodustas 29% kogukäibest. Järgneval majandusaastal on plaanis tööruumide renoveerimine ja uue külmkambri ehitus. 2019. aasta keskmine töötajate arv oli 26.

OÜ Pesuring eesmärk on pakkuda kvaliteetset ja kaasaegset pesupesemise teenust Lõuna-Eesti hoolekandetasutustele, haiglatele ning teistele ettevõtetele ja eraklientidele. Pesuring OÜ müügitulu 2019. aastal oli 112 920 eurot (2018. a 100 851 eurot). Ettevõtte kasum 2019. aastal oli 3 986 eurot. Ettevõtte peamine lepingupartner oli Lõuna-Eesti haigla, kelle müügitulu moodustas käibest aruandeaastal 62%, eelneval majandusaastal 70%. 2019. aastal oli ettevõtte töötajate arv 5. Järgneval majandusaastal on plaanis ettevõtte müügimahu kasvatamine väljaspool kontserni ning soetada uus triikimiskalander.

Teadus-, õppe- ja arendustöö

Teadus-, õppe- ja arendustegevus toimub tihedas koostöös Tartu Ülikooliga. Diplomielne õpe toimub koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnaga ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga. Diplomijärgsest õppes toimub Kliinikumis residentide ja kliiniliste erialade doktorantide õpe ning arstide täiendõpe.

Diplomieelse ja -järgse õppetööga oli seotud suur osa arstidest ning ka teatud osa õendustöötajatest. 2019. aastal osales diplomieelses õppetöös 362 arst-õppejõudu (48% arstidest) ning diplomijärgses õppetöös 472 arst-õppejõudu (63% arstidest).

Koostöös Tartu Ülikooliga rajati simulatsioonikeskus, mille jaoks remonditi ja kohandati spetsiaalselt ruumide komp-

leks L. Puusepa 8 hoone B-korpuses. Simulatsioonikeskuse kaasaegne taristu annab kaasaegse võimaluse kliiniliste ja praktiliste oskuste omandamiseks ning võimalused simulatsioonikoolituste välja töötamiseks nii põhiõppes, täiendkoolitusel kui ka kliinikusisestel koolitustel.

► 2019. aastal kaitsti 6 doktoritööd

Kliinikute juhid ja arst-õppejõud on juhendajateks mitmete doktorantidele. 2019. aastal kaitsti kuus doktoritööd:

1. **Aigar Ottas** kaitses filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) teemal „The metabolomic profiling of psoriasis, atopic dermatitis and atherosclerosis“ („Psoriaasi, atoopilise dermatiidi ja ateroskleroosi metaboolome profiileerimine“). Juhendajad: Ursel Soomets (PhD (neurokeemia), TÜ bio- ja

siirdemeditsiini instituut) ja professor Külli Kingo (dr. med. (arstiteadus), TÜ kliinilise meditsiini instituut).

Töö olulisus seisneb krooniliste dermatooside metaboolsete markerite selgitamises, mis aitavad mõista psoriaasi ja atoopilise dermatiidi tekkemehhanisme, kaasuvaid südame-, veresoonehaigusi ja olla võimalikeks biomarkeriteks nende haiguste diagnoosimisel ja ravis.

2. **Kristel Ehala Aleksejev** kaitses filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) teemal „The associations between body composition, obesity and obesity-related health and lifestyle conditions with male reproductive function.“ („Kehakompositsiooni, rasvumise ja rasvumisega seotud eluviisi ning tervisenäitajate seosed mehe reproduktiivfunktsiooniga“). Töö juhendajaks oli Margus Punab (dr. med. (arstiteadus)), Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudist.

3. **Mari-Anne Vals** filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) taotlemiseks esitatud väitekirja „Congenital N-glycosylation disorders in Estonia“ („Kaasasündinud N-glükosüülimise haigused Eestis“). Doktoritöö juhendajaks oli professor Katrin Õunap (dr. med.), TÜ kliinilise meditsiini instituudist.

4. **Liis Kadastik-Eerme** filosoofiadoktori kraadi (PhD arstiteaduses) väitekirjaga „Parkinson’s disease in Estonia: epidemiology, quality of life, clinical characteristics and pharmacotherapy“ („Parkinsoni tõbi Eestis: epidemioloogia, elukvaliteet, kliinilised karakteristikud ja farmakoteraapia“). Väitekirja juhendajad olid professor Pille Taba Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudi närvikliinikust ja professor Toomas Asser Tartu Ülikoolist.

Käesoleva uurimistöö peamiseks eesmärgiks oli kirjeldada Parkinsoni tõve epidemioloogilisi näitajaid Tartumaal, samuti iseloomustada patsientide kliinilist profiili, sealhulgas uurida mootorsete komplikatsioonide ning mittemootorsete sümptomite esinemissagedust ja neid soodustavaid tegureid. Uurimistöö üheks eesmärgiks oli ka analüüsida Parkinsoni tõvega patsientide elukvaliteeti ja seda mõjutavaid tegureid.

5. **Pilleriin Soodla** filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) taotlemiseks esitatud väitekirja „Newly HIV infected people in Estonia: estimation of incidence and transmitted drug resistance“ („HIV esmasdiagnostid Eestis: esmashaiGESTUMISE JA ÜLEKANTUD RAVIMRESISTENTSUSE HINDAMINE“). Juhendajad: professor Irja Lutsar (dr. med. (arstiteadus), TÜ bio- ja siirdemeditsiini instituut) ja infektsioonihaiguste dotsent Matti Maimets (knd (meditsiin), TÜ kliinilise meditsiini instituut).

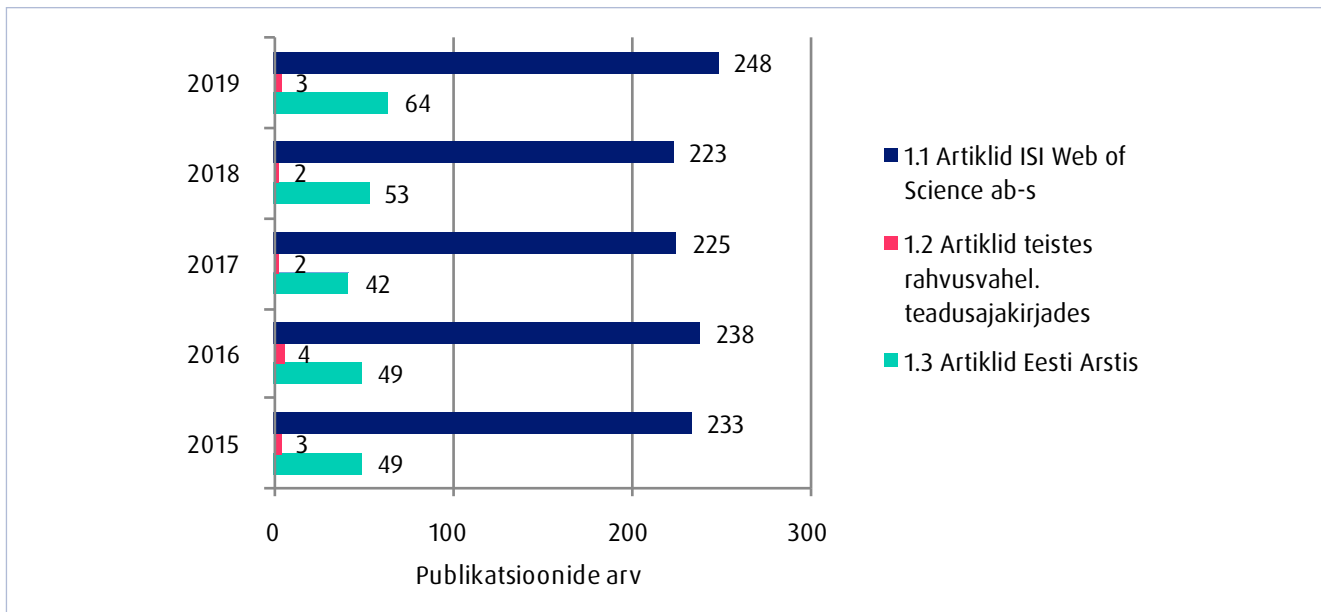
Dr Pilleriin Soodla

Töö üldine eesmärk oli kirjeldada HIV epideemia olukorda Eestis, selleks kaasati Eesti HIV-positiivsete isikute andmebaasi (E-HIV) kõik patsiendid, et uurida demograafiliste näitajate muutumist ajas.

6. **Maria Bergman (end Yakoreva)** filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) taotlemiseks esitatud väitekirja „Imprinting disorders in Estonia“ („Vermimishäired Eestis“). Juhendajad: professor Katrin Õunap (dr. med., TÜ kliinilise meditsiini instituut) ja lektor Tiina Kahre (PhD (molekulaarne biomeditsiin), TÜ kliinilise meditsiini instituut).

Käesoleva uuringuga selgitati sagedamini esinevate vermimishäirete esinemissagedust Eestis. Leiti, et PWS, AS ning BWS esinemissagedus Eestis on võrreldav kirjanduses publitseeritud esinemissagedusega, kuid SRS ning GNAS-geeniga seotud vermimishäirete esinemissagedus on eeldatavast oluliselt kõrgem.

Üheks teadustegevust hindavaks kriteeriumiks on rahvusvahelistes ajakirjades avaldatud ja Web of Science andmebaasides kajastatud teadusartiklite arv, nendele viitamine ja *H*-indeks. Olulised on ka „Eesti Arstis“ avaldatud eestikeelsed teadusartiklid.

Joonis 8. Kliinikumi töötajate poolt avaldatud teaduspublikatsioonid aastatel 2015–2019.

2019. aastal avaldati rahvusvahelistes teadusajakirjades 251 artiklit 142 erinevas kõrge mõjufaktoriga (> 2) rahvusvahelises ajakirjas. Ajakirjas Eesti arst avaldati 49 teadusartiklit, sealhulgas 2 ravijuhend ja 12 juhtumikirjeldust:

- ▶ 248 artiklit Web of Science andmebaasides (ETIS 1.1);
- ▶ 3 artiklit teistes rahvusvahelistes andmebaasides (ETIS 1.2);
- ▶ 49 artiklit ajakirjas Eesti Arst (ETIS 1.3).

2019. aastal oli Kliinikumi arstide poolt kirjutatud artikleid 34 võrra enam kui 2018. aastal.

Tähelepanuväärne on, et 2019. aastal avaldati Kliinikumi arstide poolt väga kõrge mõjufaktoriga (> 20) ajakirjades 21 artiklit, sealhulgas:

- ▶ New England Journal Medicine (IF 70,670) ilmus 3 artiklit, autorite grupis J. Kõrv, K. Kull;
- ▶ The Lancet (IF 59.102) ilmus 3 artiklit, autorite grupis H. Jürgens, S. Haldre, J. Jaal;
- ▶ Nature (43.070) ilmus 1 artikkel, autorite grupis P. Korrovits, M. Punab;
- ▶ Nature Medicine (30.641) ilmus 1 artikkel, autorite grupis A. Tiirats, O. Zilina;
- ▶ The Lancet Neurology (IF 28.755), ilmus 1 artikkel, autorite grupis P. Taba;
- ▶ Nature Genetics (IF 25.455) ilmus 1 artikkel, autorite grupis A. Ruusalepp, R. Ermel;
- ▶ European Heart Journal (24.889) ilmus 4 artiklit, autorite grupis J. Eha, Ü. Soopõld;
- ▶ Lancet Diabetes and Endocrinology (24.540) ilmus 2 artiklit, autorite grupis I. Kull, K. Maasalu;
- ▶ Circulation (23.054), ilmus 2 artiklit, autorite grupis Ü. Soopõld;

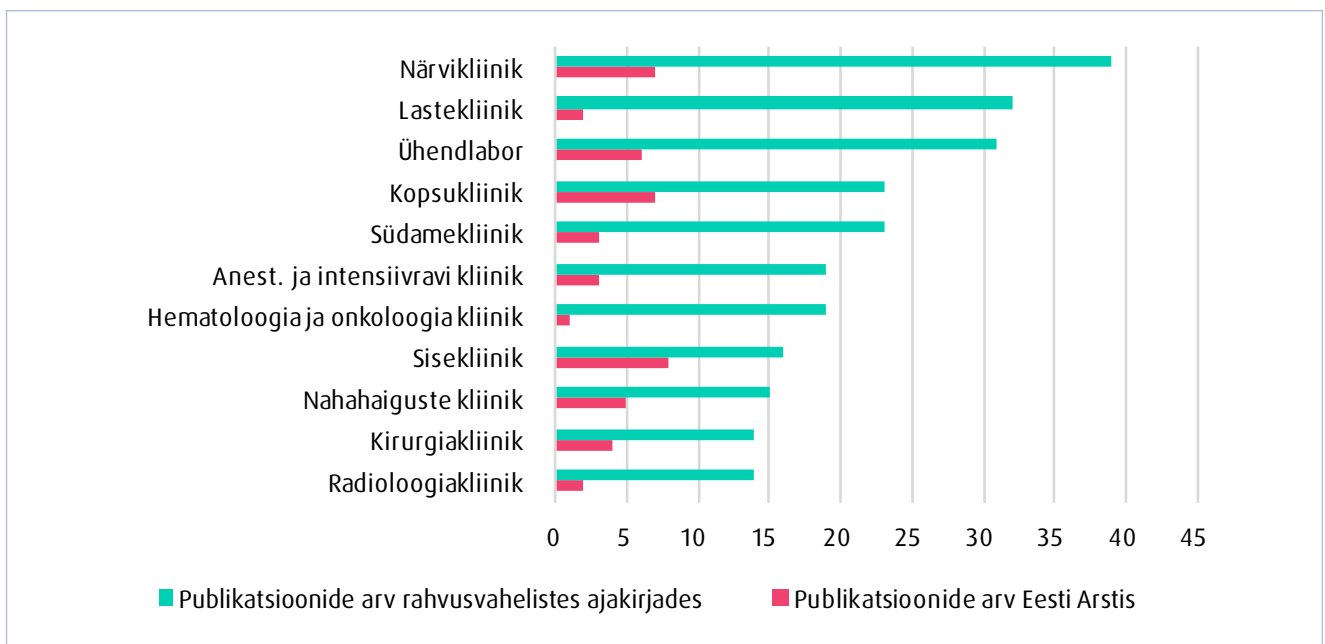
- ▶ Lancet Respiratory Medicine (22.992), ilmus 2 artiklit, autorite grupis M. Danilovits, J. Karjagin, A. Sõrmus;
- ▶ JAMA International Medicine (20.765), ilmus 1 artikkel, autorite grupis M. Ots-Rosenberg, Z. Riispere.

2019. aasta mais toimunud Kliinikumi kevadkonverentsil anti välja Neinar Seli stipendiumid kõige rohkem teadusartikleid (ETIS klassifikaatorid 1.1., 1.2, 1.3, 2.1.,3.1) publitseerinud Kliinikumi arstidele. Stipendiumi saajateks osutusid viimase viie aasta teadustegevuse eest (2014–2018) lastekliiniku juhataja prof Vallo Tillmann ja viimase kalendriaasta jooksul avaldatud publikatsioonide eest geneetika keskuse juhataja prof Katrin Õunap.

Emakeelse arstiteadusliku ajakirja jätkusuutlikkuse toetamiseks premeerib Kliinikum iga aastaselt parimat ajakirjas Eesti Arst ilmunud artiklit. 2019. aastal hindas toimetuskolleegium parimaks Ene Pärna, Anu Aluoja, Külli Kingo artikli „Krooniliste dermatoosidega patsientide emotsionaalne seisund ja elukvaliteet, seosed isiksuseomadustega“.

2019. aastal pälvisid teadustöö preemia uurimistöo „Ägeda gastroenteriidi etioloogia hospitaliseeritud patsientidel vanuserühmas 0–18 aastat pärast riikliku rotaviirusvaktsiini kasutuselevõttu Eestis“, eest Kadri Kõivumägi, Hiie Soeorg, Karolin Toompere, Ene-Ly Jõgeda, Eveli Kallas, Evely Lass, Kristi Huik, Irja Lutsar.

Kliinikutest olid kõige produktiivsemad ja edukamad närvikliinik (39 publikatsiooni rahvusvahelises väljaandes), lastekliinik (32) ja ühendlabor (31).

Joonis 9. Kliinikumi edukamad kliinikud ja teenistused publikatsioonide avaldamise osas 2019.

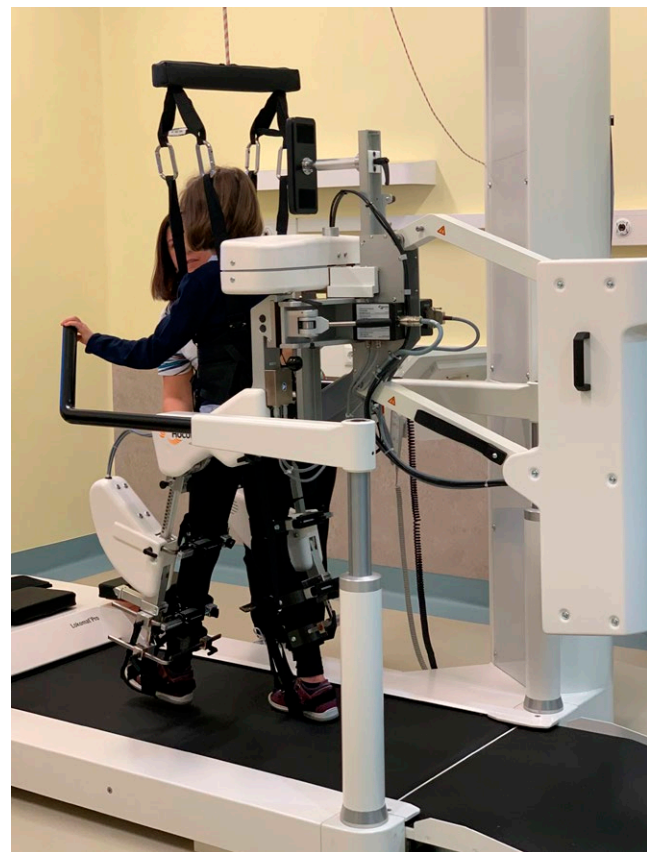
Kliinikumi kui ülikoolihaigla ülesanne ravitöö kõrval on erialade järjepidev arendamine, et tagada patsientidele parimad ravivõimalused, mida kaasaegsel meditsiinis on pakku- da. Lõppenud aastal võeti Kliinikumis kasutusele mitmeid uusi ravi- ja diagnostikameetodeid, esmakordselt Kliiniku- mis läbiviidud meetodeid lisandus 25 ja esmakordselt Eestis läbiviidud meetodeid üle 30.

Kardiokirurgias teostati esimene transaortaalne TAVI protseduur ja stomatoloogiakliinikus näo- ja lõualuudekirurgias teostati esmakordselt Eestis alalõualuuliigese endoproteesimine. Uroloogias teostati MicroPerc protseduur neerukivi purustamiseks. Tegemist on Eestis kõige väiksema läbimõõduga perkutaanse nefroskoopia instrumendiga, mis on mõeldud kasutamiseks väiksemate kivide puhul, mis ei ole tavapärase meetoditega purustatav. See on oluline eelis eeskätt laste kivitõve ravis.

Mitmeid uusi meetodikaid lisandus laborimeditsiinis ja meditsiinigeneetikas.

Spordimeditsiini ja taastusravikliinikusse seati sisse Lõuna-Eesti esimene kõnnirobot. Kõnnirobot võimaldab pakku- da kõige kaasaegsemat taastusravi nüüd ka Lõuna- ja Kesk-Eesti patsientidele. Robot Lokomat® on Eestis ainu- laadne seepärast, et võimaldab mitte ainult täpselt doseeritud jalgade liigutamist, vaid ka puusa ja kerelihaste aktiveerimist. Seadet kasutatakse ühe osana taastusravi protsessis, kus kõnnitreening robotil on näidustatud paljudele neuro-

loogiliste ja ortopeediliste diagnoosidega patsientidele ning see annab võimaluse treeninguks sellise intensiivsusega, mida üks terapeut ilma masina abita tagada ei suuda.

Peamised suhtarvud konsolideeritud aruandes

	2018	2019
Käibe kasv %	13,39	9,41
Tulemi kasv %	114,00	54,90
Puhasrentaablus	3,56	5,04
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	2,30	2,33
ROA %	4,04	5,58
ROE %	5,67	8,07

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid

Käibe kasv % = $(\text{tulu ettevõtlusest 2019} - \text{tulu ettevõtlusest 2018}) / \text{tulu ettevõtlusest 2018} * 100$

Tulemi kasv % = $(\text{tulem 2019} - \text{tulem 2018}) / \text{tulem 2018} * 100$

Puhasrentaablus % = $\text{tulem} / \text{müügitulu} * 100$

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = $\text{käibevara} / \text{lühiajalised kohustused}$

ROA % = $\text{tulem} / \text{varad kokku} * 100$

ROE % = $\text{tulem} / \text{netovara} * 100$

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud bilanss

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa
VARAD			
Käibevarad			
Raha	60 890 245	31 734 587	2
Nõuded ja ettemaksed	21 197 093	40 928 351	3
Varud	4 569 299	4 934 879	5
Käibevarad kokku	86 656 637	77 597 817	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	1 981	1 981	9
Nõuded ja ettemaksed	147 123	149 987	3
Kinnisvarainvesteeringud	2 315 838	1 576 222	11
Materiaalsed põhivarad	124 320 125	120 409 424	12
Immateriaalsed põhivarad	6 147 419	6 164 786	13
Põhivarad kokku	132 932 486	128 302 400	
VARAD KOKKU	219 589 123	205 900 217	
KOHUSTUSED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	2 875 393	2 835 416	16
Võlad ja ettemaksed	34 167 710	30 765 316	17
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	76 878	74 663	21
Lühiajalised kohustused kokku	37 119 981	33 675 395	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	22 762 949	25 374 194	16
Muud pikaajalised kohustused	267 734	285 053	17
Pikaajalised kohustused kokku	23 030 683	25 659 247	
KOHUSTUSED KOKKU	60 150 664	59 334 642	
Netovara			
Emaettevõtja asutajatele kuuluv netovara			
Sihtkapital	33 773 392	33 773 392	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	106 313 882	98 531 085	
Aruandeperioodi tulem	12 254 648	7 782 797	
Kokku emaettevõtte asutajatele kuuluv netovara	152 341 923	140 087 274	
Vähemusalus	7 096 537	6 478 301	
NETOVARA KOKKU	159 438 459	146 565 575	
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	219 589 123	205 900 217	

Lisad lehekülgedel 40 kuni 71 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud kasumiaruanne

Eurodes

	2019	2018	Lisa
Annetused ja toetused	3 086 152	2 018 866	21
Tulu ettevõtlusest	255 439 211	233 470 438	22
Muud tulud	3 871 192	3 979 327	23
Kokku tulud	262 396 555	239 468 631	
Mitmesugused tegevuskulud	-75 097 993	-71 857 791	24
Tööjõukulud	-146 724 621	-131 418 035	25
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-14 271 127	-15 079 938	11,12,13
Muud kulud	-13 236 389	-12 443 720	26
Kokku kulud	-249 330 130	-230 799 484	
Põhitegevuse tulem	13 066 425	8 669 147	
Intressikulud	-245 742	-365 396	27
Muud finantstulud ja -kulud	52 201	6 723	28
Aruandeaasta tulem	12 872 884	8 310 474	
Emaettevõtte osa kasumist (kahjumist)	12 254 648	7 782 797	
Vähemusaluse osa kasumist (kahjumist)	618 236	527 677	

Lisad lehekülgedel 40 kuni 71 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Eurodes

	2019	2018	Lisa
Rahavood majandustegevusest			
Tegevustulem	13 072 398	8 669 147	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	14 271 127	15 079 938	11,12,13
Kasum põhivara müügist	-11 221	-376 130	23
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-3 086 152	-2 018 866	
Muud mitterahalised tehingud põhivaraga	-26 788	-11 880	
Eraldise moodustamine	150 927	187 910	
Muud mitterahalised tehingud	41 706	50 132	
Muud korrigeerimised	-297 362	-143 911	
Nõuete ja ettemaksete muutus	19 761 405	-24 024 696	
Varude muutus	365 537	-356 022	
Kohustuste ja ettemaksete muutus	3 324 026	2 775 629	
Makstud intressid	-249 296	-274 026	
Laekumised sihtotstarbelistest laekumistest	778 937	485 645	
Rahavood majandustegevusest kokku	48 095 244	42 870	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised põhivara sihtfinantseerimisest	2 186 272	1 280 949	
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-18 292 290	-12 591 158	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	11 221	532 550	
Laekunud äriühendusest	0	924 385	
Laekunud intressid	44 806	5 215	
Antud laenud	-7 200	-18 000	
Antud laehude tagasimaksed	13 613	26 619	
Tasutud tütarettevõtete soetamisel	0	-218	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-16 043 578	-9 839 658	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-2 644 072	-2 739 172	
Kapitalirendi tagasimaksed	-251 936	-268 779	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-2 896 008	-3 007 951	
Rahavood kokku	29 155 658	-12 804 739	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	31 734 587	44 539 326	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	29 155 658	-12 804 739	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	60 890 245	31 734 587	

Konsolideeritud netovara aruanne

Eurodes

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Vähemusosalus	Kokku netovara
Saldo 31.12.2017	33 773 392	97 912 067	4 578 922	136 264 381
Lisandumised äriühenduste kaudu	0	619 018	1 371 702	1 990 720
Aruandeaasta tulem	0	7 782 797	527 677	8 310 474
Saldo 31.12.2018	33 773 392	106 313 882	6 478 301	146 565 575
Aruandeaasta tulem	0	12 254 648	618 236	12 872 884
Saldo 31.12.2019	33 773 392	118 568 530	7 096 537	159 438 459

Lisad lehekülgedel 40 kuni 71 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tartu Ülikooli Kliinikumi 2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga. Eesti Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendab avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhend. Juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad Raamatupidamise seadusest ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditest, samuti rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud tulemiaruaruande koostamisel on lähtutud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasu-aruande skeemist nr 1.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2019 ja lõppes 31. detsembril 2019. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva 31.12.2019. a ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Aruandekuupäev järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS Põlva Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Lõuna-Eesti Haigla, sh AS Lõuna-Eesti Haigla tütarettevõtjad – OÜ Metsakohvik, OÜ Pesuring – ja AS Valga Haigla, sh tütarettevõtjad – SA Terve Valgamaa ja OÜ Valga Haigla Apteek – finantsnäitajad (edaspidi koosnimetatud – kliinikumi kontsern). Informatsioon tütarettevõtjate kohta on toodud lisas 8.

Konsolideeritud aruande koostamine

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kliinikumi kontsernil on kontroll. Kliinikumi kontsern kontrollib majandusüksust kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale tulemile ja ta saab mõjutada seda tulemi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõude, kohustised, tulu, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandest elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kliinikumi kontserni arvestuspõhimõtetele.

Vähemusomanike osa tütarettevõtjate tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud tulemiaruaruandes näidatud eraldi kirjel ja konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist.

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjaks loetakse ettevõtet mille üle on kliinikumi kontsernil kontroll. Tütarettevõtja loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui kliinikumi kontsern omab kas otsest või kaudset üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtja definitsioonile vastavad ka mitteäriühingud (sihtasutused). Kui kliinikumi kontsern omab sihtasutuses valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest) kajastatakse osalust 100%-na.

Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle kliinikumi kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kliinikumi kontsern omab ettevõttes 20–50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Kui kliinikumi kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigusest), osalust ega finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata. Sissemaksud osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna.

Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (s.t nagu omandatud varad ja kohustised olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Osalused sihtasutustes

Osalusi valitseva ja olulise mõju all olevates üksustes (sihtasutustes) kajastatakse järgmiselt:

- ▶ Kui kliinikumi kontserni üksus omab sihtasutuse valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na;
- ▶ Kui kliinikumi kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20–50% hääleõigusest), osalust ega ka finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata (sissemaksud osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna).

Kontrolli ja olulise mõju määramisel sihtasutustes arvestatakse ka asjaolu, kas kliinikumi kontsernile lähevad üle sihtasutuse varad selle likvideerimisel.

Kliinikumi kontsern omab valitsevat mõju (üle 50% hääleõigusest) Sihtasutuses Tartu Kiirabi (vt lisa 8). Kliinikumi kontsern osaleb viies asutatud sihtasutuste tegevuses sihtasutuste nõukogude kaudu, nimetades nendesse oma esinaja(d).

Kliinikum on asutajaliige järgmistes sihtasutustes:

- ▶ Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
- ▶ Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus
- ▶ Sihtasutus Bengt Björkstén Fond
- ▶ Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
- ▶ Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeritava üksuse (emaettevõtte) eraldi seisvad konsolideerimata põhjaruanded: bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja netovara muutuste aruanne. Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud

ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeeringud tütarettevõtjatesse kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvarad

Kliinikumi kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil kliinikumi kontsern võtab endale kohustise teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksud ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena (muude pikaajaliste investeeringutena aktsiatesse ja väärtpaberitesse ning pikaajaliste nõuete) kajastatakse väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid, fondi osakud jne), mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse), kindla lunastustähtajaga väärtpaberid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva, ning antud laenud, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse finantsvarad alla järgnevalt:

(a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga);

(b) Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav) hinnatakse alla finantsvarast

eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusele (diskonteerituna turu keskmise tulusemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);

(c) Õiglases väärtuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla nende õiglasele väärtusele.

Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse tulemiaruanDES kuluna.

Väärtuse languse tühistamised:

(a) Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate

finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam (1) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja (2) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse tulemiaruanDES.

(b) Nende finantsvarade puhul, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt määratav, allahindlusi ei tühistata.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruanDES kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke, kuni 3-kuulisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised.

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o kliinikumi kontserni arvestusvaluuta).

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenud) on ümber hinnatud eurodesse aruanDEkuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES perioodi tulu ja kuluna.

Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad), aruanDEkuupäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kliinikumi kontserni tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (s.t vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse tulemiaruanDES mitmesuguste tegevuskuludena.

Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvate summades.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude tulude kajastamisel aastavahetusel näidatakse grupis "Nõuded ja ettemaksed" eraldi real.

Varud

Varud on varad, mida hoitakse müügiks kliinikumi kontserni tavapärase majandustegevuse käigus, mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase majandustegevuse käigus ja materjalid ja tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

Varudeks on tooraine ja materjal, ostetud kaubad müügiks, ettemaksed hankijatele varude eest ja müügiks hoitavad seadmed.

Vastutaval hoiul olevate tervishoiualase hädaolukorra ravimite ja tuberkuloosiravimite varu kohta peetakse arvestust bilansiväliselt.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on algselt võetud arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnalandid ja dotatsioonid.

Kuna kliinikumi kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest varude arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi jõustumisest alates 1. jaanuar 2004. a on varude soetamisel tasutud käibemaks ja muud tagastamisele mittekuuluvad maksud kajastatud soetamishetkel kuluna ning seda ei kajastata varude soetusmaksumuse koosseisus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuks loetakse ainult selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hoone, hoone osa), mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvale üksusele renditulu teenimise eesmärgil või hoitakse turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ei kasutata oma põhitegevuses.

Mõningaid kinnisvaraobjekte (maa, hoone) kasutatakse peamiselt enda majandustegevuses, kuid ebaolulises osas ka renditulu teenimise eesmärgil. Need kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad, mistõttu kajastatakse kogu objekti materiaalse põhivarana.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalsete põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul kui need vastavad materiaalsete põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatava komponendi jääkmaksumus kantakse bilansist maha.

Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioonikulu ja kahjumeid väärtuse langusest kajastatakse tulemiaruanDES analoogiliselt materiaalsete põhivarade amortisatsioonikuluga ning kulumit arvestatakse lineaarse meetodi järgi, rakendades 5 % amortisatsioonimäära aastas.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud tulemit kajastatakse lõpetamise perioodi tulemiaruanDES muude tulude või muude kulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber.

Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad

Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud Kliinikumi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid, mille hinnanguline kasutusiga on rohkem kui üks aasta ja soetusmaksumus ületab 5 000 eurot ühiku kohta.

Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalseid põhivarasid kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivarade arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaradega. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul kui need vastavad materiaalse põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Parenduste käigus asendatud komponent eemaldatakse bilansist. Uuele komponendile määratakse eluiga lähtuvalt tema kasulikust elueast, kuid mis ei ole põhiobjekti elueast pikem.

Kuna kliinikumi kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud põhivarade osas avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest põhivarade arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendist ei ole avaliku sektori üksusel lubatud kapitaliseerida materiaalse ja immateriaalse põhivarade maksumusse käibemaksu ja muid mittetagastatavaid makse ning lõive (välja arvatud tööjõukuludelt arvestatud maksud), mistõttu on materiaalse põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Olulise lõppväärtusega

tusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Kasulik eluiga põhivarade gruppide lõikes (aastates)

Põhivarade grupi nimi	Kasulik eluiga
▶ Hooned ja ehitused	10–50 aastat
▶ Masinad ja seadmed	2–25 aastat
▶ Majandusinventar ja bürooseadmed	5–25 aastat
▶ Transpordivahendid	5–25 aastat
▶ Arvutustehnika	2–7 aastat

Piiramata kasutuseaga objekte (maa ja püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkväärtust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade ning lõppväärtuse põhjendatust.

Laenukasutuse kulutusi (intressid), mis on seotud materiaalse põhivarade ehitusega, põhivarade soetusmaksumuses ei kajastata.

Materiaalse põhivarade kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Tulem, mis on tekkinud materiaalse põhivarade kajastamise lõpetamisest, kajastatakse tulemiaruanDES muude tulude või muude kulude real.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalse põhivaradena kajastatakse füüsilise substantisita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalseid põhivarasid selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete põhivarade soetamisel tasutud mittetastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt ja lähtutakse vara kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust.

Litsentsid ja tarkvara

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse tulemiaruanDES kuludena. Litsentside ja arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on 5–20 aastat.

Varade väärtuse langus

Tartu Ülikooli Kliinikumi kontsern kui avaliku sektori üksus, kes rakendab Eesti Finantsaruandluse standardit, ei tee kaetava väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul kui vara väärtus ei langenuD selle riknemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu.

Muudel juhtudel hinnatakse igal aruandekuupäeval piiramatata kasutusega materiaalse põhivarade ja amortiseeritavate varade puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist.

Selliste ajaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kulu kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutuse väärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (va firmaväärtus, mille alla-

hindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruanDES põhivarade allahindluse kulude vähendamise-na.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kliinikumi kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks (põhiosa tagasimakse). Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaradega, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanDES kuluna.

Kliinikumi kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaradega. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimis põhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenu, viitvõlad, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksimisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kliinikumi kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Eraldisena on kajastatud juhatuse liikmete tulemustasu, kutsehaigetele makstavat hüvitist ja pooleliolevate kohtuvaidlustega kaasnevaid võimalikke kulusid.

Annetused ja toetused

Toetustena kajastatakse saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning antud vahendeid (antud, vahendatud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Toetuste kajastamisel lähtutakse avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis toodud põhimõtetest.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- ▶ sihtfinantseerimine – teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- ▶ tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- ▶ kodumaine sihtfinantseerimine;
- ▶ välismaine sihtfinantseerimine.

Kodumaine sihtfinantseerimine on residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud sihtfinantseerimine (välja arvatud nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine).

Välismaine sihtfinantseerimine on mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha üleandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinant-

seerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Tegevustoetus kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Kui toetuse andja või vahendaja annab toetust kulude lihtsustatud hüvitamisviiside alusel (standardiseeritud ühikuhinnad), ilma nende kohta kuludokumente nõudmata, kajastatakse sihtfinantseerimise tulu aruande perioodil.

Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tegevuskulude ja põhivarade sihtfinantseerimist.

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Põhivarade sihtfinantseerimise põhitingimuseks on, et kliinikumi kontsern toetuse saajana peab ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivarad.

Sihtfinantseerimist põhivarade soetamiseks kajastatakse tuluna toetuse saamise tekkepõhisel momendil, st põhivarade soetamise perioodis. Sihtfinantseerimise arvel soetatud põhivarad soetusmaksumus kajastatakse vastavalt põhivaraobjekti kuuluvusele kas materiaalse või immateriaalse põhivarana.

Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivarad soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed" saadud ettemaksetena.

Mitterahalise sihtfinantseerimise korral eristatakse:

- ▶ sihtfinantseerimist kolme osapoolega seotud tehingus, kui toetuse andja või vahendaja kannab raha üle otse kaupade või teenuste tarnijale, kellelt kliinikumi kontsern toetuse saajana kaupu või teenuseid saab;
- ▶ sihtfinantseerimist, mille korral toetuse andja annab kliinikumi kontsernile toetuse saajana üle kaupu või teenuseid ning millega ei kaasne otseselt nende müük tarnija poolt.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja tarnijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja tarnijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla tarnijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasest väärtuses.

Teiselt avaliku sektori üksuselt mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud põhivarad kajastatakse õiglasest väärtuses või kui see ei ole teada, üleandja poolt näidatud jääkväärtuses.

Kui selgub, et kõik toetuse saamise tingimused ei ole täidetud ning kliinikumi kontsern toetuse vahendajana või saajana vastutab toetuse andja ees saajapoolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, kajastatakse lepingu rikkumise selgumisel tagasinõue toetuse saaja vastu ja/või tagasimaksekohustus toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ja/või antud toetuste kulu. Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tulemiaruaandes kajastamisel sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude katteks või varade soetuseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasianud toetuste kuluga.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Kliinikumi kontserni põhitegevusega seotud tulude arvestuspõhimõtted on järgmised:

Tervishoiuteenused

Tulu tervishoiuteenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamise kaasnevad kulud.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on

töenäoline, et kliinikumi kontsern suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Juhul kui ei ole töenäoline, et kliinikumi kontsern suudab tagasi teenida vähemalt teenusega seotud kulud, tulu teenuse osutamisest ei kajastata. Kui on töenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Aruandeaasta müügitulu korrigeeritakse vastavalt aruandekuupäeval lõpetamata haigusjuhtude jääkide muutusele võrrelduna eelmisel aruandekuupäeval lõpetamata haigusjuhtude jäägiga.

Juhtkonna hinnangu aluseks on ravijuhtude väljavõtte raviarvestusprogrammist. Kuna raviarvestusprogrammi piirangu tõttu on võimalik saada infot poolelioleva teenuse kohta ainult nende ravijuhtude kohta, mis on väljavõtte võtmise hetkeks lõpetatud, võetakse väljavõtte võimalikult hilise kuupäevaga. Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest on kajastatud kirjel ostjatelt laekumata arved lisas 4.

Koolitusteenused

Ühekordse koolituse puhul kajastatakse tulu antud toiminguteostamise järel. Juhul kui koolitust osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse koolitusteenust tuluna lineaarselt lepingus ettenähtud koolitusperioodi jooksul.

Ravimiuuringuteenus

Tulu ravimiuuringutest kajastatakse lähtudes teenuse valmidusastmest.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on töenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärset hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intres-

simäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kas-sapõhiselt.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena käesolevas aruandes on käsitletud:

- ▶ kliinikumi kontserni sidusettevõtteid;
- ▶ mittetulundusühinguid, mis ei kuulu Tartu Ülikooli Kliinikumi konsolideerimisgruppi, kuid milles kliinikumi kontsern omab olulist mõju;
- ▶ sihtasutusi, mille üks asutajatest on Tartu Ülikooli Kliinikum kontsern;
- ▶ Tartu Ülikooli Kliinikumi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmeid ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
- ▶ Tartu Ülikooli Kliinikumi tütaretevõtjate juhatuse liikmeid ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
- ▶ Tartu Ülikooli Kliinikumi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja tütaretevõtjate juhatuse liikmete pereliikmeid, kelleks loetakse abikaasa, elukaaslane ja laps ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid.

Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi muutustest (§49¹) avalikus-tatakse muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas alates 01.01.2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või aruandekohustulase sise-dokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Mitteturutingimustel, õigusaktidele või aruandekohustulase sise-dokumentide üldistele nõuetele mittevastavaid tehinguid 2018. ja 2019. aastal ei olnud.

Lisa 2. Raha

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Sularaha kassas	51 579	32 741
Arvelduskontod	60 838 666	31 701 846
Raha ja raha ekvivalendid kokku	60 890 245	31 734 587

2019. a oli pangaintressitulu kokku 44 374 eurot. 2018. aastal oli pangaintressitulu 4 202 eurot. Vabu rahalisi vahendeid deponeeritakse tähtajaliselt 1-3 kuud ja igapäevaselt üleöödeposiiti. Täiendavalt vaata intressitulude kohta lisa 28.

Lisa 3. Nõuded ja ettemaksed

Eurodes

	Jaotus ülejäänud tähtaja järgi				Lisa
	31.12.2019	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	19 841 092	19 841 092	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	20 019 730	20 019 730	0	0	
Ebatöenäoliselt laekuvad arved	-178 638	-178 638	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	81 497	81 497	0	0	6
Muud nõuded	653 541	653 541	0	0	10
Ettemaksed	768 086	620 963	147 123	0	
Tulevaste perioodide kulud	670 990	597 414	73 576	0	
Muud ettemakstud ettemaksed	97 096	23 549	73 547	0	
Nõuded ja ettemaksed kokku	21 344 216	21 197 093	147 123	0	
	Jaotus ülejäänud tähtaja järgi				Lisa
	31.12.2018	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	19 953 361	19 953 361	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	20 180 886	20 180 886	0	0	
Ebatöenäoliselt laekuvad arved	-227 525	-227 525	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	40 566	40 566	0	0	6
Muud nõuded	20 615 691	20 615 691	0	0	10
Ettemaksed	468 720	318 733	145 945	4 042	
Tulevaste perioodide kulud	315 671	289 880	25 791	0	
Muud ettemakstud ettemaksed	153 049	28 853	120 154	4042	
Nõuded ja ettemaksed kokku	41 078 338	40 928 351	145 945	4 042	

Lisa 4. Nõuded ostjate vastu

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Ostjatelt laekumata arved	20 019 730	20 180 886
Ostjatelt laekumata arved	16 146 031	16 899 440
Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest	3 873 699	3 281 446
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-178 638	-227 525
Kokku nõuded ostjate vastu	19 841 092	19 953 361
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	2019	2018
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-227 525	-102 076
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	26 743	8 877
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-30 998	-139 602
Lootusetuks tunnistatud nõuded	53 142	5 276
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpus	-178 638	-227 525

Lisa 5. Varud

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Tooraine ja materjal	4 455 218	4 819 612
Tooraine ja materjal	4 413 787	4 727 034
Tervishoiu hädaolukorra meditsiiniliste materjalide varu	41 431	92 578
Müügiks ostetud kaubad	47 128	115 132
Ettemaksed varude eest	66 953	135
Kokku varud	4 569 299	4 934 879

Seisuga 31.12.2019 on tooraine ja materjalide varude hulgas ravimeid, sidumisvahendeid ja muud meditsiinilist materjali summas 4 294 235 eurot (seisuga 31.12.2018 summas 4 618 454 eurot), riigieelarveliste vahendite eest soetatud ravimite ja meditsiinivahendite tegevusvaru summas 41 431 eurot (seisuga 31.12.2018 summas 92 578 eurot).

Seisuga 31.12.2019 koosnevad ülejäänud tooraine ja materjalivarud summas 119 552 eurot toiduainete varudest ja muude

majandusmaterjalide varudest (seisuga 31.12.2018 summas 108 580 eurot).

Kliinikumi käes on vastutaval hoiul tervishoiualase hädaolukorra ravimi varu summas 513 305 eurot (seisuga 31.12.2018 summas 446 156 eurot) ja Tervise Arengu Instituudi tuberkuloosiravimite varu summas 266 102 eurot (seisuga 31.12.2018 summas 353 193 eurot).

Lisa 6. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

Eurodes

	31.12.2019		31.12.2018		Lisad
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg	
Käibemaks	0	99 423	0	94 206	
Üksikisiku tulumaks	0	1 928 520	0	1 707 658	
Erisoodustuse tulumaks	0	9 721	0	7 588	
Sotsiaalmaks	0	3 493 271	0	3 156 652	
Kohustuslik kogumispension	0	170 609	0	153 391	
Töötuskindlustusmaksed	0	238 755	0	216 048	
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	32 660	0	17 273	
Ettemaksukonto jääk	81 497		40 566		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	81 497	5 972 959	40 566	5 352 816	3;17

Lisa 7. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused :

- ▶ Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
- ▶ Tervise ja Heaolu Infosüsteemide keskus
- ▶ Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
- ▶ Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank
- ▶ Bengt Björksten Fond

Kõik Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused asuvad Eestis.

Kliinikum omab olulist mõju (üldjuhul 20%–50% hääleõigust):

- ▶ SA Bengt Björksten Fond (67% hääleõigust), põhitegevusala – edendada ja toetada teaduslikke uuringuid ning anda välja stipendiume, mis on seotud laste allergia või laste mikrobioloogilise ökoloogia uuringute teostamisega. Kliinikumil puudub fondi üle valitsev mõju.
- ▶ SA Ida-Viru Keskhaigla (50% hääleõigust), põhitegevus-

ala – kõrgetasemelise arstiabi andmine ning meditsiini- ja tervishoiualane arendustöö Ida-Viru tervishoiupiirkonnas;

- ▶ SA Eesti Agrenska Fond (33% hääleõigust); põhitegevusala – haiguse või trauma tõttu puude omandanud lastele ja nende vanematele ning lähedastele vajaliku elukvaliteedi tagamine;
- ▶ Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (15% osalust), põhitegevusala – Eesti Vabariigi tervishoiu infosüsteemi komponentide arendamine ja haldamine ja nende tegevuse koordineerimine;
- ▶ SA Eesti Tervishoiu Pildipank (50% osalust), põhitegevusala – tervishoiuteenuste osutamisel vajalike diagnostiliste piltide arhiveerimine ja kuvamine.

Kuna Kliinikum omab eelpoolnimetatud sihtasutustes olulist mõju, osalust bilansis ei ole kajastatud (sissemaksed sihtkaptali on kajastatud antud toetuse kuluna).

Lisa 8. Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

Eurodes

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Registrikood	Nimetus	Asukoha- maa	Põhitegevusala	Osaluse määr %	
				31.12.2019	31.12.2018
90007141	SA Tartu Kiirabi	Eesti	kiirabiteenuse osutamine	100	100
10833853	AS Lõuna-Eesti Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
10351752	AS Valga Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
11285842	OÜ Pesuring*	Eesti	pesu pesemine	51	51
11005420	OÜ Metsakohvik*	Eesti	toitlustamine	51	51
90007862	SA Terve Valgamaa*	Eesti	Elanike tervishoiu tagamine	51	51
10770518	AS Valga Haigla Apteek*	Eesti	Apteekide tegevus	51	51
10050157	AS Põlva Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	0
*osaluse mõju läbi tütarühingu					
Omandatud osalused					
Tütarettevõtja nimetus	Omandatud osaluse määr %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus		
AS Lõuna-Eesti Haigla	51	28.02.2014	2 024 950		
SA Tartu Kiirabi	100	28.05.2001	810 453		
AS Valga Haigla	51	20.12.2016	1 027 790		
AS Põlva Haigla	51	10.01.2018	808 681		
Kokku			4 671 874		

Lisa 9. Pikaajalised finantsinvesteeringud

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Aktsiad ja osad	1 981	1 981
Ettemaks osaluse soetamiseks	0	0
Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud	1 981	1 981

Kliinikum omab 3100 AS Tervisetehnoloogiate arenduskeskus (endine AS Reproduktiivmeditsiini ja -bioloogia Tehnoloogia Arenduskeskus) aktsiat. Pikaajaline finantsinvesteering on kajastatud soetusmaksumuses.

Lisa 10. Muud nõuded

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa
Viitlaekumised	83 071	95 305	
Saamata sihtfinantseerimine	570 470	520 386	21
Lühiajaline deposiit	0	20 000 000	
Kokku	653 541	20 615 691	

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

Eurodes

	Maa	Ehitised	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2017	9 095	247 363	256 458
Akumuleeritud kulum	0	-151 190	-151 190
Jääkmaksumus 31.12.2017	9 095	96 173	105 268
Ostud ja parendused	0	1 484 191	1 484 191
Amortisatsioonikulu	0	-13 237	-13 237
Soetusmaksumus 31.12.2018	9 095	1 731 554	1 740 649
Akumuleeritud kulum	0	-164 427	-164 427
Jääkmaksumus 31.12.2018	9 095	1 567 127	1 576 222
Amortisatsioonikulu	0	-52 020	-52 020
Muud ümberklassifitseerimised	0	791 636	791 636
Soetusmaksumus 31.12.2019	9 095	2 523 190	2 532 285
Akumuleeritud kulum	0	-216 447	-216 447
Jääkmaksumus 31.12.2019	9 095	2 306 743	2 315 838

	2019	2018
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	66 238	32 015
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	44 831	40 862
Kinnisvarainvesteeringute müügitulu	0	0

Lisa 12. Materiaalsed põhivarad

Eurodes

Põhivara rühm	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed				Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud			Kokku
			Transpordi vahendid	Arvutid ja -süsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed kokku		Lõpetamata projektid	Ettemaksud	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
Saldo 31.12.2018											
Soetusmaksumus	1 528 953	154 351 525	4 153 498	3 298 483	79 436 732	86 888 713	2 175 622	3 828 497	20 133	3 848 630	248 793 443
Arvestatud kulum	0	-67 261 295	-3 397 947	-2 635 461	-53 952 744	-59 986 152	-1 136 572	0	0	0	-128 384 019
Jääkmaksumus	1 528 953	87 090 230	755 551	663 022	25 483 988	26 902 561	1 039 050	3 828 497	20 133	3 848 630	120 409 424
2019. a toimunud muutused											
Ostud ja parendused	0	128 147	1 259 996	100 397	4 393 994	5 754 387	211 788	10 417 837	1 367 528	11 785 365	17 879 687
Uute ehitiste ost, parendus		128 147	0	0	33 060	33 060	0	974 184	0	974 184	1 135 391
Muud ostud ja parendused	0	0	1 259 996	100 397	4 360 934	5 721 327	211 788	9 443 653	1 367 528	10 811 181	16 744 296
Tasuta saadud	0	0	0	0	26 788	26 788	0	0	0	0	26 788
Amortisatsioonikulu	0	-6 516 525	-307 091	-157 638	-5 922 400	-6 387 129	-194 141	0	0	0	-13 097 795
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	-33 446	-1 471	0	-60 708	-62 179	0	0	0	0	-95 625
Ümberklassifitseerimised	0	1 813 274	0	0	38 038	38 038	0	-2 630 790	-12 158	-2 642 948	-791 636
Ümberklassifitseerimised ettemaksetest	0	0	0	0	12 158	12 158	0	0	-12 158	-12 158	0
Ümberklassifitseerimine lõpetata projektidest	0	1 813 274	0	0	25 880	25 880	0	-1 839 154	0	-1 839 154	0
Muud ümberklassifitseerimised	0	0	0	0	0	0	0	-791 636		-791 636	-791 636
Muud muutused	0	0	0	0	0	0	0	0	-10 718	-10 718	-10 718
Saldo 31.12.2019											
Soetusmaksumus	1 528 953	156 232 602	5 336 869	3 249 327	79 965 495	88 551 691	2 356 573	11 615 544	1 364 785	12 980 329	261 650 148
Arvestatud kulum	0	-73 750 922	-3 629 884	-2 643 546	-56 005 795	-62 279 225	-1 299 876	0	0	0	-137 330 023
Jääkmaksumus	1 528 953	82 481 680	1 706 985	605 781	23 959 700	26 272 466	1 056 697	11 615 544	1 364 785	12 980 329	124 320 125

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna	2019	2018
Ehitised ja rajatised	0	525 000
Masinad ja seadmed	0	7 550
Transpordivahendid	13 221	3 800
Muud masinad ja seadmed	4 000	3 750

Lisa 13. Immateriaalsed põhivarad

Eurodes

	Tarkvara	Serverite litsentsid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2017				
Soetusmaksumus	9 413 144	187 484	0	9 600 628
Akumuleeritud kulum	-4 663 821	-90 967	0	-4 754 788
Jääkmaksumus	4 749 323	96 517	0	4 845 840
2018. a toimunud muutused				
Ostud ja parendused	2 144 278	0	0	2 144 278
Amortisatsioonikulu	-802 493	-22 839	0	-825 332
Saldo seisuga 31.12.2018				
Soetusmaksumus	11 557 422	187 484	0	11 744 906
Akumuleeritud kulum	-5 466 314	-113 806	0	-5 580 120
Jääkmaksumus	6 091 108	73 678	0	6 164 786
2019. a toimunud muutused				
Ostud ja parendused	978 549	0	29 771	1 008 320
Amortisatsioonikulu	-1 002 847	-22 841	0	-1 025 688
Muud muutused	1	0	0	1
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	5 954	0	-5 954	0
Saldo seisuga 31.12.2019				
Soetusmaksumus	12 522 217	187 484	23 817	12 733 518
Akumuleeritud kulum	-6 449 452	-136 647	0	-6 586 099
Jääkmaksumus	6 072 765	50 837	23 817	6 147 419

Lisa 14. Kapitalirent

Eurodes

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alusvaluuta	Lõpp-tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	35 232	35 232		0	0%	EUR	2020
Masinad ja seadmed	341 730	49 980	199 920	91 830	0,86%+ 6 kuu euribor	EUR	2026
Masinad ja seadmed	246 686	52 553	194 133	0	1,3%+6 kuu Euribor	EUR	2024
Masinad ja seadmed	16 324	996	15 328	0	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	14 578	3 857	10 721	0	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	3 290	1 160	2 130	0	0%	EUR	2022
Masinad ja seadmed	82 614	42 807	39 807	0	1,5%+3 kuu euribor	EUR	2021
Masinad ja seadmed	9 085	5 135	3 950	0	0%	EUR	2021
Masinad ja seadmed	15 201	5 135	10 066	0	0%	EUR	2022
Transpordivahendid	33 322	13 703	19 619	0	0,86 %+6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	9 331	3 697	5 634	0	1,25%+ 6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	17 066	17 066	0	0	2,933%+3 kuu euribor	EUR	2020
Kokku	824 459	231 321	501 308	91 830			

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alusvaluuta	Lõpp-tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	69 085	33 853	35 232	0	0%	EUR	2020
Masinad ja seadmed	391 710	49 980	199 920	141 810	0,86%+ 6 kuu euribor	EUR	2026
Masinad ja seadmed	17 319	996	16 323	0	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	18 435	3 857	14 578	0	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	4 450	1 160	3 290	0	0%	EUR	2022
Masinad ja seadmed	124 784	42 170	82 614	0	1,5%+3 kuu euribor	EUR	2021
Masinad ja seadmed	11 291	11 291	0	0	1,8%+3 kuu euribor	EUR	2019
Masinad ja seadmed	13 430	4 740	8 690	0	0%	EUR	2021
Masinad ja seadmed	19 941	4 740	15 201	0	0%	EUR	2022
Transpordivahendid	653	653	0	0	1,24 %+3 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	648	648	0	0	1,35%+ 3 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	13 089	13 089	0	0	0,98%+1 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	46 907	13 585	33 322	0	0,86%+ 6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	12 982	3 651	9 331	0	1,25%+ 6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	6 931	6 931	0	0	14%	EUR	2019
Kokku	751 655	191 344	418 501	141 810			

Renditud vara bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2019	31.12.2018
Masinad ja seadmed	1 093 042	993 167
Muud varad	50 534	87 757
Kokku	1 143 576	1 080 924

Lisa 15. Kasutusrent

Eurodes

Aruande kohustuslane kui rendileandja

	2019	2018
Kasutusrenditulu	814 466	784 802
Järgmiste perioodide renditulu mittekatkevatest lepingutest		
	31.12.2019	31.12.2018
12 kuu jooksul	1 064 007	798 546
1-5 aastat	0	0
üle 5 aasta	0	0
Rendile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	2 306 743	1 567 008
Muud varad	3 111 365	2 888 446
Kokku	5 418 108	4 455 454

Toodud andmed sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalse põhivara renditulu. Rendile antud muude vara-
de puhul kajastatakse hoonete jääkmaksumusi, mida osaliselt kasutatakse Kliinikumi poolt ning osaliselt on välja renditud
kasutusrendi tingimustel. Jääkväärtuse esitamisel on arvestatud pindade proportsiooni üldpindadesse.

Aruande kohustuslane kui rentnik

	2019	2018
Kasutusrendikulu	1 148 254	1 039 457
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkevatest lepingutest		
	31.12.2019	31.12.2018
12 kuu jooksul	830 188	616 096
1-5 aastat	73 547	125 195
üle 5 aasta	0	4 042

Kliinikum on kasutusrendile võtnud ruume, tööriistu, seadmeid ja sõiduaautosid. Olulised rendilepingutega kaasnevad tingi-
mused puuduvad.

Lisa 16. Laenukohustised

Eurodes

Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alusvaluuta	Tagasimakse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	7 988 000	1 141 200	4 564 800	2 282 000	0,299% + 6 kuu euribor	EUR	2026	
Laen 2 Lumina Pank AS	91 400	47 700	43 701	0	0,931+ 6 kuu euribor	EUR	2021	
Laen 3 Nordic Investment Bank	16 734 482	1 455 172	5 820 688	9 458 622	1,3%+ 6 kuu euribor	EUR	2031	
Pangalaenud kokku	24 813 882	2 644 072	10 429 189	11 740 622				
Kapitalirendikohustused	824 459	231 321	501 308	91830	0-2,933% + 3 kuu euribor	EUR	2019-2026	14
Laenukohustused kokku	25 638 341	2 875 393	10 930 497	11 832 452				
Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alusvaluuta	Tagasimakse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	9 129 200	1 141 200	4 564 800	3 423 200	0,299% + 6 kuu euribor	euro	2026	
Laen 2 Lumina Pank AS	139 100	47 700	91 400	0	1,27%+ 6 kuu euribor	EUR	2021	
Laen 3 Nordic Investment Bank	18 189 655	1 455 172	5 820 688	10 913 795	1,3%+ 6 kuu euribor	EUR	2031	
Pangalaenud kokku	27 457 955	2 644 072	10 476 888	14 336 995				
Kapitalirendikohustused	751 655	191 344	418 501	141 810	0-14% + 3 kuu euribor	EUR	2019-2026	14
Laenukohustused kokku	28 209 610	2 835 416	10 895 389	14 478 805				

Pankade laenulepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi (loan covenants) suhtarvude osas, millele kontserni finantsnäitajad peavad vastama. Vastasel korral võib olla pangal õigus laen kohe tagasi nõuda. Seisuga 31.12.2019 vastasid kontserni finantsnäitajad kõikidele laenulepingu tingimustele.

AS Lõuna-Eesti Haigla sõlmis 26.09.2019. a laenulepingu AS SEB pangaga summas 900 000 eurot. Laenu otstarve on investeerimislaen, laenu väljamakseperiood on 9 kuud. 2019. a laenu väljamakseid ei toimunud.

Lisa 17. Võlad ja ettemaksed

Eurodes

Jaotus järelejäänud tähtaja järgi					Lisa
	31.12.2019	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	9 381 824	9 381 824	0	0	18
Võlad töövõtjatele	12 229 530	12 229 530	0	0	19
Maksuvõlad	5 972 959	5 972 959	0	0	6
Muud võlad	6 736 415	6 468 681	119 306	148 428	
Muud viitvõlad	3 205 516	3 205 516	0	0	
Eraldis	3 457 769	3 190 035	119 306	148 428	
Intressivõlad	73 130	73 130	0	0	
Saadud ettemaksed	114 716	114 716	0	0	
Muud saadud ettemaksed	114 716	114 716	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	34 435 444	34 167 710	119 306	148 428	

Jaotus järelejäänud tähtaja järgi					Lisa
	31.12.2018	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	8 617 655	8 617 655	0	0	18
Võlad töövõtjatele	10 668 666	10 668 666	0	0	19
Maksuvõlad	5 352 815	5 352 815	0	0	6
Muud võlad	6 293 555	6 008 502	111 020	174 033	
Muud viitvõlad	2 822 176	2 822 176	0	0	
Eraldis	3 392 541	3 107 488	111 020	174 033	
Intressivõlad	78 838	78 838	0	0	
Saadud ettemaksed	117 678	117 678	0	0	
Muud saadud ettemaksed	117 678	117 678	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	31 050 369	30 765 316	111 020	174 033	

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldisena on kajastatud juhatuse liikmete tulemustasu, kutsehaigetele makstavat hüvitist ja pooleliolevate kohtuvaidlustega kaasnevaid võimalikke kulusid. Kutsehaigushüvitiste eraldise arvutamisel on kasutatud eesti Statistikaameti poolt avaldatud keskmise eluea näitajaid ja kutsehaigushüvitise määratud makseid. Pikaajalise eraldise diskonteerimisel on kasutatud sisemist intressimäära 4%

Muude viitvõlgade all on kajastatud tekkepõhine sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks.

Lisa 18. Võlad tarnijatele

Eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Võlad tarnijatele		
Võlad tarnijatele kaupade ja teenuste eest	8 316 955	8 109 058
Võlad tarnijatele materiaalse põhivara eest	1 064 869	508 597
Kokku võlad tarnijatele	9 381 824	8 617 655

Lisa 19. Võlad töövõtjatele

	31.12.2019	31.12.2018
Töötasude kohustus	7 621 426	6 760 280
Puhkusetasude kohustus	2 605 474	2 187 459
Kinni peetud üksikisiku tulumaks	1 678 707	1 435 641
Kinni peetud kogumispensionimakse	151 874	118 493
Kinni peetud töötuskindlustusmakse	133 012	131 143
Muud kinnipidamised töötasudest	39 037	35 650
Kokku võlad töövõtjatele	12 229 530	10 668 666

Lisa 20. Tingimuslikud kohustised ja varad

Juhtkond on kaalunud Eesti haigekassa ja patsientide poolt esitatavaid võimalikke pretensioone ning pooleliolevate kohutuvaidlustega kaasnevaid võimalikke nõudeid. Pooleliolevate vaidlustega kaasnevate võimalike kahjude hüvitamiseks on moodustatud eraldis.

Lisa 21. Sihtfinantseerimine

eurodes

	31.12.2018				31.12.2019		
	Nõuded	Kohus- tised	Laekunud	Saadud mitte- rahaline siht- finantseerimine	Kajastatud tulemiaru- andes	Nõuded	Kohus- tised
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks							
Karolinska Institutet	0	0	0	14 800	14 800	0	0
EV Sotsiaalministeerium	407 263	0	2 186 272	0	2 217 267	439 261	1003
EV Rahandusministeerium	0	0	0	0	0	0	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	311 988	311 988	0	0
Kokku	407 263	0	2 186 272	326 788	2 544 055	439 261	1 003
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
EV Rahandusministeerium	0	0	84 830	0	51 580	0	33250
ABBVIE Biopharmaceuticals BMBH Eesti	0	4 431	0	0	0	0	4431
Eesti Töötukassa	1 706	0	21 630	0	21 418	1 494	0
Protobios OÜ	0	11 000	0	0	1 873	0	9127
University Medical Centre Utrecht	0	43 807	0	0	29 435	0	14372
Reserca Biomedica	12 370	0	0	0	-12 370	0	0
EV Siseministeerium	0	0	0	13 049	13 049	0	0
Spordimediitsiini Sihtasutus	6 008	0	8 336	0	2 328	0	0
EV Sotsiaalministeerium	0	0	200 000	0	200 000	0	0
LINET SPOL.SR.O	817	0	0	0	-817	0	0
JAMK University of Applied Sciences	453	0	0	0	-453	0	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	33 238	33 238	0	0
Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus AS	7 711	0	6 871	0	-840	0	0
Tartu Ülikool	80 595	0	153 770	0	202 450	129 275	0
Archimedes SA	0	14 695	0	0	0	0	14695
Eesti Olümpiakomitee	3 463	729	3 500	0	1 206	440	0
Kokku	113 123	74 662	478 937	46 287	542 097	131 209	75 875
Kõik kokku	520 386	74 662	2 665 209	373 075	3 086 152	570 470	76 878

31.12.2017					31.12.2018		
	Nõuded	Kohus- tised	Laekunud	Saadud mitte- rahaline siht- finantseerimine	Kajastatud tulemiaru- andes	Nõuded	Kohus- tised
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks							
Tartu Ülikool	0	0	132 563	0	132 563	0	0
EV Sotsiaalministeerium	0	0	34 824	0	88 139	53 315	0
Terviseamet	0	0	27 342	0	27 342	0	0
EV Rahandusministeerium	287 170	0	1 280 949	0	1 347 727	353 948	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0		11 880	11 880	0	0
Kokku	287 170	0	1 475 678	11 880	1 607 651	407 263	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
EV Sotsiaalministeerium	0	18 442	70 800	0	89 242	0	0
ABBVIE Biopharmaceutical	0	0	6 000	0	1 569	0	4431
Eesti Töötukassa	1 397	0	19 394	0	19 703	1 706	0
Protobios OÜ	0	0	11 000	0	0	0	11 000
University Medical Centre Utrecht	0	46 588	986	0	3 767	0	43 807
Reserca Biomedica	12 370	0	0	0	0	12 370	0
Organizacio Nacional De Transplantes	5 378	0	5 378	0	0	0	0
Sportmeditsiini Sihtasutus	10 989	0	13 390	0	8 409	6 008	0
Kaitsevägi	0	8 830	0	0	8 830	0	0
LINET SPOL SR.O	2 760	0	1 943	0	0	817	0
JAMK University of Applied Sciences	453	0	0	0	0	453	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	0	0	34 566	34 566	0	0
Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus AS	10 127	0	23 561	0	21 145	7 711	0
Tartu Ülikool	29 690	0	137 413	0	188 316	80 595	0
Arcimedes SA	0	19 400	24 442	0	29 147	0	14 695
Eesti Olümpiakomitee	3 056	0	1 050	0	729	3 463	729
Novartis Pharma Services INC	0	5 792	0	0	5 792	0	0
Kokku	76 220	99 052	315 357	34 566	411 215	113 123	74 662
Kõik kokku	363 390	99 052	1 791 035	46 446	2 018 866	520 386	74 662

Lisainformatsioon: Tegevuskulude sihtfinantseerimise vahendeid on kasutatud grandiprojektide toetuseks, rahvusvahelistes uuringutes osalemiseks jm tegevuskulude sihtfinantseerimiseks.

Lisa 22. Tulu ettevõtlusest

Eurodes

	2019	2018
Tervishoiuteenuste müük haigekassadele	206 667 784	189 606 927
Bilansipäevaks lõpetamata haigusjuhtude mõju	602 780	-315 579
Tervishoiuteenuste müük teistele asutustele	12 570 729	12 373 550
Kiirabi teenuse osutamine	16 687 956	14 401 052
Tervishoiuga seotud kauba ja mittemeditsiiniliste teenuste müük	10 976 311	9 701 017
Tervishoiuteenuste müük elanikkonnale	7 933 651	7 703 471
Kokku	255 439 211	233 470 438

Lisa 23. Muud tulud

Eurodes

	2019	2018	Lisa
Kasum materiaalse põhivara müügist	11 221	376 130	11,12
Rendi- ja üüritulu	814 466	784 802	15
Julgeolekuvaru uuendamise ja hoidmise tulud	231 474	207 497	
Kingina saadud raha	87 681	91 331	
Toitlustamisteenuse tulud	1 304 273	1 250 405	
Muude teenuste müügitulud	284 390	265 854	
Transportteenus	58 792	41 034	
Tegevustoetus riigieelarvest	913 000	842 000	
Tegevustoetus omavalitsustelt	32 023	37 336	
Tegevustoetus muudelt asutustelt	41 705	27 700	
Trahvid ja viivised	53 598	44 277	
Muud tulud	38 569	10 961	
Muud äritulud kokku	3 871 192	3 979 327	

Lisa 24. Tegevuskulud

Eurodes

	2019	2018
Üür ja rent	346 243	275 760
Energia	3 578 976	3 661 595
Elektrienergia	2 198 758	2 120 716
Soojusenergia	1 380 218	1 540 879
Kinnistute, hoonete ja ruumide remondikulud	185 244	281 514
Kinnistute, hoonete ja ruumide ülalpidamise kulud	1 994 384	1 689 536
Ravimid	24 053 465	23 592 388
Meditsiinilised materjalid	29 579 123	28 072 571
Tervishoiuteenuste ostukulud	2 773 253	2 261 923
Mitmesugused bürookulud	782 112	736 787
Koolituste ja töölähetuste kulud	1 412 503	1 221 050
Põhivara ja kuluinventari remont ja hooldus	2 055 162	1 794 180
Transport ja sõidukite ülalpidamise kulud	1 231 086	1 105 492
Toitlustamine ja toiduained	1 711 153	1 600 178
Infotehnoloogiakulud	1 441 454	1 623 401
Inventar, ameti-eririietus	259 298	272 736
Kaubad müügiks	2 338 580	2 319 558
Muude teenuste ostukulud	1 355 957	1 349 122
Kokku mitmesugused tegevuskulud	75 097 993	71 857 791

Lisa 25. Tööjõukulud

Eurodes

	2019	2018
Palgakulu	110 444 312	98 913 179
Sotsiaalmaksud	36 280 309	32 504 856
Kokku tööjõukulud	146 724 621	131 418 035
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5 126	5 054

Lisa 26. Muud kulud

Eurodes

	2019	2018
Ühingute ja liitude liikmemaksud	41 946	42 231
Antud sihtfinantseerimine, sihtfinantseerimise vahendamine	15 236	49 455
Kahjutasud	12 231	222 850
Sisendkäibemaksukulud	13 127 929	12 013 141
Muud	39 047	116 043
Kokku	13 236 389	12 443 720

Lisa 27. Intressikulud

Eurodes

	2019	2018
Intressikulu laenudelt	-235 640	-350 176
Intressikulu kapitalirendilt	-7 955	-11 749
Intressikulu muudelt kohustustelt	-2 147	-3 471
Kokku	-245 742	-365 396

Lisa 28. Muud finantstulud ja -kulud

Eurodes

	2019	2018
Kasum (-kahjum) valuutakursi muutustest	0	0
Intressitulud	52 201	6 723
Intressitulu hoiustelt	44 374	4 202
Muud intressitulud	7 827	2 521
Finantstulud ja -kulud kokku	52 201	6 723

Lisa 29. Seotud osapooled

Eurodes

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum	
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti Vabariik	
Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Juriidilisest isikust liikmete arv	3	3
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	946 582	806 399
Sõiduautode renditasu ja isikliku sõiduvahendi hüvitis	10 078	12 725

Aruandeperioodile ega võrdlusperioodil nõukogu ja juhatuse liikmetele soodustusi ei ole antud.

Juhatus liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks sõltuvalt aruandekuupäeval kehtinud lepingute lahkumishüvitise maksmine 97 500 eurot (3 kuutasu ulatuses), Tartu Kiirabile summas 15 920 eurot (2 kuutasu ulatuses), Lõuna-Eesti Haiglale summas 28 896 eurot (6 kuutasu ulatuses), Valga Haiglale summas 22 880 eurot (4 kuutasuulatuses). Põlva haigla juhatuse liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.

Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud üldeeskirja muudatustele avalikustatakse muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele, turutingimustele või aruandekohustuslase poolt kehtestatud sisedokumentatsiooni üldistele nõuetele. 2019. ja 2018. aastal seotud isikutega tehingute hulgas selliseid tehinguid ei olnud.

Lisa 30. Sündmused pärast aruandekuupäeva

Tulenevalt Ravimiseaduse proviisoriomandi nõudest (RavS § 41 lg 2-5) võttis sihtasutuse Terve Valgamaa nõukogu vastu otsuse Valga Haigla Apteek OÜ müüa enampakkumise teel.

Lisa 31. Bilansiväline vara

Eurodes

Kuludesse on kantud soetusmaksumuses:		
	31.12.2019	31.12.2018
Väheolulise maksumusega väikevara kokku:	917 823	910 414
sh meditsiiniline väikevara	592 542	597 030
sh infotehnoloogiline väikevara	201 778	165 677
sh muu mittemeditsiiniline väikevara	123 503	147 707
Kliinikumi kasutuses on meditsiinilist aparatuuri tasuta kasutamise lepingute ja hoiulepingute alusel kokku summas:		
seisuga 31.12.2019		253 187
seisuga 31.12.2018		253 187

Lisa 32. Bilanss

Eurodes

31.12.2019 Bilanss	31.12.2019	31.12.2018
VARAD		
Käibevarad		
Raha	55 976 716	27 395 278
Nõuded ja ettemaksed	17 503 686	37 191 212
Varud	4 352 320	4 726 727
Käibevarad kokku	77 832 722	69 313 217
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	4 673 854	4 673 854
Nõuded ja ettemaksed	48 943	25 791
Kinnisvarainvesteeringud	29 734	32 453
Materiaalsed põhivarad	111 266 986	108 799 268
Immateriaalsed põhivarad	6 097 203	6 113 518
Põhivarad kokku	122 116 720	119 644 884
VARAD KOKKU	199 949 442	188 958 101
KOHUSTUSED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	2 631 604	2 630 225
Võlad ja ettemaksed	25 550 421	22 987 387
Eraldised	3 171 945	3 100 985
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	75 875	74 663
Lühiajalised kohustused kokku	31 429 845	28 793 260
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	22 126 110	24 757 715
Eraldised	186 853	197 313
Pikaajalised kohustused kokku	22 312 963	24 955 028
KOHUSTUSED KOKKU	53 742 808	53 748 288
Netovara		
Sihtkapital	33 773 392	33 773 392
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	101 436 421	94 391 578
Aruandeperioodi tulem	10 996 821	7 044 843
NETOVARA KOKKU	146 206 634	135 209 813
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	199 949 442	188 958 101

Lisa 33. Tulemiaruanne

Eurodes

	2019	2018
Annetused ja toetused	2 087 906	629 355
Tulu ettevõtlusest	213 810 043	196 227 545
Muud tulud	2 887 920	3 051 711
Kokku tulud	218 785 869	199 908 611
Mitmesugused tegevuskulud	-68 051 751	-64 980 295
Tööjõukulud	-115 028 907	-102 698 014
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-13 018 872	-14 003 962
Muud kulud	-11 499 920	-10 844 827
Kokku kulud	-207 599 450	-192 527 098
Põhitegevuse tulem	11 186 419	7 381 513
Intressikulud	-234 585	-341 028
Muud finantstulud ja -kulud	44 987	4 358
Aruandeaasta tulem	10 996 821	7 044 843

Lisa 34. Rahavoogude aruanne

Eurodes

	2019	2018
Rahavood majandustegevusest		
Tegevustulem	11 186 419	7 381 513
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13 018 872	14 003 962
Kapitaliseeritud kulud	-70 923	-66 745
Kasum põhivara müügist	-4 417	-372 330
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-2 087 906	-629 355
Muud mitterahalised tehingud põhivaraga	-26 788	-11 880
Eraldise moodustamine	150 927	187 910
Muud mitterahalised tehingud	41 706	50 132
Nõuete ja ettemaksete muutus	20 010 817	-23 774 346
Varude muutus	374 407	-336 617
Kohustuste ja ettemaksete muutus	2 214 296	2 204 882
Makstud intressid	-238 139	-258 734
Laekumised sihtotstarbelistest laekumistest	1 669 601	468 205
Rahavood majandustegevusest kokku	46 238 872	-1 153 403
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekumised põhivara sihtfinantseerimisest	0	0
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-15 073 438	-10 384 162
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	4 417	528 750
Tasutud tütarettevõtete soetamisel	0	-218
Laekunud intressid	43 959	3 810
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-15 025 062	-9 851 820
Rahavood finantseerimistegevusest		
Eraldis riigieelarvest	0	0
Saadud laenude tagasimaksed	-2 632 372	-2 727 472
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-2 632 372	-2 727 472
Rahavood kokku	28 581 438	-13 732 695
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	27 395 278	41 127 973
Raha ja raha ekvivalentide muutus	28 581 438	-13 732 695
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	55 976 716	27 395 278

Lisa 35. Netovara aruanne

Eurodes

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku korrigeeritud netovara
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2017	33 773 392	97 912 071	131 685 463
Aruandeaasta tulem		3 524 350	3 524 350
Saldo 31.12.2018	33 773 392	101 436 421	135 209 813
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	-4 671 874	-4 671 874
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	9 549 335	9 549 335
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2018	33 773 392	106 313 882	140 087 274
Aruandeaasta tulem	0	10 996 821	10 996 821
Saldo 31.12.2019	33 773 392	117 310 703	151 084 095
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	-4 671 874	-4 671 874
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	5 929 701	5 929 701
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2019	33 773 392	118 568 530	152 341 922